

କରକର ସାକ୍ଷୀ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୨୫
୧୯୨୫

ପା ୧୯ ୧୯୫ ମାତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରବର ସକ ୧୯୨୫ ମସିହା । ମୁ । କାରକ ୦ ୧ ୧ ୧୯୨୫ ସାର ଶରଦ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୯୯
ବିକ୍ରୟମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫ ୯୯
ମଫସଲପାଇଁ ଜାକମାସୁଲ ୫ ୯୯

ମହାବଳ ବୁଲେଖିକା ବୁଲେଖିକାଙ୍କର
 ଚାନ୍ଦିନୀ ଦଣ୍ଡର ବସନ୍ତ ଏଥି ପୂର୍ବେ ପାଠକ-
 ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲୁ । ତାହାକି ପଞ୍ଚମ ଯେଉଁ
 ପତ୍ରିକା ଦୋଳ ଥିଲା ବମ୍ବେର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା
 ଚାନ୍ଦିନୀ ବର ଅଛନ୍ତି । ଅଧିକରେ ଏହାକି ବଲ
 ଦେବା ଭେଣ୍ଟିକ ଆଉ ଚାନ୍ଦିନୀ ଦଣ୍ଡର
 ନିୟାମ ଦୁଇବର୍ଷରୁ ପାଞ୍ଚବର୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧି ଦେଲେ ।
 ବମ୍ବେର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏପରି ବସ୍ତୁର ଯେ
 ତାହାକିରୁ ସୁଖକର ବୋଧ ଦେଲ ନାହିଁ ଏ
 ପଥ ବୋଧିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ବାସ୍ତବରେ ଅପ୍ରେ
 ମନେ ଦଣ୍ଡ ବର୍ଷର ନିୟମକୁ ଅଧିକନ୍ତୁ ଅ-
 ଚାର ଦେଲ ଶୁଣ କରୁ ଏକ ବମ୍ବେର
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିୟମର ପଞ୍ଚମ ଯେ ଚାନ୍ଦିନୀ
 ଦଣ୍ଡରୁ ଚାନ୍ଦିନୀ ପରାପତ୍ରିକା ଦେଲ ଅଛନ୍ତି । ଏହାକି
 ଯେପରି ଯେକାନ୍ତର ନେଇ ତାହାକି ପତ୍ର ଦୁଇ
 ବର୍ଷ ଚାନ୍ଦିନୀ ଦଣ୍ଡରୁ ଚାନ୍ଦିନୀ ଦଣ୍ଡ ଥିଲା
 ସେ ଦଣ୍ଡକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାବା ବଲ ବସ୍ତୁର ଦୋଳ
 ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ ଦୁଇବର୍ଷର ସମୟରେ ବର୍ଷ ଶତଦେଇ
 ଶୁଣ ଅସିଲ । ଦୁଇବର୍ଷର ଅମଳମାନେ
 ଦଣ୍ଡକୁ ବାହାର ଅସିଲେ ମାତ୍ର ଶେଷ ଦଳନ-
 ର ଲେକମାନେ ଉଠି ନ ଅସିବାରୁ ମେଲପ୍ତ-
 ମାନେ ଦଣ୍ଡର ଆଇ ଠାରୁ ଓ ତାହାକି
 ଅରମ୍ଭ କଲେ ଏଥିରେ ବଡ଼ ଗଣ୍ଡଗୋଳ
 ଦେଲ ଏକ ସେଷରେ ପୁଲସ ଅଧିକରୁ ଉଡ଼ି
 ଉଠି ଗଲ ଅନ୍ୟ ବଡ଼ ଅନୁଷ୍ଠ ଦେଲ ନାହିଁ
 ଅମଳକର ମେଲକୁ ଅମ୍ବେଗମେ ବଲ ବସ୍ତୁ-
 ନାହିଁ ମାତ୍ର ବଜାରର ମହାପତ୍ର ମସୟରେ
 ଦ * ନବ ହୁଡ଼ର ଦେଲ ନ ବଜନେବା ଦା-
 ମକର ଅଧିକନ୍ତୁ ଶୁଦ୍ଧମାନର ପରାପତ୍ରିକା ଦେଲ-
 ଅହ ଏପ୍ରକାର ଦାମକ ଯୋଗେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ-
 କର ଅପମନ ଭଲ କର ନାହିଁ ତାହାକି ଅମ୍-
 ମାନକର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଧିକନ୍ତୁ ପଞ୍ଚରେ
 ଯଥେଷ୍ଟ ସାବଧାନ ଦେଲେ ହେଁ ଏତେ ଶେଷ
 ନିଦାକୁ ସୁଖ ପାନ୍ତି ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ ଅପଣା ଅଧିକନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ବାସ୍ତବ୍ୟମାନ
 ଅଧିକନ୍ତୁ ବର୍ଷ ପରି ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ ୧ ୯ ୯ ବଲ
 ଦେବର ଅଜ୍ଞ ଦେଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଗବ-
 ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ଉତ୍ତରୁ ଶୁଣିବାରରେ ଏ ସୁଖକୁ
 ଅସିବରୁ ମହାମାନଙ୍କୁ ଲଜ୍ଜା ଉପକ ସାଦେବ
 ଏହି ବର୍ଷିକ ପତ୍ରର ଦ୍ରବ୍ୟସେଣା ଦରଦା
 ଅଧିକନ୍ତୁ ବରବେଳେ ଭଲ କରେନ୍ତୁ ଆହୁ
 ଦ ଯାହା ପୂଜା ମଧ୍ୟରେ ଦେବେ ଫିଟିବାର
 ନିୟମ ଦେଲ ଅଧିକ ଚଦାଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୫ ୯ ୯
 ଜାଲ ଦେଲ ବରବାର ଅଜ୍ଞ ଦେଲେ । ମହା
 ପତ୍ରମାନେ ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ବାର୍ଷିକ ନିମିତ୍ତ ବଡ଼
 ଲକ୍ଷ ସାଦେବକ ନିକଟରେ ଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ଯୋଗ ଅଛନ୍ତି ତାହା ସମୟ ବୋଲିବାର ନ
 ପରେ ପୁଣି ଉତ୍ତରବର୍ଷୀୟ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତମ ଏ
 କଥା ଉତ୍ତର କର ନ ଥିଲେ ଅମ୍ବେଗମେ
 ଶେଷ ଓ ବଡ଼ ଲକ୍ଷ ସାଦେବକରୁ ସମ୍ପାଦ-
 କୁ ଯାଇବାକୁ ସମ୍ଭବ ଦେଲ କ ଅନୁ । ଅଧ-
 ଏକ ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଅଧିକନ୍ତୁର ସାକ୍ଷ
 ଅଛନ୍ତି । ଭରସା କରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଅଧ ଦେଲ
 ଦୁର୍ଗାପୂଜା ହୁଟି ପ୍ରଭ ବସ୍ତୁସେଣା କରେ କାହିଁ ।

ଗତ ଦୁଇ ପ୍ରାଦେଶିକ ହିନ୍ଦୁପେଟି ଅଧିକ ଅଧ-
 ଶକ୍ତ ଦେଲୁ ଯେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ହୁଟି କରୁ ବର-
 କରେ କଲକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟୀୟ ସକ୍ଷ ଏକ
 ଦୁଲ ସକ୍ଷର ସକ୍ଷପତ୍ର ମାନ୍ୟବର ମହାବଳା
 ଲେଖାଗୁମୋହନ ଠାକୁର ଲେଖା ଯହ ଓ ପର-
 ଶ୍ରୀ ବରଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ସକ୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଲେଖାକୁ ଏକ ଅଦେବକପତ୍ର ପଠାଲେ
 ଦେ ତହିଁରେ ନେତୃକର ଗବର୍ଣ୍ଣର ସୁଖରୁ

ପାଠ ଅଧିକନ୍ତୁର ନୌବର୍ଷରୁ ଲେଖା
 ଦେବାର ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ଗତ ସୋମ-
 ବାର ଦିନ ମାନ୍ୟବର ଯେ ବରପାଠ ସେପରିରେ
 ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚପାଠ ଲେଖ ଓ ଦେବେକ ସାଲକ୍ଷ
 ଓ ଗାଣି ପ୍ରଭରୁ ପ୍ରାୟ ବର ଏଗାର ସଞ୍ଚନା

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘାଟରେ ପଡ଼ି ରହିଲେ । ଘାଟରେ ଖଣିଏ ମାତ୍ର ନୌକା ଥିଲେ ସହ ଗଡ଼ରୁ ଯେଉଁ ମାନେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲେ ସେମାନେ ମାଟି ମନଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁ ପାଇତୋଷିକ ଦେଇ ପ୍ରଭାତରେ ସେ ନୌକାରେ ପାର ଦୋଇ ଆସିଲେ ଆଉ ନୌକା ନ ଥିବାରୁ ଅନ୍ୟମାନେ ପଡ଼ି ରହିଲେ ଏପରି ପସ୍ତାତ ସେ ଭବିଷ୍ୟ ନୌକା ଗଲ ସେଥିରେ ପାଲଟା ଓ ପଥୁଦମାରେ ଶା ୧୧ ଶା ସମୟରେ ପାର ଦୋଇ ଆସିଲେ ମାତ୍ର ଗାଡ଼ ମାନ ଅପରାଧୁ ଭଲଦଣ୍ଡା ସମୟରେ ପାର ଦେଲେ । ଘାଟରେ ଗାଡ଼ମାନ ଅଠଦଣ୍ଡା କାଳ ପଡ଼ି ରହିବାର ବଡ଼ କଷ୍ଟକର ଅଟେ । ସେ ଦିନର ପଥୁକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଅଫଳ ଥିଲେ ଘାଟରେ ସେମାନଙ୍କର ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦିବା ଅନ୍ୟ ପଥୁକଙ୍କୁ ଭବ ପରୁରେ । ମେଳଣର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଏ ଦିନରୁ ଗୁହର ଦେବାରୁ ସେ ସେପାଳରେ ଜଣେ ହେତୁକଳା- ଶୁକଳ ରଖିବାର ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି ମତ୍ତ ନିଜରାମର ପ୍ରତି ବନ୍ଧୁ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କର ନାହିଁ । ମେଳଣର ସାହେବଙ୍କୁ ଏପରି କେବଳ ଦେଖିଲେ ନିଜରାମର ଓ ମାଟି ମାନେ କାହିଁ ଅଥବା ଅଧ୍ୟାୟର ନ କରବେ ? ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ନିରୁପଦାରରୁ ଅଛା କଠିନ ଦଣ୍ଡ ଦେବ ର ଉଚିତ ଓ ଏପରି ଦଣ୍ଡବିଧାନ ସମୟ ସମୟରେ ଦେଉଥିଲେ ମେଳନେ ସଭର୍ତ୍ତ କେବେ ଓ ଘାଟ ଅଧ୍ୟାୟର ବିସ୍ତୃତମାତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ଦେଇ ପାରେ ।

ଗୁରୁଦର୍ଶନର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ।
 ସମ୍ପ୍ରତି ଗର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପ୍ରବର୍ତ୍ତର ଫଳ ବାହାର ଦୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ଲୋକ- ସର୍ବ ଏବଂ ବୁଝାଶୁଣାର ମୋଟ ୨୫,୨୫,୫୧, ୨୧୦ ଜଣ ଲୋକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଇଅଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କେହି ପ୍ରଦେଶରେ ବେତେଲେ- ଜର ଭାସ, ଭାସା ୬ ମେଳ ନେଖାଲ ।
 ରଜନୀ ୨,୮୮,୨୧,୧୨୦
 ଅପମ ୪୮,୧୫,୧୫୭
 ମାଳାଦ ୩,୦୮,୩୧,୧୮୧
 ବେପାର ୧,୩୯,୭୮,୫୮୮
 ବେମାନ ପ୍ରେମିତେଲ୍ୟର
 ଦେଶୀୟ ସୁକ୍ଷମସମ୍ପଦ ୨୧,୫୧,୭୩୧
 ଉତ୍କଳ ସମ୍ପ୍ରଦେଶ ୨,୨୭,୧୧,୫୩୭

ଉତ୍କଳ ସମ୍ପ୍ରଦେଶର ଦେଶୀୟ ଲାଭ୍ୟ	
ସମୟର	୫,୪୫,୧୫୭
ଗଡ଼ୋପୁର	୨,୦୦,୫୨୩
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	୧,୧୫,୦୭,୭୨୫
ପସ୍ତାଦ	୧,୮୭,୮୭,୧୦୭
ପସ୍ତାଦର ଅନୁର୍ଗତ	
ଦେଶୀୟ ସୁକ୍ଷମସମ୍ପଦ	୩୮,୫୩,୨୮୨
ଖାଦ୍ୟର ପାସର ସୈଳ୍ୟ	୮,୧୫୩
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶସମ୍ପଦ	୧,୧୫,୦୫,୧୫୧
ଦେଶର	୨୭,୭୦,୧୮୨
ବୁଝାଶୁଣା ସୁକ୍ଷମସମ୍ପଦ	୩୭,୦୭,୭୫୭
ମସ୍ତାସୁର	୪୧,୮୭,୩୧୧
ଲୁଗା	୧,୭୮,୨୮୩
ଗଜସୁତାନା	୧,୧୯,୦୫,୫୧୨
ଅଳମାର	୫,୫୩,୧୭୧
ଫୋ ଗୁରୁଦର୍ଶନ	୧୨,୦୦,୮୮୧
ବରଦା	୨୧,୫୫,୫୭୧
ନାୟକାବାଦ	୧୧,୭୭,୭୮୧
ଟିବାକର	୨୫,୦୧,୧୫୮
ବୋତଳ	୭,୦୦,୨୭୮

ମୋଟ ୨୫,୨୫,୫୧,୨୧୦
 ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ପୁରୁଷ ୧୨,୩୨,୧୧,୩୨୭
 ଶ୍ରୀ ଲୋକ ୧୧,୮୧,୨୭,୩୧୧
 ଏଥିରୁ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଅର୍ଦ୍ଧ ୨୧,୮୦,୦୦, ୦୦୦ ସୁଦ୍ଧା ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଗରବର ୨୨ ଭୁକ୍ତି ଦୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ସବୁ ପ୍ରଦେଶରେ ସମାନ ଭୁକ୍ତି ନାହିଁ । ସର୍ବାଧିକା ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଗର- ବର ୩୫ ବୁଝାରେ ଭୁକ୍ତି ଭଳେ ଯଥପ୍ରଦେ- ଶରେ ୨୫ ଭୁକ୍ତି ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ମାନାକ ବମ୍ବେ ଓ ମସ୍ତାସୁର ଏହି ଦି ପ୍ରଦେଶରେ ଗୁଣା ପଡ଼ିଅଛି ଯହିଁ ମଧ୍ୟରେ ମସ୍ତାସୁରରେ ସରକର ୧୭ ଲେଖାଏ ଗୁଣା ପଡ଼ିଅଛି ।

ଉତ୍କଳୀୟ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ।
 ଅମେମାନେ ଗର ସମ୍ରାଜ୍ୟର ବାବୁ ଦାଉ- ବୁଝାସ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ଶୁଭ ସମାପ୍ତର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି । ଏ ଗୋରାଦେ- ଦଣ୍ଡାଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏ ଗୁଣା ପଡ଼ି ଦୋଇଅଛି । ବଡ଼ ସେମନ୍ତ ଅଧିକା ବାଡ଼ି ବଦାବ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଚରଣ- ବିରାଠରୁ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପ-

ଥିଲେ ତେମନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଅଳ୍ପ ଅଟେ ଏବଂ ଗାଦାକର କର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଓ ଭୁକ୍ତି ଦେଖି ଆଶା ହେଉଥିଲା ଯେ ସମୟରେ ସେ ଜଣେ ଉତ୍କଳ ହାତମ ଦୋଇ ଏ ଦେଶର ଗୌରବ ଭୁକ୍ତି କଲେନ୍ତେ । ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଦେଉରୁ ପମ ଭାବା ସହଜ ନାହିଁ । ଏବଂ ଅଜ୍ଞେ ହାତମକର ଅନାପ୍ରା ଏବଂ ଅନ୍ୟଅଜ୍ଞେ ଯମର ନିଷ୍ଠୁର ଅଧ୍ୟାୟର ଏଥିରେ ଓଡ଼ିଶାର ଗୁଣ୍ୟ କେବେ ଫିଟିବ ଅନୁମାନେ ଲବ ଅଲୁଲ ହେଉଅଛି । ପଛ କଥା ଜେଣିବ ଆଉ ଚରସୁରଣୀୟ ଶାସ୍ତ୍ରର ସୋରସାଦେବ ଏଠାରେ କଲେକ୍ଟର ଥିଲ ବେଳେ ବେତେକଣ ଜେ- ପୁଟା କଲେକ୍ଟର ନିୟୁକ୍ତ କର ଯାଇଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମୋଡ଼ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥନ ଗସ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରସଂସାର ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଉଚିତପଦକୁ ଲଭି ଏତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାର ଟେକ ରହିଅଛନ୍ତି । ତହିଁ ଉତ୍କଳ ଶାସ୍ତ୍ରରୁ ରେନକାସାଦେବ ଏବଂ ସୁଗ ଏଠାର କମିସ୍ତ୍ରଣପଦରେ ରହିଲେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ମଙ୍ଗଳ ନିୟୁତ ଏବଂ ଲର ଚନ୍ଦ୍ରାବ ବସନ୍ତ ଥିଲ ଏବଂ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ହରିଦର ଅଧ୍ୟାୟାନ କର- ଥିଲେହେଁ ଏକା ବାବୁ ନିନ୍ଦା ଗୋରାଦେବ ଗୁଡ଼ା ଆଉ ବେତେକଣ ଜେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ଭରଣା- ଦ୍ୱାରା ଏ ଦେଶର ମୁଖ ଉତ୍କଳ କରବାକୁ ଯତ୍ନ କଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ନିନ୍ଦାଗୋର ବାବୁ ଯେପରି ସୁଖାତ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ତାହାର ଅବଦଳ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କମିସ୍ତ୍ରଣ ଶାସ୍ତ୍ରରୁ ପୁଅସାଦେବଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ନ ଦେଇ ଭବକ ଅମଳରେ ଏକା ବାବୁ ଦେବେକ୍ଷଣଦେବ ଜେପୁଟି ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋ- ରାଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଜଣେ ଭଲ ଦମେ ଦେବେ ହୋଇ ପମ୍ପୁଣି ଆଶା ଥିଲ । ଅଧିକ ଗର କେତେବ ଦିଗ ମଧ୍ୟରେ ମସ୍ତାସୁ ଗୋ- ଲେଖା ତରକତ ଡେ-ପୁଟି ଦେପୁଟି କଲେ- କ୍ଟର ଯେ ଗରା ସହଜ କର୍ଯ୍ୟ କରାଥିଲେ ହେଁ ଏପରି ଦେପୁଟିଙ୍କ ଫଣୀ ଭୁକ୍ତି ନ ଦେବା ଅଧ୍ୟାୟ ଦୁଃଖର ବସନ୍ତ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ସେ କେବଳ ହାତମକ ଅଫଳେ ଯେଗରୁ ଦେଉ ନାହିଁ ଏବଂ ଅ ବୋଲିବା ବାବୁଲ୍ୟ । ଉତ୍କଳୀୟ ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଫଣୀ ଭୁକ୍ତି ନ ଦେଲେ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟ ଗାଣେ ଜଣ- ପଥାକଣ ଏବଂ ଚିତ୍ତିତ ଦୁଃଖର ମଧ୍ୟରେ ଏହାମାନେ ମଧ୍ୟସ୍ତ ଅଟନ୍ତି । ଏହାକହାଣ୍ଡ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୨ ନ
୧୯୨୩

ଦା ୨୨ ରାଜ ମାତ୍ରେ ଅଭୁତର ସମ ୧୮୮୧ ମସିହା । ମୁ । ଭାରତ ଚ ୨ ନ ସମ ୧୮୮୮ ସାଲ ଶନକାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୯୯
ମଫସଲପାଇ ଡାକମାଗୁଲ ୫୧୫୩

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ନିୟମ କର-
ଅଛନ୍ତି କି କୌଣସି ସରକାରୀ କର୍ମକାରକଙ୍କ
ଭାବାର ଉପକ୍ରମ ହାତମ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ
ବିଶେଷରେ ପଦବ୍ୟବ କଲେ ଅଗ୍ରେ ସେ ବ୍ୟ-
କ୍ତିର ଜନାଦ ନେବେ ଏବଂ ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଏକ
ସେବକାରୀ ଲେଖିବେ ସେ ତହିଁରେ ଉକ୍ତ
ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କରଣାସ୍ତ୍ର କରବାର ସମସ୍ତ ଦେଉ
ଦର୍ଶାଇବେ ଯଦାପି ସେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଦୋଷ ଏପରି
ହୋଇଥିବ କି ତହିଁ ସକାଶେ ସେ ଫତ୍ତାଦା-
ରକୁ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥାନ୍ତା। ତେବେ କି ସକା-
ଶେ ତାହା କର ନ ଗଲ ତାହା ମଧ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ କର
ଲେଖିବାକୁ ହେବ । ଅନେକ ଅମଲକ୍ ଦାବିମ-
ନାନେ କଥା କଥାରେ ବାଦାର କର ଦେଇ-
ଥିବା ଦେଖି ଉକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏ ଅଜ୍ଞ ପ୍ରଶ୍ନର
କରଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନକ ବିବେଚନାରେ ଏ
ନିୟମ ସର୍ବତ୍ରରେ ପ୍ରଚଳିତ ହେବା ଉଚିତ ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାବିମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଏହି ପରି
ସାଧାରଣ ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଅଛି ଯେ ନିମ୍ନପ୍ରଣୀତ
ସରକାରୀ ପଦରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନାହିଁ । ଦାବିମ
ମନେ କଲେ ବାଦାର କର ଦେବେ । ପୁଲିସ
ଏଲକାରେ ଏହା ବିଶେଷରୂପେ ଲିଖିତ ହୁଅଇ ।

କଲିକତା ଦାଲକୋର୍ଟର ଜଜମାନଙ୍କ ବେତନ
ଢିଠା କର ଦେବରୁ ପ୍ରଧାନ ଜଜ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ମୁକ୍ତବର ଗାର୍ଡସାହେବ ଏକ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରତିବାଦ
ଦେଖି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ସବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କ-

ରେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଅଛି । ମାନବର ସାବେବ
ତହିଁରେ ସେ ସମସ୍ତ ଯୁକ୍ତି ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି
ସେ ସମସ୍ତ ଅକାଷ୍ୟ । ଭାରତବର୍ଷର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦାଲକୋର୍ଟଠାରୁ କଲିକତାର ଦାଲକୋର୍ଟରୁ
ଅଧିକ ଅର୍ଥତ୍ର ଏଠାରେ ବିପ୍ରର ମୋକଦ୍ଦମା
ହୁଅଇ ଏବଂ ତହିଁରେ ଅନେକ ଜିଜ୍ଞାସା-
ଦମା ଥାଏ । ଅତଏବ ଏଠା ଜଜଙ୍କ ବେତନ
ଅଧିକ ନ ଦେଲେ ସେ ପ୍ରକାର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି
ଏଠାକୁ ଆସିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଚାରଣ
କରବା ସକାଶେ ଦାଲକୋର୍ଟର ଯେଉଁ ଖ୍ୟାତି
ଅଛି ତାହା ରହିବା କଠିଣ ହେବ । ବାସ୍ତବରେ
ବଙ୍ଗଳାର ସର୍ବସାଧାରଣ ଦାଲକୋର୍ଟକୁ ଅଧ୍ୟକ୍ତ
ହୁକ୍ତି ପୂର୍ବକ ଦେଖନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ବିଷୟ
ସେ ସେଠାରେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହୁଅଇ
ସେବେ ବେତନ ଉଣା ହେଲେ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର
ବିଶ୍ୱକର୍ତ୍ତାମାନେ ଏ ଅଦାଲତରେ ଆସିବ
ହେବେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟାପାର
ହେବ ତେବେ ସେ କପରମାନେ ସାଧାରଣ
କ୍ଷତ ହେବ ତାହା ବୋଲି ଯାଇ ନ ପାରେ ଅଥଚ
ବେତନ ଉଣାଦ୍ୱାରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଯେଉଁ ଲାଭ
କରବାର ଆଶା କରନ୍ତି ତାହା ଏକଜଣ ଜଜର
ବେତନକୁ ସର ନୁହଇ । ଅନୁମାନେ ଆଶା
କରୁଁ କି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏହାକୁ ପାଠ କର
ଆପଣା ରୂପ ବୁଝି ପାରୁବେ ଏବଂ ଦାଲକୋର୍ଟର
ଜଜମାନଙ୍କ ବେତନ ଉଣା କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେବେ ନାହିଁ ।

ସଂବାଦପତ୍ରର ଡାକମାଗୁଲ ।
ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ନିୟମକର-
ଅଛନ୍ତି କି ସଂବାଦପତ୍ରର ଅଧିକାରୀ କମ୍ପା
କର୍ମୀୟମାନେ କୌଣସି ନିରୂପିତ ସମସ୍ତ ସ-
କାଶେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ସଂବାଦପତ୍ର ଡାକରେ
ପଠାଇବା ନିମିତ୍ତ ଆଗଭ୍ରମ ମାଗୁଲ ଦେବାଦ୍ୱାରା
ଡାକପତ୍ର ସଙ୍ଗେ ବନୋବସ୍ତୁ କର ପାରନ୍ତି ।
ଏପ୍ରକାର ପୁନରେ ଭଲଲିଖିତ ଭାବରେ
ମାଗୁଲ ଗୃହୀତ ହେବ ଯଥା;—ଜନତୋଳାର
ଅଧିକ ନ ଦେଲେ ମାଗୁଲ ଏକ ପଇସା
ଦଶ ତୋଳାର ଅଧିକ ନ ଦେଲେ ମାଗୁଲ
ଦୁଇ ପଇସା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଶତୋଳା କମ୍ପା
ତହିଁର ଅଂଶ ସକାଶେ ଅଧିକା ଦୁଇ ପଇସା ।
ଏକବ୍ୟକ୍ତି ନିକଟକୁ ଏକତ୍ରରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ଏ
ସଂବାଦପତ୍ର ପଠାଇଲେ ତହିଁର ମାଗୁଲ
ଉପର ଲିଖିତ ଭାବରେ ଅଧେ ନିଆଯିବ ଏବଂ
ଅନ୍ୟ ସଂବାଦପତ୍ରର ଅଧିକାରୀ କମ୍ପା ସମ୍ପାଦ-
କଙ୍କ ନିକଟକୁ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସଂବାଦ-
ପତ୍ର ପଠାଯିବ ତହିଁ ଉପରେ ମାଗୁଲ ନିଆଯିବ
ନାହିଁ । ଏହି ଆଜ୍ଞା ପ୍ରତିପାଳନ ସମ୍ପର୍କରେ
ସମସ୍ତ୍ରରେ ନିୟମନ କରବା କାରଣ
ପେଣ୍ଡୁମାଗୁଲ ଜେନରାଲକୁ ଅଧିକାର ଦିଆ-
ଯାଇଅଛି ।

ମହାମାନ୍ୟ ବଡ଼ଲକ୍ଷ ରମଣସାହେବ ବାଦା-
ଦୂରକର ସଂବାଦପତ୍ର ପ୍ରତି ଏକପ୍ରକାର ଶୁଭ
ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବାରୁ ଅନୁମାନେ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟ-

ବାଦ ଦେଉଅଛି । ସଂବାଦପତ୍ର ପ୍ରଭୃତ ବୃଦ୍ଧି ପକ୍ଷରେ ଉପରଲିଖିତ ଅଙ୍ଗ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଦାସ୍ୟ କରିବ ଅନୁମାନକର ଏତଦ୍ ଅଗା ଦେଉଅଛି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂବାଦପତ୍ର ପକ୍ଷରେ ତୁମ୍ଭ ପଲସା ଡାକନାମ୍ବଲ ବଡ଼ ଭାଗ ବୋଧ ଦେଉଅଛି ।

କାବୁଲ ସମାଚାର ।

କାକାର ଦସ୍ତଗଜ କର ଅମୀର ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ନାହାନ୍ତି । ସେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଚାଲି ପଲଟନ କାବୁଲ ସୈନ୍ୟ ଟଗୋଟା ଡୋପ ଏକ ପଲଟନ ଭୁବକସ୍ତାନ ଏକ ଏକସଦସ୍ତ କାକାରା ଗୋ-ତସବାର ସରଦାର ମହମ୍ମଦସୁସ୍ତଖାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଶିରପୁଲୁ ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ସୈନ୍ୟମାନେ ତଳତମାସ ତା ୪ ରଖରେ ଅସ-ରୁକାନରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ଏତେବେଳେ ସେ-ମାନେ ଦେଲମନର ଅଭିପାରେ ଥିବେ । ଅମୀର ସ୍ୱପ୍ନ ହିରକକୁ ଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ସେ କାବୁଲକୁ ଫେରିଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଅଛନ୍ତି । ଏଣେ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ବାରଦକ ଏକ ଯାତାରହକାମିମାନେ ଗଜନା ନଗରକୁ ଲୁଟି କରିଅଛନ୍ତି । ଏକଥା ସତ୍ୟ ଦେଲେ ଅମୀର କାବୁଲକୁ ଫେରି ଯିବାକୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚବିତ ଦେବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ମାତ୍ର କାବୁଲ ରକ୍ଷା ସକାଶେ ଯେବେ ସେ ବଳବାନ ଅଛନ୍ତି ତେବେ ଲାହାକର ହିରକକୁ ଯିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କାରଣ ଜାଣିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମତ ଏହି କି ଯେବେ ଅମୀର ଅବକାଶ ନ ଦେଇ ଶୀଘ୍ର ହିରକକୁ ଯିବେ ତେବେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ଜୟଲଭ କରିବେ ଏକ ସ୍ୱାଭାବିକ ଦେଶ ଶତ ପଲାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦେବେ । କିନ୍ତୁ କେବଳ ଜଣେ ସରଦାର ପଠାଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହିଲେ ବହୁ ଫଳ ଦେବ ନାହିଁ । ସ୍ୱାଭାବିକ ଅମୀରଙ୍କ ସମକକ୍ଷ ନ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଅମୀରଙ୍କଠାରୁ ଅଳ୍ପ ବଳବାନ ସମ୍ଭବ ଅନ୍ତରରେ ରଖିବାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସମ୍ଭବ ଅଛନ୍ତି ।

ଏଥିଉତ୍ତରୁ ସଂବାଦ ଆସିଅଛି କି ଅମୀର-ଙ୍କ ଜଣେ ସରଦାର ଅବଦୂରକରୁସଖାନ ସର-ଦାର ଅବଦୂରସାଲମଖାନଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରାସ୍ତ କରି ତ ୩୦ ଶ ସକାର ସହର ତାହାକୁ ଧ୍ୱସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏକ ଆଉ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଲୁ-ଲ୍ୟାବମାନଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରି ତୁରଗୋଟା ଡୋପ

ଉଜାଇ ନେଇଅଛନ୍ତି । ଅମୀରଙ୍କ ସେନା ହିରକ ବଗକୁ ଅନ୍ତସର ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ବାର୍ଷିକ ବଜ୍ରପନା ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗରବର୍ଷର ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୦-୮୧ ସାଲର ବାର୍ଷିକ ବଜ୍ରପନା ପ୍ରକାଶିତ ହୋ-ଇଅଛି । ସେଥିରେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ସଜା-ନ୍ତରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସଦେବ ଯେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏଥି ପ୍ରକ୍ଷେ ଜଣାଇ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ପ୍ରଧାନ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଅଛି ।

ବର୍ଷା ଓ ଶସ୍ୟ ।

ବଜ୍ରପନା ବର୍ଷରେ ବର୍ଷା ଯେ କେବଳ ଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲ ଏମନ୍ତ ନଦେ ତତୁର୍ଦ୍ଦି-ଗର ସମାନରୂପେ ହୋଇଥିଲା ଓ ବର୍ଷା ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଥିବାରୁ କୃଷି ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ସୁବିଧା ହୋଇଥିଲା । କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ବର୍ଷା ବିଶେଷ ହୋଇଥିଲା କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ାରେ ସମ୍ପା-ପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୬ ଇଞ୍ଚ, ଏହା ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ବର୍ଷାର ତୁଲ୍ୟଗୁଣୁ ଅଧିକ ଅଟଇ । ଜିଲ୍ଲାର ମଧ୍ୟ ଅଭିମୁଖେ ମହାନଳା ବିଶେଷ ବୃଦ୍ଧି ଦେ-ବାରୁ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ବନ୍ୟା ହୋଇ ଫସଲପ୍ରଭ ସଜ କରୁଥିଲା । ବେଶାହାର ପ୍ରଗ-ନାରେ ଓ ତମିରଟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନରେ ବାରମାଲ ଭୂମିଖଣ୍ଡର ଶସ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଥିଲା । ଅଲଙ୍କା ନଦୀର ବନ୍ଧ ଚର୍ଚ୍ଚି ପୂର୍ବବର୍ଷରୁ ଭାଙ୍ଗି ଘାଲ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଭିକବର୍ଷ ଦେଲ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶସ୍ୟ ନଷ୍ଟ ଦେଉଅଛି । ସେ ନଦୀରେ ଜଳ ବାହାର ଯାଇ ପାରୁ ନ ଥିବାରୁ ପ୍ରଭବର୍ଷ ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗି ଯାଉଅଛି ଏ ଦେଉ ଚର୍ଚ୍ଚିର ମୂର୍ଦ୍ଧିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଚୁକ୍ କରିବାର ବାରିକମାଷ୍ଟର ସାହେବ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହା ଯେ କେତେଦୂର ବୃଦ୍ଧ-କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଅନୁମାନେ କହି ନ ପାରୁ କିନ୍ତୁ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ କହନ୍ତି ଯେ ଭିକ-ଭେର ନଦୀ ମୂର୍ଦ୍ଧି ବନ୍ଧା ହୋଇ ମରୁଗା ନାଲ ଯିବାରୁ ଭିକଭେର ନଦୀରେ କାଠଯୋଡ଼ାର ଯେ ଜଳ ଯାଉଥିଲା ତାହା ଏବେ ବନ ଦେ-ବାରୁ ଚର୍ଚ୍ଚିର ଶାଖାନଦୀ ଅଲଙ୍କାରେ ଜଳ ପ୍ରବଳ ଦେଉଅଛି । ଏ କଥାଟି ଅନୁମାନଙ୍କୁ ଅତି ସଙ୍ଗତ ବୋଧ ଦେଉଅଛି । ପୂର୍ବେ ଅଲ-ଙ୍କର ବନ୍ଧ ଏତେ ଭାଙ୍ଗୁ ନ ଥିଲା ମାତ୍ରଗା ନାଲ ଦେଲ ବନ୍ଧ ଅଲଙ୍କା ପ୍ରବଳ ହୋଇ ସେ ଅ-

ସନରେ ପ୍ରଭବର୍ଷ ଯଦି କରୁଅଛି ଓ ପ୍ରକାମାନେ ବଡ଼ ଦୁଃଖରେ ଅଛନ୍ତି । ଅଲଙ୍କା ନଦୀମୂର୍ଦ୍ଧି ବନ୍ଧାଲେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଶାଖା ନଦୀ ପ୍ରବଳ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯଦି କର ପାରେ ଏହାହିଁ ଅନୁମାନକର ଆଶା ଦେଉଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏ ସଜାନ୍ତରେ ବାରିକମାଷ୍ଟରମାନେ ଯାହା କହନ୍ତି ତାହା ସରକାରରେ ବେଦବା-କ୍ୟସ୍ତରୂପେ ଗ୍ରହଣ ହୁଏ ପ୍ରକାଙ୍କର ଅବା ଅନ୍ୟ କାହାର ଆପତ୍ତି ଶୁଣାଯାଏ ନାହିଁ । ତଥାତ ଅନୁମାନେ କହୁଅଛି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଉପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଲଙ୍କା ନଦୀର ମୂର୍ଦ୍ଧି ଚୁକ୍ ନ କରି ଚର୍ଚ୍ଚିର ବନ୍ଧମାନ ଦୂରରୂପେ ବନ୍ଧାଇ ବେଶାହାର ଅଞ୍ଚଳକୁ ରକ୍ଷା କରିନ୍ତୁ ।

ବନ୍ୟା ବ୍ୟତୀତ ନାଲଯୋଗେ ଯେଉଁ କେ-ତେକ ଯଦି ହୋଇଅଛି । କେତେକ ପ୍ରଲେନାଲ ବନ୍ଧହାର ବର୍ଷାଜଳ ବାହାର ଯିବାର ବାଟ ବନ୍ଦ ଥିବାରୁ ବର୍ଷାଜଳ ଜମା ହୋଇ ବିୟୁତପରମାଣ-ରେ ଫସଲ ନଷ୍ଟ କରୁଅଛି ଏପରି ନଷ୍ଟ ସୁଖତା ମତବଦନଗର ଓ କେନରସତା ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । କେନରସତାର କିଏବେ-ଜିଲ୍ଲାର ଗୁପ୍ତ ସାହେବ ଉପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ନାଲକୁ କାଳସ୍ତରୂପ ମଣୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିକୁ ବମି-କ୍ଷନର ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି ଜଳଖଣ୍ଡର ବିଷୟ-ରେ ବାରିକମାଷ୍ଟର ମଦକୁମା ମନୋଯୋଗୀ ଦେଉଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ କିଛି ଦେଖୁ ନାହିଁ ଓ ଏ ବିଷୟର ଗୁହୀର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣୁଅଛି । ବର୍ଷାଜଳ ବାହାରଯିବାର ସୁବିଧା ନ ଦେଲେ ନାଲର ଉପକାରତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଉପଲବ୍ଧ ନ ଦେବ ଖାଲଜମି ସଗୁରେ ସର୍ବଦା ଓତ ରହି-ବାରୁ ଚର୍ଚ୍ଚିର ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଭାଙ୍ଗା ଦେ-ଇଅଛି ନାଲଯୋଗେ ଯଦି ବିଷୟରେ ଗରବର୍ଷ ଅନେକ ଦରଖାସ୍ତ କଲେକୃଷ୍ଣରେ ପଡ଼ୁଥିଲା ଓ କମିଶ୍ନଖଣ୍ଡରେ ଅର୍ଚ୍ଚାଲ ହୋଇଥିଲା ଓ ଅନୁ-ମାନେ ମଧ୍ୟ ପୁଲଟି ଏ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖକରୁଅଛି । ଏଥିର ଉପାୟ ଶୀଘ୍ର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ଉପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ ଯଦି ପ୍ରକ୍ୟସେ ମେଟରେ ଫସଲ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲା ଯଥା;- କଟକରେ ହାଂସ୍ୟ ବାଲେଶ୍ୱର ହାଂସ୍ୟ ଓ ପୁଣ୍ୟ ହାଂସ୍ୟ ।

ତମସା

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୨୩

ତା ୨୧ ରାମ ମାତେ ଅଗ୍ରହର ସମ ୧୮୮୯ ମସିହା । ମୁ। କାଉଁର ପଞ୍ଚମ ସମ ୧୮୮୯ ମାଲ ଶରକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୯
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ଟ ୨୯
ମଫସଲପାଲ ତାଳମାସୁଲ ଟ ୧୫୦

ଅନେକ ପୁଲିସ ମକଦ୍ଦମା ଟ ୧୦ କାରୁ
ଟ ୨୦ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେତନଭୋଗୀ ବେତନ-
କର୍ତ୍ତବ୍ୟକ୍ରମର ଉଦନ୍ତ ହୁଅଇ ମାତ୍ର ଫଳ
ସଂକ୍ରମଣ କରକ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଏଦେଲୁ
ଅନୁମାନକ ଲେଖନେଶ୍ୱର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବ
ମତେ ଅନୁମାନକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଶାହେବ
ଟ ୨୦ କା ବେତନରେ ନୂତନ ଶ୍ରେଣୀଏ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମତ୍ତର କର ଅଛନ୍ତି ବୋଲି
ଅନୁମାନକ ତେଲିନିଷ ପତ୍ରିକାରୁ ଅବଗତ
ହେବ । ଏମାନେ ମକଦ୍ଦମା ଅନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟ-
ରେ ଅଧିକ ରହନ୍ତେ । ଅନୁମାନକ ହେତୁକା-
ରେ ଏକା ଉତ୍ତମ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏମାନଙ୍କ
ପଦବିଷୟରେ ରଖିବାର ଉଚିତ ।

ଅଛି ଯେ ସେମାନେ ଏପରି ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ
ମୁକ୍ତହସ୍ତରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ଏ ନଗର ବସାବିକଳାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅପ-
ରାଧର ବୃଦ୍ଧି ଦେଖାଯାଏ । କେତେକଦିନ ମଧ୍ୟରେ
ସେ ବଜାରରେ ସାଧ ଯାଗାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଲ
ଓ ପୁଲିସ କୌଶର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠର କିଛି ସମାନ
ଦାହାର କର ନ ଯାଇଲେ । ପୁଲିସର ବଡ଼
ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଦେଖାଯାଏ । ନିକଟରେ ଯୋଜି-
ଦାର ସିରପ୍ରାଦାରକ ଘରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେବାରୁ
ସେ ସେଠା ଅଭିଯୋଗର ଦେତ କନଷ୍ଟାବଲ
ଓ ସଦର ଆନାର ସର୍ବଲକ୍ଷ୍ମୀପଦକୁ ଉଦନ୍ତ
କରବା ନମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ କଲେ ମାତ୍ର କିଛି
ଫଳ ନ ଯାଇଲେ ସର୍ବଲକ୍ଷ୍ମୀପଦର ଅଦୌ
ପ୍ରମାଦ ନ କଲେ । ଏ ଉପୟ ମେଳଣର
ସାହେବକ ଜୀବସାରରେ ଅଧିଅଛି ଓ ଅନୁ-
ମାନେ ଉତ୍ତମକରୁ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ପୁଲି-
ସପ୍ରତି ବଶେଷ ଅନୁକମ୍ପା କରନ୍ତେ ।

ଲଟିବନ ଖଜଣା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଶେଷ ହୁଇ-
ବନଦାଖଲ କରୁଥିବାରୁ ତାହା ନେବାରେ ବଡ଼
କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ହୁଏ ଓ ଖଜଣାଖାନାରେ ଉତ୍ତ
ଲିତ ହୁଏ ଏହା ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ଖଜଣା-
ଖାନାର ଭାର ପ୍ରାୟ ତିସୋଟ ସାତାକାନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ
ପ୍ରସ୍ତାବମତେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଲଟିବନ
ଖଜଣା ପୂର୍ବରୁ ଦେବା ବସପୂର୍ବେ ବଜାପନ

ଦେଇଥିଲେ ଓ ଏଥିରୁ ମୋଫସଲରେ
କଥା ଉଠିଲ ଯେ ଲଟିବନ କାର୍ଯ୍ୟକ ତା ୨୫
ରଖରେ ନ ହୋଇ ତା ୧୨ ରଖରେ ଦେବ ।
ଯାହାଦେଲୁ ଏଥିର ଫଳ ଭଲ ହୋଇ ଅଛି
କାରଣ ଅନେକ ସାମାନ୍ୟ ଜିଦାରମାନେ
କେତେକ ଦିନ ଦେଲ ଅର୍ଥ ଖଜଣା ପତ୍ରିକା
ଅଛନ୍ତି ବୋଧ ହୁଏ ଲଟିବନ ଶେଷଦିନ ଖଜ-
ଣାଖାନାରେ ପଦବତ୍ତ ଭିତ ନ ଦେବ । ଲଟି-
ବନ ଦୁଇଦିନ କରବାର ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୫୦୦୦ କା
ସଦରଜମାର ମାହାଲମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକତାରଖ
ଓ ତହିଁରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଜମାର ମାହାଲ ପାଇଁ
ଅଠଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଅନ୍ୟ ଏକତାରଖ କର-
ଦାର ଯେ ଅନୁମାନେ ଏଥିପୂର୍ବେ ପ୍ରସ୍ତାବ
କରୁଥିଲୁ ତାହା ବସବଦ୍ଦ ଦେଲେ ବସୁତ
ଉତ୍ତମ ଦେବ । କରୁ ପକ୍ଷମାନେ ଏଥିର ବସର
କରନ୍ତୁ ।

ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏ ମାସ ତା ୧୦ ରଖରୁ
ବର୍ଷା ବନ ହୋଇଅଛି କୌଶର୍ଯ୍ୟରେ କରୁ-
ପଦନ ହୋଇ ନାହିଁ । କେତେକଦିନ ଦେଲ
ପାଠ ପଡ଼ିବାରୁ ଅଧି ବର୍ଷା ଦେବାର ଅଶା
ନାହିଁ ଏ ଦେଲୁ ଲେଦେ ସମ୍ପର୍କର ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫସଲ ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥାରେ
ଥିଲ ଓ ପ୍ରଭୁର ଶସ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତିର ଅଶା ଦେଲଥିଲ ।
ବନ୍ୟା ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ୟା ଉତ୍ତରୁ
ରୁଅ ହୋଇ ଏକପ୍ରକାର ଫସଲ ହୋଇଥିଲ

ନଗରରେ "ହାଉନ ଲଲକେଶ" ନାମ-
ରେ ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକାଳୟ କରୁଥିବା ଦେଲ ସ୍ତା-
ପନା ତୋଳିଥିବାରୁ ଅନୁମାନେ ବଡ଼ ଅନୁକମ୍ପ
ହୋଇଅଛି । ଏ ସଂକଳରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଲରେଖା
ମତ୍ର ସ୍ଥାନାନ୍ତରରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ପଦପ୍ରେକ
ଲରେଖା ସକାଶେ ସବାସାଧାରଣଙ୍କର ସା-
ହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ପୁସ୍ତକାଳୟଟି
ସାଧୁ ଓ ଭଲ ଦେଲେ ଏ ନଗରର ଗୋ-
ଟିଏ ଶାନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ । ଏଥିରେ ଇଂରେଜୀ,
ସଂସ୍କୃତ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ ଓ ସମ୍ବାଦ
ପତ୍ରିକା ରଖିବାର ଯତ୍ନ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଅନୁ-
ମାନେ ଏଠାର ଧନମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁ

ମାତ୍ର ଶେଷକୁ ବୁଝି ରୁକି ଦେବାକୁ ସରୁଠାରୁ
 ଫସଲକୁ ବାଧ୍ୟ ଗଢ଼ଣ । ନାଲକୁ ଜଳ ନେବା
 ଓ ଖାଲକୁ ପାଣି ବୋହୁବାର ଧୂମ ଲାଗିଅଛି
 ବନ୍ଧୁ ଯେଉଁ ପୁଲେ ଜଳ ଯୋଗାଇବାର ଏ
 ଭୂର ଉପାୟ ନାହିଁ ସେ ପୁଲେ ଫସଲ କିଛି
 ନଷ୍ଟ ହେବ । କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ମଧ୍ୟରେ ମଜାଏ
 ବର୍ଷା ନ ହେଲେ ଫସଲକୁ ଅଭାବ୍ୟ କାଧିକ
 ଓ ଚଷମାନେ ମରୁଡ଼ିର ଜାକ କର ଶସ୍ୟ
 ମହାର୍ଗ ବରବେ । କେତେକଦିନ ପୂର୍ବେ ଏ-
 ଠାରେ ଗୁରୁଲ ଟଙ୍କାରେ ସେ ୨୭ ର ହୋଇ
 ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ୨୩ ର । ଶେଷକୁ ଇନ୍ଦ୍ର
 ଏଡେ ବୁଝି ଦେଲେ କାହିଁକି ? ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଲେଖିବା ଉତ୍ତରେ ମେଘ ବାହାରବାର ଲକ୍ଷଣ
 ଦେଖାଯାଏ । ଇନ୍ଦ୍ର ଦୟାଦୁଁ ହୋଇ ନିନାରୁ
 ପାର ପାଇବେ କି ?

ଏଠା ଗଜଜାତ ସ୍ୱପନଶ୍ରେଣୀ ମହଲମାର
 ବିରସ୍ତାବାର ବାବୁ ଦରମୋଦନ ମିତ୍ରଙ୍କ ମୋ-
 କଦମା ଗତ ସୋମବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି ।
 ଯେଉଁ ମୋକଦମାରୁ ଏ ମାମଲା ଉଦୟ ହୋ-
 ରଥିଲା ସେ ମୋକଦମାରେ ମୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର
 ଶରକୁ ଉଦର ଲଭ୍ୟବ କେତେକ ଅଂଶ ପ୍ରଶ୍ନା
 କମନ୍ସେ କରବତା ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିଲା ଇ-
 ହୁଁର ଫଳ ଅପେକ୍ଷାରେ ଉଦୟ ମୋକଦମାର
 ରଗୁରୁ ଏକେଦିନ ପ୍ରକୃତ ଥିବାର ବୋଧହୁଏ ।
 ପ୍ରଶ୍ନାରେ ପ୍ରେରଣ ଉଦରରେ ଏକେ ଅଧିକ
 ଶକ୍ତ ଅ ବିଷ ବାହାରଲ ଯେ କେତେ ଭାବୁ
 ଅନ୍ୟ କେହି କୌଣସିପରିପ୍ରେ ଖୁଆଇ ପାରି ନ
 ଥାନ୍ତା । ଏଥିରୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣମାନଙ୍କରୁ
 ସେ ଅପେ ବିଷ ଖାଇ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିବାର
 ବୋଧ ହେଉଅଛି । କେବେ ସେ ଲୋକ କି
 ଏଡେ ବୁଝି ଓ ଅନ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠ କି ବାହାର
 ଏଡେ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ସେ ସେ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ତରେ
 ମଧ୍ୟ ପରକୁ ଦରବରରେ ପକାଇବାର ଉପାୟ
 କର ବେଳ ଗଲା । ସେ ସାହା ଦେଉ ପ୍ରଶ୍ନ-
 ମାର ଉପସ୍ଥାପନ ଫଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଉରେ
 ନିରାପତ୍ତ୍ୟା ମୋକଦମା ଉପସ୍ଥାପ ଦେଲ ଓ
 ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନର୍ଥକ ହାଜିରରେ ପଡ଼ିଥିଲା
 ସେ ମୂଲ୍ୟ ନିରାପତ୍ତ୍ୟା । ଏଥି ଉତ୍ତରେ ଦରମୋ-
 ଦନ ବାବୁଙ୍କ ମୋକଦମାର କରୁର ଦେଲ ।
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସ୍ୱପନଶ୍ରେଣୀ ସାହେବ ସେ ମୋକଦମା
 ଫରୁକଦାସରେ ତଳାଇ ଥିଲେ ମାତ୍ର ଧର-
 ଗାନିପାରେ ସପ୍ତେଷୁ ପ୍ରମାଣର ଅଭାବ ହେଉ

ବାବୁଙ୍କୁ ଫରୁକଦାସ ଦାୟରୁ ଖଲସ ଦେଲେ
 କିନ୍ତୁ ସେ ଲକ୍ଷ ନେଇ ଥିବାର ସନେତ ହେବା
 ଓ ଲାଜର ପେନସନର ସମୟ ହୋଇ ଥିବାରୁ
 ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ତାଙ୍କୁ ପେନସନରେ ବି-
 ଦାୟ ଦେଲେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବବେଚନାରେ
 ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଅଶାନ୍ତଚିତ୍ର ଦୟାର ସହ
 ଏ ମାମଲା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରଅଛନ୍ତି ଓ ଏହା ଭେଡ଼େ
 ଅନୁଚିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଦରମୋଦନ ବାବୁ
 ଏକେ ଦାର୍ଦ୍ଦିକାନ ଚାକରୀ କର ବଦାୟ ସମ-
 ଯୁରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ନାମ ଉଠିଲା ବଡ଼
 ଦୁଃଖର ବସୟ । ସାହା ଦେଉ ଭାବ ଖଲସିରେ
 ସମସ୍ତେ ସମୁଦ୍ଧ ହେବାର ଜଣା ଯାଏ ।

ବାଣିଜ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନା ।

(ଗର ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତାରୁ)

ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ଜୀପନା ବର୍ଷରେ ମୂଲ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ସୂଚ୍ୟବର୍ଷାପେକ୍ଷା
 ଅଧିକ ଅଟଇ ପଥା;

	୧୮୭୯	୧୮୮୦
କଟକ	୩୦୧୧୧	୩୪୩୧୩
ପୁରୀ	୧୩୩୭୫	୧୯୪୮୧
ବାଲେଶ୍ୱର	୧୯୭୫୭	୧୭୧୪୭
ମୋଟ	୬୩୬୪୩	୭୯୯୪୧

ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏ ବର୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ପୂର୍ବପେକ୍ଷା ମନ ଥିଲା । ଯଦିଓ ବାଲେଶ୍ୱ-
 ରରେ ପୂର୍ବବର୍ଷାପେକ୍ଷା ଏ ବର୍ଷ ମୂଲ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା
 ଉଣା ଅଟଇ ତଥାପି ସେଠା ଲୋକସଂଖ୍ୟା
 ପ୍ରତି ପରକତା ସରକରୀ ପଡ଼ୁଥିବାରୁ ସନ୍ତୋଷ-
 ଜନକ ନୁହଇ ଓ ମଧ୍ୟ ସେଠାର କଲେକ୍ଟର
 ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସେକ୍ସନରେ ରୋଗର ପ୍ରାୟୁକ
 ଅଧିକ ଥିଲା । କଟକରେ ମୂଲ୍ୟର ପରକତା
 ଦୁଇଜଣ ମାତ୍ର ଅଟଇ କିନ୍ତୁ ବିଜ୍ଞାପନା ବର୍ଷରେ
 ଓ ଲୋଡ଼ା ରୋଗ ଅନେକ ଉଣାଥିଲା ଓ ଚକ୍ରନ
 ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ବପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅଟଇ ପଥା;—

	୧୮୭୯	୧୮୮୦
କଟକ	୪୧୭୦	୨୭୮୦
ପୁରୀ	୧୭୭୭	୨୩୭୨
ବାଲେଶ୍ୱ	୭୨୪୫	୨୧୦୫
ମୋଟ	୬୬୯୧	୭୨୫୭

ଓ ଲୋଡ଼ା ରୋଗ ସେପରି ଉଣାଥିଲା ସେହି-
 ପରି ବସନ୍ତ ରୋଗର ଅଧିକ ପ୍ରତ୍ୟୁକ ହୋଇ-

ଥିଲା ଓ ଚାହିଁରେ ଅନେକ ମୂଲ୍ୟ ପଡ଼ିଅଛି
 ପଥା;—

	୧୮୭୯	୧୮୮୦
କଟକ	୩୭୭	୪୭୪୪
ପୁରୀ	୧୫୧	୪୮୧୧
ବାଲେଶ୍ୱର (୧୦)		୪୪୧
ମୋଟ	୫୨୯	୧୧୧୬

ସାଜସଜ୍ଜାତ ସବୁକିଛିରେ କର ଓ ଅନ୍ୟା-
 ନ୍ୟ ରୋଗ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ ପୁରୀ
 ନଗରରେ ପୂର୍ବବର୍ଷାପେକ୍ଷା ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ଭଲଥିବାର ସେଠାର ଜାଲିର ସାହେବ କହ-
 ଣ୍ତି । ମୋଟରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମୁଦ୍ଧବାର ବୋଲିଯାଇ
 ନ ପାରେ ।

ଇଂରାଜୀ ଟୀକା ।

ଲୋକମାନଙ୍କ ବସନ୍ତ ରୋଗରୁ ରକ୍ଷାକରିବା
 ନିମିତ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ଇଂରାଜୀ ଟୀକା
 ମହଲୁମା କେତେକବର୍ଷ ଦେଲ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ-
 ଅଛି ଓ ଏଥିରେ ଜ ୧୦ ଶ କମିଶନ୍ସ ନିୟମ
 ଅଛନ୍ତି । ବିଜ୍ଞାପନ ବର୍ଷରେ ସେମାନେ କେବଳ
 ଅର୍ଥଶାଳା କରକା, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଲ, କେଳୁଗଡ଼ା
 ଡୋମପଡ଼ା, ବାଢ଼ୀ ଓ ଗୁଜରାଲରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କର କି ୪୪୫୧୧ ଶକ୍ ଟୀକା ଦେଇଥିଲେ,
 ବୃଦ୍ଧି କେବଳ ୭୫୦ ଅଟଇ ଏହା ସନ୍ତୋଷ-
 ଜନକ ନୁହେ । ମାତ୍ର ତାଲୁର ଖୁ ଅଟି ସାହେବ
 ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଇଂରାଜୀ ଟୀକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଙ୍ଗେ
 ଦେଖା ଟୀକା ଉଣା ଦେଉଅଛି ଓ ଯେଉଁଠାରେ
 ଇଂରାଜୀ ଟୀକା ପ୍ରଚାର ହୋଇଅଛି ସେଠାର
 ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ଚାହିଁର ଉପକାଞ୍ଚିତା ବୁଝି
 ପାରଅଛନ୍ତି ଓ ଚାହିଁପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର କୁଟ-
 ସ୍ୱାର ତାହିଁ । ତାଲୁର ସାହେବ ଓ ଟୀକା ମହ-
 ଲୁମାର ସ୍ୱପନଶ୍ରେଣୀ କଟକର ମିତ୍ରନିପା-
 ନିତମାନଙ୍କରେ ଅର୍ଥାତ୍ କଟକ ଓ ସାଜସଜ୍ଜାତ ଓ
 କେଳୁଗଡ଼ା ନଗରମାନଙ୍କରେ ବନାହାର
 ଇଂରାଜୀ ଟୀକାର ଅନଳ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୫
 ସାଲର ଅ ୫ ଇଲ ପ୍ରଚାର କରବା ବାରଣ
 ଅନୁବେଧି କରୁଥିବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର
 ସାହେବ ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ହୋଇ ମିତ୍ରନିପା-
 ନିତମାନଙ୍କରେ ମତାମତ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ଏଥିକୁ ଗତ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ-
 ରେ ଏଠା ମିତ୍ରନିପାତ କମିଶନରମାନଙ୍କର
 ସଭା ହୋଇଥିଲା ଉପସ୍ଥିତ ସଦ୍ୟମାନେ ସମସ୍ତେ

ଏହି କରୁଅଛୁ ମୁଁ ଅନେକ ବେଦମତର ଅହୀନ କରାଯାଉ
 ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଠାଯାଉ ଓ ଗଣନା ନକା ଉପରେ ଶୁଳ୍କ
 ସାଧାରଣେ ମୋହନର ଏହା କରାଯାଉ ? ସେ ଯେଉଁ
 ସେମାନେ ଉପରୋକ୍ତ କଲ କରନ୍ତୁ ମୁଁ ଉପଦେଶରେ ଅପମ
 କରାଯାଉ । ସାତେକ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ତୁଷ୍ଟମାନେ ଅପମ
 ଅପମାର ଉପଦେଶ ଦେଲେ ପାଇ ମାତ୍ର ଶାନ୍ତ ଲକ୍ଷ ଦେଲେ
 ଅସ୍ତେ ହୁଏତ୍ କାଳ ଚଳେ କରଣ । ଦୁହେଁ ସେ କୁଅଗ୍ରେର
 ଏସ୍ତେ କା ସନେତ୍ କର ?

ପୁନଶ୍ଚ କେତେକ ଜଣେ କଳାକାରୀଙ୍କର କର୍ମାଗାର
 ଥିଲେ । ସେ ଗଣନା ଗୋଷ୍ଠିର ରୂପାଳ ଗାଠ ଦେବାକୁ
 ତାହୁଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରାଯାଇ ଥିଲା ତେଣୁ କିଛି କେଣାକାରୀ
 କାହା ପୁଅକୁ କରୁ ଉପରୁ ଅବା ଥିଲେ ସେ ଗାଠ ପାଇ ନ
 ଯାଉ ଯଦେତୁ ସେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ କେଣାକାରୀ ଗୁଣ୍ଡା
 ଓ ତାହାକାରୀ କରୁ ଉପରୁ କାରଣ ଅଛି । ଏକସମ୍ପର୍କେ
 ଗଣନା ଗୋଷ୍ଠି କରଣକୁ କରଣମେଧ୍ୟ କରୁଛି କରେ ସେ ସେ
 ଗୁଣ୍ଡା କରୁଛି ଓ ତାହାକାରୀ ଗାଠ ପାଇ । କରୁପଦୀ ଅନେକ
 ଅନୁଷ୍ଠାନ କାରଣ ।

ମାଲିକରେ ଜଣେ ଦାସିଅଣ୍ଟ ବୋଧେ ଦାସ ମୁଣ୍ଡରେ
 ଚଳେ କରଣ ପାଇ କରୁଅଛି । ଜଣେ କେତା ଦାସକାରୁ
 ସେ ବୋଧେ ଓଲଟାଉଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ଗୋଷ୍ଠିର ଗୋପନ
 ସାତ ବାହାରିବ । ଉତ୍ତର ଉପାଦେଶ ଗୋଷ୍ଠିରାପତ୍ର
 ମୁଖରେ କେତେ ମଧ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ଯାଉ ନାହିଁ ।

କିଛି ଘଟଣାଦେଖ କିଛିରେ ଅଗାମୀ କରଣମାସ
 ତାହା ଉତ୍ତର ଓ ଅଗଣରେ ତାହା ଉତ୍ତରରେ ଲେଖ ସମ
 କରଣେ ।

ପ୍ରସ୍ତାବରେ କେତେ ବେଶ୍ୟକଲ ଉପରେ ରେଭିନ୍ଦ୍ର
 ଲାଲସାହାୟ ଚାହୁଁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ କରଣେ ।

ମାଲିକରେ ଏକ ମୁଖ ପ୍ରକାର ଘୋଷ ଅନେକ
 ହୋଇଅଛି । ଗୁଣ୍ଡ କରଣେ କେତେକ ଘୋଷକର କର
 କରଣେ ଯାଉ ଉପରୁ କିଛି କରଣରେ କୌଣସି
 ଶାନ୍ତ ପଠାଉଅଛି ଓ ସେ ଘୋଷ କରଣ କରଣେ
 ଗୁଣ୍ଡସାଧ୍ୟ । ଜଣେ ଅପତ୍ର ଗୁଣ୍ଡକର୍ତ୍ତା ଦାସକାର ଦତ୍ତ
 ପାଉଅଛି ।

ସମ୍ପ୍ରତ ସାମ୍ବାଦରେ ଗୋଷ୍ଠିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଘୋଷକମ୍
 ହେବାକାରୀ ହୋଇଅଛି । ଜଣେ ସାତେକ ଗୋଷ୍ଠିର ଦକ୍ଷ
 ଦକ୍ଷ କରଣେ କୋର ଗୁଣ୍ଡକରଣୀର ବାହୁମାନଙ୍କ
 ବାହାଜ କାଣି ରକା କର ଉତ୍ତରରେ, ସେ ଦୁହେଁ ହୁଏତ୍
 ଅପତ୍ର ସ୍ୱେତ୍ କରଣେ । କିଛି ସାତେକ ଶିମ୍ବଳ
 ମାତ୍ରକାରୀଙ୍କର କରଣ ମାତ୍ରରେ, ମୁଁ ଶିମ୍ବଳ ଦେହରେ
 ନ ଦାସି କରଣ କରଣେ ପୁଣି ବାହାକରଣକୁ ଉତ୍ତରକାର
 ତାହାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖ, ସେ ଦେହକୁ ସାତେକକୁ ବାଣୀକର
 ସୁଦେଶ୍ୟ ଅଧିକାର ହୋଇଅଛି । କାଟରେ ଘୋଷକ
 ଦାତ ମାତ୍ର ସେତୁର ପଦାର କର କାଳ
 ପାଗର ପର ସାତେକରେ ତାହା ଦେଖିଲେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
 ସାତେକରୁମଧ୍ୟ କରଣେ ଦେଖିଅଛି ।

ସମ୍ପ୍ରତ କି କି ଉପର କାଟେ ଉପମ କରଣା ପାଇ
 ଗୋଷ୍ଠିର ମୁଖ କର ହୋଇଅଛି । ଏପ୍ରକାର କାଠର ପଞ୍ଜି
 ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ଚଳି ପାରି ଉପରେ କୁଣ୍ଡରେ
 ମୁଣ୍ଡ କରଣେ କୁଣ୍ଡ ନାହିଁ । ଉପମଦେଶ କୁଣ୍ଡରେ
 ଦକ୍ଷକରଣ ସେ କେତେ ବାହାକର ଦେଖିଅଛି ତାହା
 ଉପ କରଣେ ।

କିଛି ଘଟଣା ତାହା ସମ ୧୮୮୦ ସାଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପ
 ସାତ ସୁଦ୍ଧା ଏକ ଚଳି ଶ ଅଧିକାର ଗୁଣ୍ଡକାରଣରେ ସେତେ

କରଣର ଓ ବିପାକ ମସ ପର ଅଧିକ ଚାହିଁର ଶକ୍ତି
 ତାହାକା ପାଇ ମେଧକୁ ବାହାକରଣ । ତହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ
 ସେ ସତ୍ୟତା ୧୭୨ ସରକାର ଏକ ୩୨୦୮ ବିପାକ ଦତ୍ତ
 ଏକ ୧୭୨ ସରକାର ଓ ୨୦୧୭ ବିପାକ ଅପତ୍ର ହୋଇ
 ଅଧିକ । ଏସ ମଧ୍ୟରେ ଅପକାର ଗୁଣ୍ଡରେ ୧୧ ସରକାର
 ଏକ ୧୭୨ ବିପାକ ଦତ୍ତ ଏକ ୧୧୧ ସରକାର ଓ ୧୭୨
 ବିପାକ ଅପତ୍ର ଏକ ସୁଦ୍ଧା ଗୁଣ୍ଡରେ ୫୮ ସରକାର ଓ ୧୭
 ୨୮ ବିପାକ ଦତ୍ତ ଏକ ୨୧ ସରକାର ଓ ୨୭୨ ବିପାକ
 ଅପତ୍ର ହୋଇଅଛି । କାଳ ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟ ସାମାନ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡ
 ବାକରଣ ଅଛି ।

ମୁଲକାନରେ ସମ୍ପ୍ରତି ଯେମନ୍ତ ହେଉ ଓ ମୁଖଲମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ ଲାଗିଅଛି ମାଲିକରେ କିଛିକରଣ ପ୍ର
 ସେତୁର ଦେଖାଯାଉଅଛି ଏକ ପ୍ରକାଶକ ମଧ୍ୟରେ
 ଗଣି ତହିଁରୁ ଗୋଷ୍ଠିର ମୋକଦମା କାଠ ହୋଇ ମୁଲକା
 ର ଘୋଷ ବିପାକ କାହା ଦେବା ଅପତ୍ରରେ ଅନେକ ଘୋଷ
 ଦତ୍ତ ପାଉଅଛି । କାହା କୌଣସି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଗୁଣ୍ଡ
 ନାହିଁ ।

କଲିକତା ସେକ୍ସନ୍ସ ମହଲ୍ସର ଗୁଣ୍ଡକେଶେକ୍ସ ଶୁଣ୍ଡ
 କୌଣସି ଘୋଷକର ସାତେକ ଉପମ କରଣକୁ କି ସେକ୍ସନ୍ସ
 କରଣମାନେ କେବଳ ଘାବଦକା କରଣର ନିର୍ଦ୍ଦ
 ଅବସର ପାଇବେ ଏକ ଦକା ପାସରେ କେତେକ ବାହାକର
 କେହି ସାଧ ପାଉବେ ନାହିଁ । କରଣର କରଣା ସମସ୍ତ
 ଉପ ଅଧ୍ୟ ସମସ୍ତରେ ଧୂଳି ଘାଲିଲେ କରଣ କରଣାପ୍ର
 ଦେବେ ଏକ ପିଛା ଦେଖ କିଛି ପାଉବେ ନାହିଁ ।
 କୌଣସିକ ସାତେକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କୌଣସିକରଣ ମାତ୍ରକର
 ଅଧ୍ୟାୟକୁ ଗଣିଅଛି ।

କାଲିକତା ସେକ୍ସନ୍ସରେ ମୋକଦମା ତାହାକା ଘୋଷିକ
 ସମାଜ ଶାନ୍ତ କରଣକୁ ତହିଁରୁ ସଂଗଠିତ ଉପକାରୀ
 ପିଛାକା ସଂଗଠିତ ଗୁଣ୍ଡକମାନ ମୁଲକର କରଣ ଏକ
 ସଂଗଠିତ ଉପକାରୀ ଉପତ୍ର ଦେବା କରଣକୁ ସୁଦେଶ୍ୟ
 ଅଧ୍ୟାୟକ ଉପକାରୀଙ୍କର ଉତ୍ତରକାର କରଣା ବାହୁମାନ
 ଉତ୍ତର ଅଧ୍ୟାୟ ଦେଖ । ଏ ବାହୁମାନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧ୍ୟାୟକ
 ଅଧ୍ୟାୟକରଣ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

To THE EDITOR OF UTKAL DIPIKA
 SIR,
 On the 16th October last, there was
 a meeting held by Baboos Prankissen
 Roy, Nundo kimore Dass, Dino nath
 Banergea, Hari Churn Banergea,
 Gowry Sunker Roy (Secretary), and
 Obinash Chunder Chattergea, for the
 purpose of establishing a public Li-
 brary in the town of Katak.

A Library has been opened from
 the 19th October in a house situate
 on the eastern side of the Cuttack
 Ravenshaw College; and it is to be
 denominated the "Town Library
 Katak." Newspapers (English,
 Bengali, and Uriya) and books Eng-
 lish, Bengalee, Sanscrit, and Uriya)
 are to be kept in the library for the
 use of the public. We heartily pray

God, that the public will show
 sympathy for the maintenance of the
 said library.

Yours faithfully,
 Hurry Churn Banerjee,
 Offg. Secretary.

NOTICE.

Is hereby given that 3 Elephants,
 14 horses and ponies, one phiteton,
 1 tricycle, a number of bullocks, sheep
 and goats, several silk, woolen and
 cotton articles (old and new), shawls
 and gold Embroidered clothes and
 various other articles of more or less
 value belonging to the Baramba Tri-
 butary state, will be sold in the office
 of the Superintendent of the Tributary
 Mehals by public anction. Every lot
 will be sold to the highest bidder
 without reserve.

Terms of payment cash. Sales to
 commence on Thursday the 10th of
 November 1881.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦାକ ସବ୍ୟାଧାରଣକୁ ଶୁଣି କରଣାକରଣ କି କରଣାକ
 ଶାଉ ଗୋ ୩ ଗୋଷା ପାଦ, ଗୋ ୧୫ ଖା ଘୋଷା, ଚଳ
 ଓ ଗୋ ୧ ଖା ପିଛାକାତା, ଗୋ ୧ ଖା ଉପକରଣ ଦେଖ
 ଗୋଷାକାର ଦକାରକାର ଗାଠୀ ଓ କେତେକ ଗୋଷା
 କରଣ, ଉପ ଓ ମେଷ, ଲେଖି, ପକ୍ଷି ଓ ଗୁଣ୍ଡକାରୀ, ସାଧ
 ଓ କୁଳେକ କରଣକୁ ଗୁଣା ଓ କରଣ ବୋଧି ତାମର ଅଧ୍ୟାୟ
 ପ୍ରକାଶକ କିଛିକାରଣ ଗୁଣ୍ଡକେଶେକ୍ସ ସାତେକ କରଣ
 ଘରେ କରଣକାର କରଣିଦେଖ । ପ୍ରକାଶକ ଗଣ ସାତେକ
 ତାହାକରଣକୁ ଗୁଣ୍ଡକରଣ ।

କେତାମାନଙ୍କ କରଣ ମୁଣ୍ଡ ଦେଖାକୁ ଦେଖ କରଣ
 ଅଗାମୀ କରଣକର, ତାହାକର ଗୁଣ୍ଡକାର ତାହା ଅଧ୍ୟାୟ
 ଦେଖ ।

CUTTACK } N. K. Das
 Office of Supdt. } Assist. Supdt. for
 Ty. Mehals. } Supdt. Tributary
 21-9-81 } Mehals. Cuttack.

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫେବ୍ରୁଆରୀ ।

ଏହା କୁଳକେତେକ କୁଳକାରଣର ପରକରଣେ ଉତ୍ତର
 ଉତ୍ତର ବୋଧି କରଣେ । ସରକାର ଗୁଣ୍ଡକ ପ୍ରକାଶ
 ଉତ୍ତରକାରୀଙ୍କୁ ଓ ଦେଖାକୁ ଉତ୍ତରକାରଣେ କରଣ କୁଅ ।
 କରଣକା କୋଷାକରଣ ବାହୁମାନ ଗୁଣ୍ଡକେଶେକ୍ସ କରଣ
 କରେ ଉତ୍ତରକରଣ ପରେ ମିତାକରେ ପକା,—
 ତାକମାନଙ୍କ ସହ ୦ ୫ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ କରଣ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ
 ୫ ୧୧ ଖା । ୧୭ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ ୫ ୨୦ ମୁଣ୍ଡକରଣ ।

ଏହାକର ଉତ୍ତରକାରୀଙ୍କ ସହ ଉତ୍ତରକାରଣେ କରଣ
 ଉତ୍ତରକାରଣେ ସାଧକରଣେ ମୁଣ୍ଡ ଓ ପ୍ରକାଶକ ଦେଖ

ଉତ୍କଳ ସମାଜ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୨୭

ତା ୧ ରଥ ମାତ୍ରେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୮୯ ମସିହା । ମା ୩ ରଥ ବ ୨୨ ନ ସନ ୧୯୨୯ ସାଲ ଶନିବାର

୧୯୨୭

ଅଗ୍ନିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୯
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫ ୯
ମଫସଲପାଇ ତାଳମାସୁଲ ୫ ୯

ଏହି ପତ୍ରିକା ଶେଷରେ ମୋର ବାହାରବାର
କାର୍ଯ୍ୟ ବେଶି ବର୍ଷା ଦେବାର ଆଶା କରୁଥିଲୁ
କିନ୍ତୁ ହେବଳ କେତେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍
କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖାଗଲା କୌଣସିଠାରେ
କିନ୍ତୁ ପତ୍ରିକା ଦେଲେ ନାହିଁ । ଇନ୍ଦ୍ର, ଦୟାଦି, ନ
ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବୁଲି ଦେଲେ କାରଣ ବର୍ଷା
ଆଉ ଦେଖାଇ ଶେଷକୁ ନିଶ୍ଚୟ କରାଦେଲେ ।
କିନ୍ତୁ ଗଲ ନେବା ଓ ଜୋର ସୁଦୃଶ୍ୟରୁ
ଅଧିକ ଦୃଶ୍ୟକାରେ କୃଷକମାନେ ତୁଟି କରୁ
ନାହାନ୍ତି ଉତ୍ତୀତ ସମ୍ଭାଷଣ ଶୁଣି ରକ୍ଷା ଦେବା-
କି ଅଧିକ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦେବୁ ଯେଉଁ ସବୁ
ସାଧକରେ ପରବୁଣା ବା କୁଅ ଦୋଳମଳ ସେ
ସବୁ ଓ ଉପସାଧକର ଦାମର ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇ
ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ କିନ୍ତୁ ଯେତେ
କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟ ଅନେକ ବ୍ୟାଧିର ସଂସାର ଓ
କିନ୍ତୁ ସୁଦୃଶ୍ୟ ସମଜେ ନିଶ୍ଚି ଦେଲେ ଉତ୍ତୀତ
କିନ୍ତୁ ପତ୍ରିକା ବାଧ୍ୟତା ନାହିଁ ଶେଷକୁ ବୃଦ୍ଧି
କିନ୍ତୁ ପତ୍ରିକା ଅନୁଷ୍ଠାନ ବାରିଣ ହୋଇଅଛି ।
କିନ୍ତୁ ପତ୍ରିକା ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲେ ସବୁ ଉତ୍ତମ
କିନ୍ତୁ ପତ୍ରିକା ।

ହୋଇଥିଲେ ଏବେ ତାହା ଅନେକ ଉର୍ଦ୍ଧା
ହୋଇଅଛି ଯଥା,—

	ସନ ୧୮୮୦	ସନ ୧୮୭୭ ।
ନାଶ ଦେବା ମନୁଷ୍ୟକ ମୂଲ୍ୟ	୨୯୧୧୦	୧୧୨୨୩
ଏବଂ ଗୁରୁ ପଣ୍ଡା	୫୮୩୮୭	୫୯୮୩୦
ସେତେ ବ୍ୟୟକୁ ଚଳି ହୋଇ		
ଅଛନ୍ତି	୧୪୮୮୭	୨୩୪୫୧
ତେତେ ସର୍ବ ବ୍ୟୟ ହୋଇପାରେ	୨୯୨୭୭୭	୨୯୨୭୭୯

ସର୍ବ ମାତ୍ରବା ସକାଶେ କୌଣସି ଅଧିକ ଆ-
ବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲ
ଅପେକ୍ଷା ସନ ୧୮୮୦ ସାଲରେ ସର୍ବ ନାଶର
ଦ୍ରାସ ହୋଇ ନାହିଁ ବରଂ କିଛି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ
ଅଛି । କିନ୍ତୁ ବସନ୍ତରୁ ବ୍ୟୟପାଇଁ ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକ
ଓ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଅନେକ ଯୋଗେ ଏବେ ଲୋକେ
ଅଧିକ ସଂସାର ବ୍ୟୟଦ୍ୱାରା କରୁ ଯାଉ ନାହାନ୍ତି
ସୁତରାଂ ବସନ୍ତରୁ ବ୍ୟୟ ଅନେକ ଉର୍ଦ୍ଧା ହୋଇ-
ଅଛି ଓ ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ଓ ସମ୍ପଦ ନାଶ
ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଏପରି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅନ-
ନୁଷ୍ଠାନ ରହିଛି କରମାର ଉଚ୍ଚତ । ସନ ୧୮୭୭
ସାଲରେ ପଶୁ ଓ ସର୍ପ ବ୍ୟୟ ହେବୁ ସରକାର
ଟ ୧୨୫୭୭୯ କି ସୁରକ୍ଷାର ଦେଲେଥିଲେ
ସନ ୧୮୮୦ ସାଲରେ ଏପରି ସୁରକ୍ଷାର
ପରିମାଣ ଟ ୧୧୧୧୧୦ କି ଅଛି । ଏଥିରୁ
ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଲୋକସେନ୍ଦ୍ର ସର୍ବ ଛଡ଼ା ସ-
ରକାରୀକର ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ଲାଭ ହୋଇଅଛି ।
ଏ ଲାଭ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ଗବର୍ଷମେଷ୍ଟ ଏ ଅନୁକଟ
ସୃଷ୍ଟି କରୁଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ପ୍ରକାଶପ୍ରଦ

ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ମୂଳ କାରଣ । ଏହା ମଧ୍ୟ
ଅନୁକଟ ଓ ଗଜମାଳ ବରୁଣ ଅଟଇ । ଅତିଏକ
ଗବର୍ଷମେଷ୍ଟ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପୂର୍ବକ ଏ ଅନୁକଟ
ରହିଛି କରନ୍ତୁ ।

କାରୁଲ ସମାବେଶ ।

ଶ୍ରୀରାଜରୁ ଯୁଦ୍ଧବୃଦ୍ଧା ପଳାଇଥିବା ଓ ସେ
ନଗର ଅମୀରଙ୍କର ଅଧିକୃତ ଦେବାର ସେ
ଅପେକ୍ଷାରେ ଗଭସପ୍ରାପ୍ତରେ ଲେଖିଥିଲୁ ତାହା
ସତ୍ୟ ଅଟେ । ଶ୍ରୀରାଜ ଦ୍ରୁପଦର ଦେବା ସୁଦୃଶ୍ୟ
ଗତ ମାସ ତା ୨ ରଥରେ ସମାବେଶରେ ଭୁମ୍ଭର
ସୁଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଅମୀରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅବଦୁଲ
କୁଦସଖା କେତେକ ସୈନ୍ୟ ସେନା ସେଠାକୁ
ଅନୁମତ କରୁଥିଲେ । ଯୁଦ୍ଧବୃଦ୍ଧ ପକ୍ଷରୁ ଲୁଗ-
ନାବ ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ଓ ଗୋପ ଦେନ
ସୋରଭର ରଣ କଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଗୋପମାତ୍ର-
ରେ ଅବଦୁଲ ପଶୁ ଦେବାର ଉପକ୍ରମ
ହୋଇଥିଲା ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ସେ ଅତି ସାଦୃଶ୍ୟ
ପୂର୍ବକ ଅନ୍ଧାରେ ସମାନଙ୍କୁ ଦୃଷ୍ଟିକାର ଶତ୍ରୁର
ଗୋପସରୁ ଛଡ଼ାଇ ଅଣ୍ଟିଲେ । ଗୋପ ଗଲରୁ
ଲୁଗନାବଙ୍କର ବଳ ଉର୍ଦ୍ଧା, କିନ୍ତୁ ଅବଦୁଲ
ସଦୃଶ୍ୟରେ କର୍ମଲଭ କଲେ । ସେ ତାଙ୍କର ସେ
ଶ୍ରୀରାଜରେ ପ୍ରବେଶ କର ଦେଖିଲେ ସେ ସେ-
ଠାରେ ଥିବା ସରଦାରମାନେ ସମ୍ଭରବାର
ପଳାଇ ଅଛନ୍ତି । କୁଲକବ ପୁଲରଗାବ ମସ-
କଦରେ ଅସ୍ତ୍ର ନେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଅବଦୁଲକର ସୈନ୍ୟ ଥିଲେ କେବଳ ଶୁଭ୍ରପଦକାଗରୀ ଲେକକ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ଜୟଲଭ କଲେ । ସେ କାଗରୀ କେତେକ ଲେକ କାମରେ ଥିବାବେଳେ ଅମୀର ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା ପ୍ରକାଶ କରିଥିବାରୁ ତହିଁର ପ୍ରଭୁପକାର ସ୍ୱରୂପ ସେମାନେ ଏ ସ୍ୱରୂପେ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ କାରୁଣ୍ୟ ସେମାନାମାନେ ଏ ସ୍ୱରୂପେ ଅଦୈବୀ ସୁଖି ନାହାନ୍ତି, ଶୁଭ୍ର ଏ-ମକମନେ ସହଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଅମୀର ଯୁଦ୍ଧ ପାଇ ନ ଥାନ୍ତେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମୀରଙ୍କର ଅତି କେହି ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅ-ଫଗାନ ସ୍ତାନର ସକଳ କାଗରୀ ଲେକେ ଅମୀରଙ୍କର ସମସ୍ତ ନୁହନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଧରଣର ବିବାଦ । ଅମୀର ସେ ଉତ୍କଳର ଶତ୍ରୁକୁ ମାର ଘଡ଼ିତାର ଦେଲେ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେବେ ଏମନ୍ତ ଅଣା କରି ଯାଇ ନ ପାରେ । ଯାଉବ ସଦକ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହନ୍ତି ସେ ପାରସ ଦେଶରେ ଥାଇ ଘୁରୁଇ ଅକମଳ କରିବାର ଉଦ୍‌ଯୋଗ କରି ପାରନ୍ତି । ଯାହା ଦେଉ ଘୁରୁଇ ରକ୍ଷା ସକାଶେ ସେଠାରେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତାନରେ ବିଶେଷ ସୈନ୍ୟ ରଖିବାକୁ ଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ କନାଦାର ଓ ଘୁରୁଇ ଅମୀରଙ୍କର ଦୁସ୍‌ମୁଖ ହେଲା ଓ ଆଉ କିଛି ଶତ୍ରୁଗୋଳ ନାହିଁ ଏଣୁକରି ସେ ନିକଟରେ କାରୁଣ୍ୟ ନଗରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରିବେ । ସେ ସରଦାର ଦୁବିଦ୍‌ଲ ଶାନ୍ତି କନାଦାରର ଗବର୍ଣ୍ଣିତ୍ୱରୂପ ନିୟୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ଘୁରୁଇରେ ଜଣେ ଉପ-ଯୁକ୍ତ ଶାସନ ନର୍ତ୍ତୀ ଓ ସ୍ତାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ସୈନ୍ୟ ରଖି ଗୁଜ୍ୟରେ ସୁଶାସନ ବିସ୍ତାର କଲେ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୋର ପାରନ୍ତି ।

କାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ।

ଏ ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁ ବାଳକାବି-ଦ୍ୟାଳୟ ଏଠା ନିବାସୀ କୃତପୟ ବଙ୍ଗୀୟ ପ୍ରାକାଶ ମନ୍ତ୍ରରେ କେତେକ ବର୍ଷ ହେଲା ପ୍ରାସନ ହେଉଅଛି । ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଫା-ଆ-ଉତ୍କଳ ଶୋଭାରେ ବଜ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ନ ଥିଲା ଏ ବର୍ଷ ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କ ପୁରସ୍କାର ବିଭରଣ ସକାଶେ ଏଠାକଲେକମ୍ପୁଡ଼ରେ ଶର ସୋମବାର ସମ୍ମାନ ଦୋରଥିବାରୁ ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁମାନଙ୍କ ଶୋଭାରେ ଅସିଅଛି ଓ ମଧ୍ୟ ଏ ସକାଳରେ ଶକ୍ତି ଏ ଇଂରେଜମଣ ଅମ୍ପେମାନେ ପ୍ରାପ୍ତଦୋ-ସହିଁ ଅମ୍ପେମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଅଭିଶପ୍ତ ଅନ-

ନିତ ଦୋର ସେପକ୍ତ ସ୍ତାନାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଏକ ଇରେଜୀ କାଗ୍ର ନ ଥିବା ପାଠକମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନାର୍ଥେ ତହିଁର ସାରାଂଶ ଓ ସୁଲଭ୍ୟତାକୁ କେତେକ ଗୁରୁଜ୍ଞ ନମ୍ପେ ଲେଖୁଅଛନ୍ତି ।

ସଭାରେ ଶାସ୍ତ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବ, ତାକ୍ରର ଷ୍ଟୁଆର୍ଟ ସାହେବ, ଭିନଜଣ ଇଂରେଜ ମହଲା ହିନ୍ଦୋଲର ଗଜା ଓ କେତେକ ଦେଶୀୟ ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ଦୋରଥିଲେ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ ଅଧିକାଂଶ ଆମସିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନୁପ-ସ୍ଥିତ ରହିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନେ କବିତା ଲଭ୍ୟାଦି ପାଠ କଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ସିଲେଇ କମମାନ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା । ତତ୍ତ୍ୱରୁ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ପୁରସ୍କାର ବିଭରଣ କଲେ । ଟିଂକା ମୂଲ୍ୟର ରୂପାଣ୍ଡ ଲଭ୍ୟାଦି ଯଶମ, ସିତୁଳା ଓ ଛବି ପୁରସ୍କାର ଦିଆଦୋରଥିଲା ଓ ଏଭଳି ହିନ୍ଦୋଲର ଗଜା ଉପ ଗୋଟି ରୂପା ବିଶ୍ୱମ୍ପୁର ପୁରସ୍କାର ଦେଲେ । ପରଘେଷେ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କୁ ଏ ଭର ସମ୍ମାନ ଦେଲେ । ସେ ବାଳକାମାନଙ୍କୁ ବିବାଦ ଉତ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷାରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବା ସକାଶେ କହିଲେ ଓ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍‌ଦି ପକ୍ଷରେ ସହ କରିବା କାରଣ ଜନସାଧାରଣକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ।

ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଢ଼ିଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

ଓଡ଼ିଆବାଳକା	୪
ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ବଙ୍ଗାଳବାଳକା	୭
ଏଦେଶୀୟ ଏକଜନ	୧୪
ହିନ୍ଦୋସ୍ଥାନୀବାଳକା	୧

ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସକାଶେ ସରକାରରୁ ମାସିକ ଟ ୧୫ କା ସାହାଯ୍ୟ ମିଳଇ ଓ ଟ ୧୨ା ଦେବା ଉଠଇ । ମୋଟ ଟ ୩୭ା ମଧ୍ୟରୁ ମାସିକ ଟ ୩୦କା ବ୍ୟୟ ହୁଅଇ । ଏଥିର ଗୁଡ଼ କମିଶ୍ନ ନିମିତ୍ତ ନିମ୍ନ ଲେଖିତ ଦେବା ପ୍ରାପ୍ତି ଦୋରଅଛି ଯଥା;

କେଉଁଝରର ମହାସ୍ୱଳା	ଟ ୫୦୦
ଚୌଧୁରୀକୃଷ୍ଣାସଦାସ	ଟ ୩୦୦
ଗଜା ଶାମାନକ ଦେ	ଟ ୨୦୦
ଅନ୍ୟାନ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି	ଟ ୫୦

ଟ ୧୧୦୦
କାଳଚେରର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ବିଭରଣ ସକାଶେ ବାସିକ ଟ ୩୦ା ଦେବାର

ସ୍ତୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ଏହା ପ୍ରସଂସନୀୟ ଅଟେ । ଜଣେ ମେନ୍ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କୁ ସିଲେଇ କର୍ମ ଶିକ୍ଷାଉଅଛି ଓ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା ସକାଶେ ଦୁଇଜଣ ପଣ୍ଡିତ ନିୟୁକ୍ତଅଛନ୍ତି । କଲେକଏଟ ସ୍କୁଲର ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ବାବୁ ଗମଦାସ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଏ ବି-ଦ୍ୟାଳୟର ସେକେଟର ଅଛନ୍ତି । ଏଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥାସାଧ ଉତ୍କଳରେ କଳ୍ପଥିବାରୁ ଅମ୍ପେମାନେ ଅନନ୍ଦିତ ଦୋରଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳୀୟ ବାଳକା ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅତି ଅଳ୍ପମାତ୍ର ଥିବାର ଅସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟଇ । ଉତ୍କଳରେ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା ପୁସ୍ତକ ଚଳିଅସୁଅଛି । ଗଜା ଓ ବିଷୟପତ୍ର କରଣମାନେ ଅପଣା ବାଳକାମାନଙ୍କୁ ଘରେ ବଢ଼ି ଲେଖା ପଢ଼ାର ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାନ୍ତି । ବୋଧହୁଏ ସେମାନେ ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ବାଳକା ପଠାଇବାର ନିନ୍ଦମାୟୁ ଜ୍ଞାନ କରିନ୍ତି, ମାତ୍ର ଏହା ଭ୍ରମ ଅଟଇ । ବଙ୍ଗଦେଶରେ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅପଣା ବାଳକାଙ୍କୁ ପୁରୁଷ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଓ ଏଠା ବିଦ୍ୟାଳୟର ବଙ୍ଗୀୟ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନେ ଉଦ୍‌ବକ୍ୟା ଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ଭ୍ରମ ଭ୍ୟାଗ କରି ବାଳକାମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଇନ୍ତି ଓ ତହିଁର ଉଦ୍‌ଦି ପକ୍ଷରେ ସହକାର ଦେଉନ୍ତି । ଅମ୍ପେ-ମାନେ ଦେଖି ସେ ବଙ୍ଗୀୟମାନେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପକ୍ଷରେ ବିଶେଷ ସହ ଓ ଅଧିକ ଦେବା ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୧୦ା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସେ କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କର ଉଦ୍‌ଦି ଏମନ୍ତ ନୁହେ ଓ ସେହିମାନେ ଏପରି ମନେ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ବଜ୍ର ଭ୍ରମ । ବିଦ୍ୟାଳୟଟି ସ୍ତୀକା ଦୋର ଉଦ୍‌ଦି ଅବସ୍ଥାକୁ ଲଭିଲେ ଏ ଦେଶର ବିଶେଷ ଉଦ୍‌ଦିର ଦେବ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଉତ୍ତରେ ଅନେକ ଉତ୍କଳୀୟ ବାଳକାଙ୍କୁ ସେଠାରେ ଶିକ୍ଷା କରିବାର ଦେଖାଯିବ । ଅତଏବ ସମସ୍ତେ ଏଥିର ଉଦ୍‌ଦି ପକ୍ଷରେ ସହକରନ୍ତୁ । ସେହି-ମାନେ ଗୁଡ଼ କମିଶ୍ନ ସକାଶେ ଫୁଡ଼ ଦସ୍ତରେ ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ସେହିମାନେ ମାସିକ ଦେବା ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ସାନ ବନୋବସ୍ତ ।

ଏ ସଂଗ୍ରାହରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣିର ଜେ-ଜରଇ ସାହେବଙ୍କର ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣସକ୍ତ ଗଳେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋରଅଛି । ସେଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ସାନ ବନୋବସ୍ତ ରହିବ ଦେବ

ନାହିଁ ବେବଳ ସେହି ସୁଲେ ବନୋବସୁରେ କିଛି ଲାଭ ଜଣା ନ ଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ଜମାବୁଦ୍ଧିରୁ ବନୋବସୁର ଖର୍ଚ୍ଚା ନ ଉଠିବ କମା ଖର୍ଚ୍ଚା ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଯାଇ ଅତି କିଛି ଅଧିକ ନ ମିଳିବ ସେ ସୁଲେ ସାନ ବନୋବସୁ ହେବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେହି ସୁଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଭାସଭାର ଠିକ କାଗଜପତ୍ର ନ ଥିବ ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପରେ ଜମା ପାଇ ଦର ଅଧିକ ଅସମାନ ଥିବ ତେବେ ସେ ସୁଲେ ଲାଭର ଆଶା ନ ଥିଲେବେ ସାନ ବନୋବସୁ ହେବ । ଏ ବସୟରେ ଅନେକ ଚର୍ଚ୍ଚାବର୍ତ୍ତକ ହୋଇଥିଲା ସାନ ବନୋବସୁରେ କେତେକ ସୁଲେ ଅଦୌ ଜମା ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ ନାହିଁ ବରଂ ଜମା କିଛି ଉଣା ହୋଇ ଯାଏ । ଜମି ଜଗତ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସଭାସଭା ଇଦନ୍ତ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ କେତେକ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗେ ଓ ଲୋକଙ୍କୁ କ୍ଳେଶ ଦାୟିତ୍ୱ ହୁଏ । ବନୋବସୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୁଏର ଉଦ୍ଧୃତି ଚେଷ୍ଟା କେହି କରନ୍ତି ନାହିଁ ବରଂ ଜମା ଦ୍ରାସ ଆଶାରେ ଅନେକ ଜମି ଅବାଦ ନ କରି ପଡ଼ିଆ ରଖନ୍ତି । ଏହା ଉପ ଲାଭ ରସିଦ ଅମୀନ ଅମଲଙ୍କ ଦୁଃଖୀ ପ୍ରଜାଏ ସେ କେତେ ଦିଅନ୍ତି ଭାଷା କିଏ ବୁଝି ପାରେ । ମୋଟରେ ବନୋବସୁରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅନେକ କ୍ଳେଶ ଦୁଃଖ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚା ପଡ଼ଇ । କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଲାଟ ସାହେବ ଏଥିପ୍ରତି ଲେଖ ମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି କରି ନାହାନ୍ତି ସେ ବେବଳ ସରକାରଙ୍କର ଦାନ ଲାଭପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ଅଦେଶ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ବନୋବସୁରେ କେତେ ବ୍ୟୟ ଓ କେତେ ସମୟ ଲାଗିବ, ସ୍ୱଳ୍ପ କେତେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ ଇତ୍ୟାଦି ବସୟର ଉପାଦାନ ବଡ଼ ଲାଟ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଦେବ ଓ ସାଲର ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେଲେ ବନୋବସୁ ହେବ ତାଙ୍କ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟର କୌଣସିଠାର ବନୋବସୁ ହେବ ନାହିଁ ।

ଅମୂମାନେ ଉପରେ ବହି ଅଛି ସେ କେତେକ ସୁଲେ ସାନ ବନୋବସୁରେ ଅଦୌ ଜମା ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହା ଏ ଜଳର ସ୍ୱାସପ୍ରଧାନ ବନୋବସୁରେ ପ୍ରତିଧନ ହୋଇଅଛି । ସନ ୧୮୩୭ ସାଲରେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଜଳର ସାନ ବନୋବସୁ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଶୁଭ ପାଞ୍ଚବର୍ଷରେ ସେଷ ହେଲା । ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନେକ ଲୋପୁଡ଼ା, ଶାସ ଚେତୁଣୀ ଓ ଶାସ କମିଶନର ବଡ଼ କର୍ମରୂପେ ଲାଗି ଦେଲେ ଅଧସ୍ତ ଅମଲ ଓ ଅମୀନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ନ ଥିଲା ଓ ଖର୍ଚ୍ଚାର

ସାମା ନ ରହିଲା କିନ୍ତୁ କିଛି ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ଜମା ବୁଦ୍ଧି ହେବାର ଦୂରେ ଥାଉ ସୁଦ୍ଧା ସେଣା କିଛି ଦାସ ହୋଇଗଲା ଯଥା;—

	ବନୋବସୁ ପୂର୍ବେ	ବନୋବସୁ ଉପରୁ
କମିଶନମାନ	୪ ୨୪୭୦୦୧	୪ ୨୧୧୫୪୩
ମୋଗଲକାଳୀ ବସ୍ତାମାନ	୪ ୮୦୧୦୪	୪ ୮୦୧୦୪
	୪ ୩୨୮୧୦୫	୪ ୨୯୧୬୪୭

ଏ ବନୋବସୁରେ ଏତେ ବ୍ୟୟ ହୋଇ ଏହି ଫଳ ଘଟିଲା ଯେ ସରକାରଙ୍କର ସ୍ୱଳ୍ପ ବାର୍ଷିକ ୪ ୨୨୮୫୮୮ ଟଙ୍କା ରଖା ହେଲା । ଲାଖରକ ସବୁ ଇଦନ୍ତ ହୋଇ କେତେକ କାର୍ଯ୍ୟାପ୍ରଦେଲ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ବ୍ୟୟ ଓ ପରଶ୍ରମ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁରେ କିଛି ଲାଭ ହୋଇ ନାହିଁ । ଯଦି କୌଣସି ମହାଲରୁ କିଛି ସ୍ୱଳ୍ପ ରଖା ହୋଇ ମୋଟରେ ୨୭ ଟଙ୍କାର ଉଣା ହୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ ଲୋକେ ସେ କେତେ ବନୋବସୁ କେତେକ ଦଉଡ଼ୁ ଥିବେ ଅମଲ ଅମୀନଙ୍କର କେତେ ଅନୁସରଣ କରୁଥିବେ ଓ କେତେ ମନ ଯୋଗାଇ ଥିବେ କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚାକୁ ହୋଇଥିବେ ସେ ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ଲାଭ କିଛି ନୁହେଁ । କିଛିକାଳ ବନୋବସୁରେ ସଜା ପ୍ରଜା ଉତ୍ସୁକର ବ୍ୟୟ, ପରଶ୍ରମ ଓ କ୍ଳେଶ ଏଥିରେ କିଛି ସମେତ ନାହିଁ ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ନିୟମ ହୋଇଅଛି ଇଦ୍ଦାସ ଅଫଲକାୟତ ଓ ଅନର୍ଥକ ସାନ ବନୋବସୁ ନିବାରିଣ ହୋଇ ପାରେ ଓ ପ୍ରଜାମାନେ କେତେ ପରମାଗରେ ରକ୍ଷା ପାଇ ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହା ଜଳର ରେବନ୍ତ କର୍ମରୂପେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରଇ । ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱଳ୍ପ ବଦାୟ ଯଶ ନେବାକୁ ବଡ଼ ଲାଭ ଥାନ୍ତି । ଏଣୁ ବର ସେମାନେ ଉତ୍ତମରୂପେ ବେବଳନା ନ କର ସାନ ବନୋବସୁରେ ବସୁର ଜମା ବୁଦ୍ଧିର ଉପାଦାନ କରି ଦେଇ ପାରନ୍ତି ଓ ଏପରି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଏଠାରେ ଦେଖାଉ । ଏ ନିମନ୍ତ ଶାସନବାଲର ସାନ ବନୋବସୁ ସମୟରେ କଲେକ୍ଟର କମ୍ ସାହେବ ଉପାଦାନ କଲେ ସେ ବନୋବସୁରେ ଜମା ଶାଠିଏ ଟଙ୍କାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ହେବ, କମିଶନର ରେବନ୍ତା ସାହେବ ଭାଷା ଶୁଣି ସହସ୍ରରେ ରଖିଲେ । ଅତେଇ ଟଙ୍କାର ସୁଲେ ଶୁଣି ଟଙ୍କାର ହେବ ଏହା ଜାଣି ବୋର୍ଡ଼ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ବନୋବସୁ କରିବାର ଅନୁମତି ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ବନୋବସୁ କରିବା ସମୟରେ ଏତେ

ବୁଦ୍ଧିର କିଛି ବାଟ ଦିଶିଲା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେହି ସୁଲେ ଶୁଣି ହଜାରର ଉପାଦାନ ହୋଇଅଛି ସେ ସୁଲେ ଚାହିଁର ଚଉଥାଂଶ କୌଣସିରୂପେ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ, ଏଥିରୁ ଦ୍ରାସ କଲେ ଯଶ ନ ହୋଇ ଦାସାସଦ କଥା ହେବ । ବୋଧ ହୁଏ ଏହି ବେବଳନାରେ ପ୍ରଜାଙ୍କର ଉଦ୍ଧୃତି ହୋଇ ଦଶହଜାର ଜମା ବସିଲା । ଏପରି ଉଚ୍ଚନାମାନ ହେଲେ ଲାଟ ସାହେବଙ୍କର ନିୟମ କି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅସିବ ? କେତେ ସ୍ୱଳ୍ପ ସୁଲେ ଏପରି ଉଚ୍ଚନା ହୋଇ ନ ପାରେ ଓ ଏ ନୂତନ ନିୟମକୁ କେତେକ ଉପକାର ହୋଇ ପାରେ କିନ୍ତୁ ସଞ୍ଜୁ ଉପକାର ହେବ ନାହିଁ ତାହା କେବଳ ଚରସ୍ତାୟୀ ବନୋବସୁରେ ହେବ । ଏ ନୂତନ ନିୟମରେ ଅତି ଗୋଟିଏ କ୍ଳେଶର ଆଶଙ୍କା ହେଉଅଛି । ଲାଟ ସାହେବ ବୋଲନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହାଲର ଅବସ୍ଥା ଓ ପ୍ରତିକଳ ସଜାଗର କାଗଜ ସମୟରେ ରଖା ଯାଉଥିଲେ ସାନ ବନୋବସୁ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ସୁବିଧା ହେବ ଓ ଏଥିର ବ୍ୟୟ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ଲାଭ ଯିବ । ତେବେ ପଞ୍ଚତ୍ୟାଗ କାଗଜ ପର କଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କମିଶନରୁ ପୁଣି କିଛି କାଗଜ ଲାଭ କରିବେ କି ? ଏହାର ଅଳ୍ପ କ୍ଳେଶଦାୟକ ହେବ । ଏ ସବୁ ଅନର୍ଥ ଚରସ୍ତାୟୀ ବନୋବସୁରେ ରହିତ ଓ ବେଶର ବଶେଷ ଉଦ୍ଧୃତି ହେବ । ଚରସ୍ତାୟୀ ବନୋବସୁ ହେବୁ ବଜାଦେଶର ଏତେ ଉଦ୍ଧୃତି ଓ ଭାଷା ଉଚ୍ଚତ ବର୍ଷର ସକଳ ପ୍ରଦେଶରେ ବସୁର ହେଲେ ଉଦ୍ଧୃତିର ସାମା ନ ରହିବ । ଏଥି ପକ୍ଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମନ ବଦାଇବେ କି ?

ଅମୂମାନଙ୍କର ସାଜସଜସ୍ତୁ ସଂକୀର୍ତ୍ତନା ଲେଖିଅଛନ୍ତି—

ବର୍ତ୍ତମାନ ହେବଳ ଏକ ଅମୂମାନ ବୁଦ୍ଧି ଅନେକ ଫଳର ଅବଶ୍ୟା ଅବଶ୍ୟା ଶୋଭାମୟ ହୋଇଅଛି ଚରସ୍ତାୟୀ କମିଶନ ଧାନ ସରମାନ ନିଜ ଅବଶ୍ୟକ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ପାରିଅଛି ଓ ଗାନ କମିଶନରୁ କୌଣସି ସେଣାଦାର ନିଜ ମହାନ ଫଳ ରଖା କରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ନିମନ୍ତରେ ଓ ଚରସ୍ତାୟୀ ବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମନାଳକରେ କୃଷି ବେଶର ବଶେଷ ଗ୍ରାହ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ଓ ମଧ୍ୟ ବେବଳ ଶାଠିରେ ଓପରଠା ବେଶ ଅଧିକ ହେବାର ବେଶାସାଏ । ବରୁଣ ଉପକାର ଏକ ମୁମ୍ବରମାନ ଅଳ୍ପ ଏକ ମୁମ୍ବରମାନର ପକ୍ଷରେ ବରଷର ଗୋଟିଏ ପିନ୍ଧା ଦିଗରୁ ଡାକ କେନ୍ଦ୍ର ଡାକୁ ବ୍ୟୟ । ପୁରୀ ଚରସ୍ତାୟୀ ସଂଖ୍ୟା ପିନ୍ଧାଦୁ ସେଇ ଅନୁକାରମାନ କାଠି ମେଉସୁର ସେ ସବୁ ବାହାର କର ଦେଇ । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚରସ୍ତାୟୀରେ ଅଛି । ଏ ବରଷ ଶୁଭାଏ ଏକ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୨୩
୧୨୩

ତା ୧୨ ରସ ମାତେ ନବମ୍ବର ୧୨ ୧୮୮୧ ମସିହା । ମୁଁ ବାଉଁର ୦ ୨୧ ୧ ୧୮୮୧ ସାଲ ଉତ୍କଳ

ଅଗ୍ନିମ ବାଣିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୧
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୨୧
ମଙ୍ଗଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ତାଙ୍କ ମାସକୁ ୫୧୫୭

ଏଠା ବାଳକା ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଉନ୍ନତ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଯେ ବକ୍ତୃତା କରିଥିଲେ ଓ ଅନୁମୋଦନ ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଯେ ଲେଖି ଥିଲୁ ସେ ସବୁ ବିଫଳ ହୋଇ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଦେଖି ଅନନ୍ତର ଦେଲୁ ସେ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ଗୁପ୍ତ ଓ ଅନ୍ୟ ଚେତେକ ଉଦ୍ଧୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉନ୍ନତ ନିମିତ୍ତ ହେବା ବୃତ୍ତିର ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଭୃତ ଅର୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତି ହେଲେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ବୃତ୍ତି ଓ ବିଷୟ ଉନ୍ନତ ପକ୍ଷରେ ଯତ୍ନ ଦେବ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେକ ଦେବା ସାମଗ୍ରୀ ହୋଇଅଛି ଓ ଅଳ୍ପ କେତେ ପ୍ରାପ୍ତି ଦେବାର ଆଶା ଅଛି । ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରସଂସିଦ୍ଧ ବାବୁଙ୍କର ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ଦେଖାଯାଏ ଓ ସଫଳ ଦେବାର ସମ୍ଭବ । ଅନୁମୋଦନ ସମସ୍ତ ଧନୀ, ଉଦ୍ଧୃତ ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟର ମାନଙ୍କୁ ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ ସେମାନେ ଏ ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ ।

ଏ ବର୍ଷ ଲଠିବନ୍ଦୀ ଖଜଣା ବଡ଼ ସୁବିଧାରେ ଦାଖଲ ହୋଇ ଗଲା । ଅନୁମୋଦନ ଏଥି ପୁଣ୍ୟେ ଯେ କିଛି ଥିଲୁ ଲଠିବନ୍ଦୀ ବନ୍ଦ ଭାଙ୍ଗି ଦେବ ନାହିଁ ପ୍ରଭୃତରେ ତାହା ଘଟିଲା । ଶେଷତର ଅଦୈବ ଭାଙ୍ଗି ନ ଥିଲ ପୁଣ୍ୟରୁ ଖଜଣା ପଠାଇବା ବିଷୟରେ ଯେ ପରର୍ଥାନାମାନ ଜାଣି ଦୋଇଥିଲ ତାହା ଫଳଦାୟକ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ହି-

ସ୍ୟକରେ ଫଳଦାୟକ ହେବ କି ନା ସନ୍ଦେହ, କାରଣ ଏ ବର୍ଷ ଉନ୍ନତ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଯୋଗେ ମୋଫସଲରେ ଏପରି କଥାଟିଏ ଉଠି ଗଲା ଯେ ଲଠିବନ୍ଦୀ କାର୍ଯ୍ୟକ ତା ୨୫ ରଖିଲେ ନ ହୋଇ ତା ୧୨ ରଖିଲେ ହେବ ଏ ହେତୁ ଅନେକେ ଚିନ୍ତା ଖଜଣା ପଠାଇ ଦେଲେ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିଲେ ଉନ୍ନତ କଥାଟିଏ ଦୁମ୍ଭମୂଳକ ଏଣୁ ବର ଉଦ୍ଧୃତରେ ଶାନ୍ତ ଖଜଣା ଦେବାର ବିଶ୍ୱାସ ଦେଇ ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦକ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ନୂତନ ଲଠିବନ୍ଦୀ ହେଲେ ସବୁ ବନ୍ଦକୁ ସୁବିଧା ଦେବ ।

ଦେବାମ ମକଦ୍ଦମାର ବିଷୟରେ ଜନ ସାଦେବମାନଙ୍କର ଅପତ୍ତିତା ଦେଖାଯିବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ଜଣେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କୁ ଦେବାମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାଗିମ କରବାର ସ୍ଥିର କର ଏହି ନିୟମ କରାଅଛି କି କେତେକ ଜଣେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ମୁନସଫୀ ଶମଳା ଦିଆଯିବ ଓ ସେମାନେ ଦେବାମ ମକଦ୍ଦମାର ବିଷୟ କର ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନୁଭବ ହେଲେ ଜଜ ପଦରେ ନିୟୁତ ହେବେ । ଏ ନିୟମଟି ଅତି ଉତ୍ତମ ଅଟେ ଓ ଇନ୍ଦନସାରେ ବଙ୍ଗ ଉତ୍କଳରେ କି ୨୩ ଶ ଜଣ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମୁନସଫୀ ଶମଳା ପାଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଭିତରଣ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ କଟକର ନୂତନ ଜଣ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ, କେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼ର ଜଣେ

ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଗୁପ୍ତ ସାହେବ ଓ ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ଜଣେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଗଜପତି ସାହେବ । କି ପ୍ରକାଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିବ ବିସ୍ତାର ବିବରଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ କେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼ର ଜଣେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମୁନସଫୀ ଶମଳା ସେହିଦିନ ହୋଇଅଛି ଏହା ଅତି ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ସେମାନେ ଏପରି ଶମଳାର ଉପଯୁକ୍ତ ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ଓ ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ସୁବିଧା ହେବ ଅତି ସେମାନଙ୍କୁ ସାମାଜ୍ୟ ଦେବାମ ମକଦ୍ଦମା ପାଇ ଅନେକ ଦୂର ଦୂରତାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ଏ ନୂତନ ନିୟମ ବସନ ଫଳଦାୟକ ହେବ କିଛିଦିନେ ଜଣାପଡ଼ିବ ।

କଟକ ରେବନ୍ୟୁ କଲେଜ ।
ଏ କଲେଜଟି ଚିରସ୍ଥାୟୀ ଦେବାର ସମ୍ଭାବ ପାଇ ଅନୁମୋଦନ ଅତି ଅନନ୍ତର ହୋଇଅଛି । ଦେବା, ଉଦ୍ଧୃତ ବେତନ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଦତ୍ତ ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏ କଲେଜର କାର୍ଯ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଳୁ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ଉନ୍ନତ ସମ୍ଭାବ୍ୟତାରେ ଏହି ନିୟମରେ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ଶ୍ରୀ ବେତନ ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟଙ୍କାର ସୁଧ ସରକାରରେ ଜମା ଦେବ କଲେଜର ସକଳ ଖର୍ଚ୍ଚା ସରକାରରୁ ତଳେ, ଚହୁପୀର ଦେବା ନିଆଯିବ ନାହିଁ । ଏ ଶୁଭସମ୍ଭାବରେ କଲେଜର ଅଧ୍ୟାପକମାନେ ଅନନ୍ତର ହୋଇ କଲେଜ

ଦିନେ ବନ କରୁଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ ଏହା ଅନ-
 ନର ବସନ୍ତ କାରଣ କଲେଜର କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୋ-
 ଶଜନକ ମନେ ଚଳୁ ନ ଥିବାରୁ ତାହା ଚି-
 ସ୍ତାପ୍ତା ଦେବା ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ସନ୍ଦେହ ଥିଲା ।
 ଏପରି ସ୍ଥିତି କଲେଜଟି ଉପସ୍ଥାପିତ ଦେବା
 ବଶେଷ ଅନନ୍ଦର ବସନ୍ତ । ଦୟାଳୁ ଓ କଲ୍ୟା-
 ଶୀଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅନୁମାନଙ୍କୁ କଲେଜଟିଏ
 ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ତାଙ୍କୁ
 ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଅଛି କିନ୍ତୁ କର୍ତ୍ତୃମାନ କ-
 ଲେଜ ଯେପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ସେହିପରି
 ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଲେ ଭେଦେ ଉପକାର ଦେବ
 ନାହିଁ ଭେଦେ ଅନନ୍ଦର ବସନ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଯେପରି ଦୟା ବଢ଼ି କଲେଜଟିକୁ
 ଚିରସ୍ତାପି କଲେ ଓ ଇହର ସକଳ ଗୁରୁ
 ଅପଣା ଉପରେ କେଲେ ସେହିପରି ଇହର
 ଉନ୍ନତ ପକ୍ଷରେ ଯତ୍ନ କରନ୍ତୁ । କର୍ତ୍ତେ ଦେଲ
 ଅଲନ ଶିକ୍ଷାର୍ଥେ କଲେଜରେ ଗୋଟିଏ
 Law Class ଖିଟିଅଛି ଏହା ଅତି ଉତ୍ତମ ଦୋ-
 ଳଅଛି ଓ ଏଥିରେ ବଡ଼ ଉପକାର ଦେବାର
 ସମ୍ଭାବନା । ଯେ ସ୍ଥିତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏବେ
 ବ୍ୟୟ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ଥିତି ଅତି
 ବଢ଼ି ଅଧିକା ବ୍ୟୟରେ କୁଣ୍ଠିତ ନ ଦେଉନ୍ତି
 ଦେଲେ ତାଙ୍କର ଏବେ ବ୍ୟୟ ସମ୍ଭବ ପ୍ରକା-
 ରରେ ମନବାସ୍ତବ ହୋଇ ନ ଯାଉବ । ଅତ-
 ଏକ ଅନୁମୋଦନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କ ଅନୁରୋଧ
 କରୁଅଛି ଯେବଦେବତର କଲେଜମାନଙ୍କରେ
 ଯେପରି ଅଧିକ ବେତନରେ ପ୍ରଯୋଗୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠଳ
 ଲଭିବାଦ ଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ଏଠାରେ ଦେବ ।
 ଏହା ଦେଲେ ସବୁ ଉତ୍ତମ ଦେବ ଓ ସରକାରଙ୍କର
 ଏବେ ବ୍ୟୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସଫଳ ଦେବ । ଯେ
 ସ୍ଥିତି କଲେଜଟି ଚିରସ୍ତାପି ହୋଇଅଛି ସେ
 ସ୍ଥିତି ଇହର ଉନ୍ନତ ପକ୍ଷରେ ଅବଶ୍ୟ ଯତ୍ନ
 ଦେବ ଏମନ୍ତ ଅପା ହୋଇଅଛି ଓ କିଛି
 କାଳରେ ତାହା ଦେଖିବାରେ ଆସିବ । ସବୁ
 ଏକାଦେଶକେ ହୋଇ ନ ଥାବେ, କ୍ରମେ
 କଲେଜର ଉନ୍ନତ ଦେବ ଏପରି ଭଲପା ଦେ-
 ଉଅଛି ସୁଭାଂ କଲେଜ ଚିରସ୍ତାପି ଦେବା
 ସମ୍ଭାବରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଅନନ୍ଦ
 ତାତ ହୋଇଅଛି ଓ ଅନୁମୋଦନ କୁଳଜିତା
 ସହିତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ରେଲବାଟ । ✓
 ଏ ସମ୍ବାଦରେ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ବୋଲନ୍ତି ବା-

ଲେଖକ କମିଟି ଅନୁଷ୍ଠାନ ପତ୍ର କଟକ ଓ ପୁସ୍ତକ
 ଅନେକ ବିଦ୍ୟାଳୟଠାରୁ ପଠାଇଥିବା
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସେ ପ୍ରାକମାନଙ୍କରେ ଏ ବସନ୍ତରେ
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଅନୋଳନ ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର
 ବୃଦ୍ଧତା ଓ ପଶିମାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ୱଳ୍ପମତ ଅନୋଳନ
 ଲାଗିଅଛି । ତେବେ "ଓଡ଼ିଶାର ରେଲବାଟେ
 କି ରକ୍ତମାଂସର କମିଟି ନୁହନ୍ତି ? ଉଦ୍ୟମ
 ଉତ୍ସାହ କି ତାହାର ଅବଧାନରେ କେଣା
 ନାହିଁ" । "ତାହାଙ୍କ ଅବଧାନରେ କେଣା
 ନାହିଁ" ଏ ନୁହଇ ଓଡ଼ିଆ ବାକ୍ୟର ଅର୍ଥ କଣ ?
 "ତାଙ୍କର ଜାତିକରେ ନାହିଁ" ଏହା ପ୍ରଚଳିତ
 ଓ ଶୁକ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ବାକ୍ୟ ଅଟେ । "ଅଭିଧାନ"
 ପରବର୍ତ୍ତେ "କମୁପସିକା" ହୋଇଥିଲେ ଭଲ
 ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ସେ ଯଦା ଦେଉ ଉତ୍କଳୀୟ-
 ମାନେ ଯେ ଉଦ୍ୟମ ଓ ଉତ୍ସାହରେ ଜ୍ଞାନ ଏହା
 ମାନବାକୁ ଦେବ । ତେବେ ରେଲବାଟ ବିଷ-
 ୟରେ ଯେ ଏଠାରେ କିଛି ଅନୋଳନ ହୋଇ
 ନାହିଁ ଏମନ୍ତ ନୁହେ । ତତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ବାଦରେ
 ଅନୁମାନଙ୍କର ପ୍ରବଳ ପ୍ରକାଶ ଦେଲ ବନ୍ତୁ
 ଇହର ଚର୍ଚ୍ଚା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତର୍କ ଲାଗିଅଛି ।
 ଅନୁମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ମତେ ଶ୍ରୀ ବାଚୁ ନନ୍ଦରଘୋର
 ଦାସ ଗଜ ଗଜଦାଦ ଦଳ ଇହର ବିଶ୍ୱର
 ନମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି ଯ-
 ଯେପରି ବସନ୍ତ ଏହ ଯେ ଇହରେ ଅନେକ
 ଅନୁରୋଧ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ନାହିଁ ମାତ୍ର କ-
 ଠେ ନାର୍ଯ୍ୟାସନ ଓ ଅନୁରୋଧ ବ୍ୟକ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀ-
 ସୁଭ ବାଟ ସାହେବ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଓ
 କେତେକ ଯଥାର୍ଥ କଥା କହିଲେ । ତନ୍ତୁ
 କିଛି ସ୍ଥିର ହୋଇ ନାହିଁ ନିକଟରେ ଆଉ
 ଥରେ ସତ୍ତ ଦେବାର କଥା ଅଛି ।

କେହି କହନ୍ତି ପ୍ରସ୍ତାବର ଶୁଦ୍ଧ ରେଲବାଟ
 ସୁବିଧାକର ବା ଲଭକର ଦେବାର ସନ୍ଦେହ ।
 କମିଟି କାନ୍ଦା ସଙ୍ଗୀତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲବ୍ଧ ଧରୁଅଛନ୍ତି
 କିନ୍ତୁ ଶୁଣିବୁ ଓ ଦୋଳ ସମୟରେ ଏକକା-
 ଲୀନ ଅନେକ ଜାତୀୟ ଯତ୍ନାତ୍ମକ ହରନ୍ତି
 ଶୁଦ୍ଧ ରେଲବାଟେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସହାବେଦେ କେଉ
 ଅଗ୍ରୀ ପାଉନ ନାହିଁ ଓ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଯଥେ-
 ଣ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମିଳିବେ ନାହିଁ ପକ୍ଷଏକ ବାଣିଜ୍ୟ
 ଦୃଷ୍ୟ ବହୁବା ଭଲ ରେଲ ନ ଦେଲେ ବସନ୍ତ
 ଲବ୍ଧ ଦେବ ବା କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳବ । ପୁଣି ବୃଦ୍ଧତା
 ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦେଉକୁ ମେଦନାସୁର ଓ ବାଲେ-
 ଷ୍ଠର ବାଟେ ସେ ଭଲ ରେଲ ଦେବାର ବଡ଼
 ଅସୁବିଧା ତନ୍ତୁ ସମ୍ଭବପୁର ବାଟେ ଦେବାର

ଅନେକ ସୁବିଧା ଅଛି । କଲକତାରୁ ଶୁଦ୍ଧ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦ୍ରପଥ, ଜଗନ୍ନାଥ ସଡ଼ିକ ଅଛି ଓ
 ନିକଟରେ କୋଷ୍ଠାଦେନଲ ପିଟିବ ଏପରି
 ଉପାୟ ଏକମତେ ଦେବ, ଅନ୍ୟ ଦଗରେ
 ପଥର ଓ ବାଣିଜ୍ୟଦୃଷ୍ୟ ବହୁବା ଭଲ ରେଲ
 ଦେଲେ କିଛି ହଲ ଦେବ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାଟ
 ସାହେବଙ୍କର ଏହି ମତ କିନ୍ତୁ ସମ୍ଭବପୁର
 ରେଲିବ ରେଲ ଦେଉଅଛି ବା ଦେବାର କଥା
 ଅଛି କି ନା ବୁଝିବାରୁ ଦେବ ଓ ଏହା ଚୁ-
 ଲୁ ସବୁ ସ୍ଥିର ଦେବ । କେହି ପ୍ରସ୍ତାବ
 ରେଲ ସପକ୍ଷରେ ମତ ଦଅନ୍ତି ।

ଅନୁମୋଦନ କହୁଁ ଓଡ଼ିଶାକୁ କୌଣସି
 ବାଟେ ଦେଉ ଗୋଟିଏ ରେଲବାଟ ଅତି ଅବ-
 ଶ୍ୟକ ଓ ସେଥିପକ୍ଷରେ ସାଧାନୁସାରେ ଯତ୍ନ କର-
 ବାର ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କର ଉଚିତ ।
 ବାଲେଶ୍ୱରବାସୀ ଯେ ଏଥିରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ସୁଖ ଓ ପ୍ରସଂସାର ବସନ୍ତ କଟକ ଓ
 ପୁରୀବାସୀ ଉଦାରୀନ୍ଦ୍ର ହୋଇ ରହିବା ଉଚିତ ନୁ-
 ଦେ ଓ ନିନମାୟ ଅଛନ୍ତି । ଅଭିଧାନ ଅନୁମୋଦନ
 କଟକ ଓ ପୁରୀବାସୀମାନଙ୍କୁ ବଶେଷରୂପେ
 ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି ଯେ ସେମାନେ ଏଥିରେ
 ଅତି ଦେବା ନ କର ଯଥାର୍ଥ ସତ୍ତ କରନ୍ତୁ ।
 ଯତ୍ନ ଓ ଉଦ୍ୟମରେ ମହା ବାସ୍ୟମାନ ସଫ-
 ତୁଅଇ । ରେଲବାଟଟି ବହୁତ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି
 ହରାସ ହୋଇ ନ ରହନ୍ତୁ । ଯେଉଁ ବାଟେ
 ଦେଲ ହେଲେ ଭଲ ଦେବ ତାହା ସ୍ଥିର ଭଲ
 ବାଲେଶ୍ୱର କଟକରୁ କରାଉଛି । ଓଡ଼ିଶାର
 ସମସ୍ତ ଲୋକେ ଏକ ହୋଇ କୌଣସି ବାଟେ
 ଦେଉ ରେଲଟିଏ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପକ୍ଷରେ
 ଯତ୍ନ କରନ୍ତୁ । ଏ ପ୍ରଯୋଗଟି ଗଲେ ଆଉ
 ରେଲ ଦେବାର ଆଶା ନାହିଁ ଅତଏବ ସମସ୍ତେ
 ବାଲେଶ୍ୱର କମିଟିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଳି ଏ ବସନ୍ତରେ
 ଏକାନ୍ତ ଯତ୍ନ କରନ୍ତୁ ।

ବାସି ।

ଅନୁମୋଦନ ଧର ଅନନ୍ଦ ପୁସ୍ତକ ଅବଗତ
 ଦେଲୁ ଯେ ବାସିକଣା ସୁଖଜଳର ଅନୁରୋଧ
 ନ ହୋଇ ଅନୁମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ କଟକ
 ଚଳଇ ଅନୁରୋଧ ଦେବା ପକ୍ଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଅପା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ଏଥିର ଅଲନ ଗଜ
 ରାଶିର ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ପାଠକମାନେ ଶୁଣିଅଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟାକୁ
 ସୁଖଜଳର ଶୋରଦା ସବୁକିଛି ଅନୁରୋଧ

କରଣା କାରଣ ଅନୁମାନଙ୍କର କମିଶ୍ନର ଓ ଓ ନିଜକାର ସୁପରିକ୍ଷେପେକ୍ଷା ଶୁଣି ସୁଅ-
 ଶାସକ ଗବଣ୍ଡିମେଘଙ୍କୁ ଏଥି ପୁଣ୍ୟେ ଅନୁରୋଧ
 କରୁଥିଲେ ସେ ସମୟରେ ଅନୁମାନେ ଉକ୍ତ
 ପ୍ରସ୍ତାବ ବାକିବାସିକ ପ୍ରତି ଅନୁରୋଧର ଥିବାର
 ଅନେକ ଯୁକ୍ତି ଦେଖାଇ ବାକିକୁ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର
 ଅନ୍ତର୍ଗତ କରବାର ଅନୁରୋଧ କରୁଥିଲୁ ଓ
 ଏଥିରେ ବାକିର ବିଶେଷ ଲାଭ ଦର୍ଶାଇଥିଲୁ ।
 ଯଦୁରାଜେ ସୁପୁଂ ବାକିବାସିମାନେ ସୁି ଥିବାଦେ-
 ବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଅସମ୍ମତ ହୋଇ ବାକିଗଜଜା-
 ନ ମଧ୍ୟରେ ଯେପରି ଅଛି ସେହିପରି ସାମ୍ବନ୍ଧକୋ-
 ବସୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବା କଥା କଟକ ଜିଲ୍ଲାର
 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଅବେଦନ
 କଲେ । ସେମାନେ ଲେଖିଥିଲେ କି ପୁଣ୍ୟର
 କଳ ଓ ଅନୁରୋଧ କମିଶ୍ନରମାନେ ଅର୍ଥାତ୍
 ମିଳସୁସାଦେବ ଓ ଗୋଲୁସୁବସାଦେବ ବାକି
 ବ୍ୟତୀତ କଟକର ଅନ୍ତର୍ଗତ କରବାର ଅଧିକାର
 ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଓ ତାହା ବଳବତ୍ତର
 ଜ୍ଞାନ ଦରବାରୁ ଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତାବର
 ବାସ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଯେ ବାକି ଖୋରଦାକୁ ନିକଟ
 ଅଟେ କିନ୍ତୁ ସେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବଡ଼ ନଗର ।
 ଏ ଦୂର ପ୍ରାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ପକ୍ଷା ସଜକ ନାହିଁ
 ବଶାବଳରେ ପାଟଣର ପାଣି କାତୁଅରେ
 ପଶି ଯିବାକୁ ଦୁର୍ଭର ବାକିକୁ ଖୋରଦା ସ୍ତ-
 ଉଦ୍ଧରଣ କରାଯାଏ ୧୨ ମାଇଲ ଅନ୍ତର ।
 ବାକିବାସିମାନେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କରବା
 ଯିବ ପ୍ରକାରେ ୧୨ ମାଇଲ ଯିବେ ଓ ଅଧିକ
 କରବାର ଦେଲେ ପୁଣ୍ୟର ଅର୍ଥାତ୍ ଅଦୂର
 ୧୨ ମାଇଲ ଦୂରତାରେ ଓ ପୁଣ୍ୟ ଚଳେକୃତ୍ୟ
 ଅଗ୍ରା ଉପକୂଳରେ କମିଶ୍ନର ବା ନିଜସାଦେବଙ୍କ
 ଠାରେ ଅଧିକ କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ପୁଣି
 ୧୨ ମାଇଲ ଦୂରତାରେ । କିନ୍ତୁ ବାକି କଟକ
 ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେଲେ ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ କଲେକୃତ୍ୟ
 ମେଳକୃତ୍ୟ, କମିଶ୍ନର, କଳ, ଆଲ ଓ ମନୁସଂ-
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲାଭକେ ଓ ମହାନୀୟା ଯୋଗେ କଟ-
 କରେ କୃତ୍ୟ-ସାଧନାରେ ପୁଣ୍ୟରେ ପଡ଼ୁଥିବେ ।
 ଖୋରଦାବାସିକ ସସର୍ଗରେ ବାକିବାସିକର
 କୌଣସି ରୂପକର ସମ୍ପାଦନା ନାହିଁ ମାତ୍ର ଓତପା
 ଗଜପତିଙ୍କ ସମ୍ମତ ନବସିକ ସସର୍ଗରେ ନାନାଦ
 ଶକ୍ତିରେ ଉଦ୍ଧର ଦେବାର ସମ୍ଭବ । ଅବେ-
 ଦନକାରମାନେ ଏହି ପ୍ରକାର ଅନେକ ଯଥାର୍ଥ
 ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରି ସୁି ଅସାଦେବ
 ଉପମାନ ନିବେଦନା କଲେ ନାହିଁ ସେ

ଅପରାଧ ମତ ଘୋଷକତାରେ ଗବଣ୍ଡିମେଘକୁ
 ଲେଖିଲେ କିନ୍ତୁ ନିଦାନାନ୍ତ ଗବଣ୍ଡିର କେନେ-
 ରଲ ତାଙ୍କର ଅସଙ୍ଗତ କଥାରେ ନ ଭୁଲି
 ଯଥାର୍ଥ ବିଚାର କରି ବାକିକୁ ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲ
 ମାସରୁ କଟକର ଅନ୍ତର୍ଗତ କରବାର ଆଜ୍ଞା
 ଦେଲେ । ଆଇନର ଦେହବାଦରେ ଲେଖା-
 ଅଛି ଯେ ବାକି ପୁଣ୍ୟଜିଲ୍ଲାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେବାର
 ପାଣ୍ଡୁଲିପି ହୋଇଥିଲୁ ମାତ୍ର ବାକିବାସିକର
 ସଙ୍ଗତ ଓ ଯୁକ୍ତିସ୍ତୁତ୍ତ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ତାହା
 କଟକର ଅନ୍ତର୍ଗତ କରଗଲା ।
 ମହାନାନ୍ତ୍ୟ ଲଠି ସାଦେବ ଯେ କମିଶ୍ନର
 ସାଦେବଙ୍କ କଥା ଜାଣି ଦେଇ ବାକିବାସିକ
 ଲଠି ପ୍ରତି ଏତାଦୃଶ ଅସ୍ତ୍ରା ପ୍ରକାଶ କଲେ
 ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ଅନୁମାନେ
 ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କର ଭୁଲ ଭୁଲ ପ୍ରଶଂସା କରୁଥିଲୁ
 ଓ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଥିଲୁ । ପ୍ରଜାଙ୍କ ମନ ବୁଝି
 ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଲେ ଅସନ୍ତୋଷର ଲେଖ
 ମାତ୍ର କାରଣ ରହେ ନାହିଁ ଓ ଗବଣ୍ଡିମେଘ ଏହି
 ରାଜନୀତିକୁ ମୂଳ କରି ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାର
 ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ କମିଶ୍ନର ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରତି
 ଅଦୈବୀ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ନାହିଁ ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କ ପ୍ରତି
 ଅଦୈବୀ ଆସ୍ତ୍ରା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଲଠିସାଦେବ
 ଏତେ ଦୂରରେ ଥାଇ ବାକିବାସିକ ଦୁଃଖ
 ବୁଝିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଛାକୁ ଛୁଟି ନ କଲେ
 କିନ୍ତୁ କମିଶ୍ନରସାଦେବ ଏତେ ନିକଟରେ ଥାଇ
 ଓ ସବୁକଥା ଦେଖି ଶୁଣି ଜାଣି ଏପରି ଅନ୍ୟାୟ
 ବିଚାର କରୁଥିଲେ । ଏଥିର କାରଣ କଣ ?
 ବାକି ଖୋରଦା ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେଲେ ସେଠାର
 ଉଦ୍ଧରଣ ଅମଲକ ଯୋଗେ ଅନ୍ୟ ଅଧିକା
 ବର୍ତ୍ତାରେ ବାକିର ଓପଲ ଉଦ୍ଧରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳନ୍ତା
 ମାତ୍ର ବାକି କଟକର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେଲେ ସ୍ୱଳ୍ପ
 ଉଦ୍ଧରଣ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ରଖିବାରେ ଅଧିକ ଶକ୍ତି
 ପଡ଼ିବ, ଏହାର ସୁି ଅସାଦେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବର
 ମୂଳକାରଣ ହୋଇ ଦେଉଅଛି । ତେବେ ସେ
 କେବଳ ଅଳ୍ପ କିଛି ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଲେ ପ୍ରଜା-
 ଙ୍କ ହିତାହିତ ଓ ସୁବିଧା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କଲେ ନାହିଁ,
 ଏହା ଅତି ଅନୁଚିତ ଅଟେ । ସାଦେବ ପ୍ରଶଂସିତ
 ବଡ଼ ହୁଅଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ସ୍ଥିର
 ହୋଇଥିଲେ ବାକିବାସିକ କଷ୍ଟର ସାମ୍ନା
 ନ ରହନ୍ତା । ଯାହା ଦେଉ ପରିଶେଷେ ସେମା-
 ନଙ୍କର ଜ୍ଞାନନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲ ଓ ସେମାନେ
 ଏ ଶୁଭସମ୍ପାଦ ପାଇଅତି ଅନଳକ ହୋଇଥିବେ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସାପାହିକସଂବାଦ ।

ଏଠାର ବନ୍ଦୀ କର ଶୁଣୁ କରବାର ସାଦେବ ବଦଳ
 ହେଉଅଛି ଓ ଶୁଣୁ ଚଳିତ ସାଦେବ ଏଠାର ଚଳ ଶୁଣୁ
 ହୋଇଅଛି । ଏ ମହାଶୟ ଦେବେକ ବର୍ଷ ଚଳେ ଉପମାତ୍ର
 ସକାଶେ ଏଠାର ବନ୍ଦୀ କର ହୋଇଅଛି । କଦଳନ
 ସାଦେବ କେଉଁଠାକୁ ଯିବେ କିଛି ସ୍ଥିର ହୋଇ ନାହିଁ
 ଶୁଣାଯାଏ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମେଳନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହିପରି
 ଅନୁମାନେ କଲେକୃତ୍ୟ ଗତ ରୂପକାର କେବଳପ୍ରକା
 ଅଟଇବୁ ଯାହା କଲେ । ଉପୋଷା କଲେକୃତ୍ୟ ପଞ୍ଚା
 ସକାଶେ ଏମାତ୍ର ତା ୧୨ ରାଜରେ କରବାରୀର ଏଠାକୁ
 ଅସିବେ ।
 ଏଠାର କଦଳ ନବ୍ୟ ମେଳନ ମେଳନେ ସାଦେବ
 ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାରେ ପ୍ରବେଶହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଓ ଏମାତ୍ର ଶେଷ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସିବାର ସମ୍ଭବ ।
 ଏଠା କରବାର ଠିକାମୋହରର ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇକପ
 (ସେମାନେ ଦୁଇ ଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି) ଅତୀତ ଗୁରୁ ସକାଶେ
 କୌଣସି କରବାରରେ କିଛି ଅଧିକା କଥା ଲେଖି ଦେଉଥିବା
 ସନ୍ଦେହରେ ସବୁପେଶ ହୋଇଅଛି ଓ ଏଥିର ଚର୍ଚ୍ଚା
 ଚାଲିଅଛି । କରବାର ମୋହରରମାନେ ସାଦେବ ।
 ଏ ବର୍ଷ ଏଠା କଲେକୃତ୍ୟ କ୍ରମ ବାସ୍ତବ୍ୟ, ଏ, ପଦ୍ମସାଧୀ
 ଓ କଲେକୃତ୍ୟ ଯୁକ୍ତ କ୍ରମ ଓ ପଦ୍ମସାଧୀ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଯୁକ୍ତ
 କ୍ରମ ଏ ପ୍ରବେଶିବା ପଦ୍ମସାଧୀ ହୋଇଅଛି ।
 ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଜଣେ ବକାଉରୁ ସରଦା ଚଣିକାକୁ
 ସାଦେବ, ସରଦା ବସି ଅସୁ ବୁଦ୍ଧି ସଜବାରେ ତାହାର
 ପ୍ରାଣବାସୁ ବାହାରକଲେ ।
 ବର୍ଷକ ବୋଲନ୍ତ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ମହାର ପ୍ରାମରେ
 ଜଣେ କେବଳ ଏକ ଅଧିକରେ କରବାକରୁ ଯୁଦ୍ଧ ପଡ଼ି
 ବ୍ୟ ହୋଇ ସାଦେବ । ସରମାତ୍ର ତା ୧୦ ରାଜ ବର୍ଷ ହେ
 ଯତ ସମୟରେ ଉକ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ସରଦାରେ ଚଣି ପଡ଼ିବ । ଚତୁ-
 ଶ୍ରୀକାତୁ ପରତ ଅନେକମନ୍ତ୍ର ହୋଇଗଲା । ଏହି ଅନେକ
 ଗ୍ରାସ ୧୫ ମିନିଟ ରହି ଉପକ୍ରମ । ସକାଶେ ପ୍ରକୃତ ହେଲେ
 ଅନେକ ଦଶମ୍ଭ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ପାଞ୍ଚକ ମଗଲରେ ଦୁର୍ଭୁତ ଅର୍ଥରେ ଉଦ୍ଧରା କାର୍ଯ୍ୟ
 ସମ୍ପନ୍ନ ହେଉଅଛି । ଧନ କଳ୍ପନା ମହତ୍ତ୍ୱ । ବରୁତ୍ତ ଚୁଝି
 ଜ୍ଞାନ ଦେବ ।
 କଦଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅସାଧୁଗରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଣାଦ୍ୱାରା
 ଉଚିତ ଚଣରେ କେବେ ସରକାତ କରବାର ମନେ
 ଗତ ଦେବା କରବାରୁ ପୁଣ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତି ମାତ୍ରତାକୁ
 ବାଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଦେବେକ କେବେ ଦୂର ଓ ଦେବେକ
 ଅତ୍ରତ ହୋଇଅଛି ।
 ବାଣିସ୍ୟ, ବାଣିସ୍ୟ ଓ ଚୁପକଟ ସମସ୍ତମାନ କର
 ଗୋଲେ ସାଦେବ କରବା ସକାଶେ ରୁଷ ଦେବର ପ୍ରମାଣ
 ସହ ହୋଇଅଛି ।
 ପ୍ରାଣୁ ଦେଶରେ ଶହସ୍ରା ନାନକ ଏବକଣ୍ଡି ଗୋଷ୍ଠୀ
 ବସନ୍ତ କଦଳ ଅଧିକାର କରାଅଛି । ସେ କଦଳ ମହତ୍ତ୍ୱ
 ମୁଗର ବଳ ଅତି ପର୍ଯ୍ୟ ମୁଗର ଯତ ଅର୍ଥାତ୍ କଣ ଏବଦାର୍ଥ
 ଅଟେ । ଦେବନ ମନୁଷ୍ୟ ମୁଗ ବଳରେ ଦେଶକୁ ପଦାର୍ଥ
 ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ ଯାଏ ହୋଇ ଏହା ଦେବର ଉପାଦାନ
 କଦଳ । ସେ ମନୁଷ୍ୟର ଦାନ ହେତୁ ତାହାକୁ ଗୁଣ ଏବ ଦର
 ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଶେଷ ଗଦଳ ବାଟି ତାହା ଚଳୁ ସହୁତ ଚିତକାତ
 ହାଏ ତାହା ମିଶାଇ ଦେଉଅଛି । ପଶା ଉଦ୍ଧରଣ

ଅଭିଭାବ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଚା ୧୨ ରାଜ୍ୟ ମାତ୍ରେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୮୧ ମସିହା ।

ପ୍ରେରଣ ପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମାପ୍ତେଷୁ
ମହାଶୟ !

ଅପରାଧର ଜଗତୁଣ୍ୟାଦ ପତ୍ରିକାରେ ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତ କେତେକ ପଦ୍ଧତିକୁ ସ୍ଥାନଦାନ କରି
ବାଧ୍ୟତ କରିବା ଦେବେ ।

ତଳମ ମାସ ଚା ୧ ରାଜ୍ୟରେ ଏ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ-
ସ୍ଥାନର ବାର୍ଷିକ ପସରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଉକ୍ତ
ମାସର ଚା ୭ ରାଜ୍ୟରେ ଶେଷ ହୋଇଅଛି
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ସମବାସ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ କଟକ
କଲେଜ ସ୍କୁଲର ଦେଶ ମାଷ୍ଟର ବାବୁ ସୀତାକାନ୍ତ
ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ଚା ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ପତ୍ରିକା ଶ୍ରୀ କପିଳେ-
ଶ୍ଵର ବଦ୍ୟାଧିକାରୀ ପସରାମାନେ ପସରାର
ଫଳରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲାଭ କରି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ
ସମବାସ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ମହାଶୟ ବନ୍ଧୁ ଏକକାଳୀନ
ଦାନ ନିମନ୍ତେ କୃତବଳ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ଓ ଫର୍ଦ୍ଦ ମୁଁ ଯେଉଁ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ଗଢ଼ଜା-
ଇର ମହାଶୟମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦେଇଥିଲି
ତାହାରେ ଲେବଳ ଦାନୋକଗତ ମହାଶୟ
ବ୍ରହ୍ମମାନ ଟ ୧୦ ୯ କା ଏକକାଳୀନ ଦାନ
କରି ଉଦ୍‌ଭବକାଳକୁ ଏ ସ୍କୁଲର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ବସ୍ତୁ-
ରେ ଦେଖିବ ହେବାକୁ ପ୍ରକୃତ ହୋଇଅ-
ଛନ୍ତି ବରଷା କରେ ଯେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଢ଼ଜାଈର
ମହାଶୟମାନେ ପ୍ରଶଂସିତ ମାହାଶୟଙ୍କ ନ୍ୟାୟ
ହେତୁ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ମୋହର ଅଶୀଲଭକୁ
ଫଳବଳ କରି ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ସ୍କୁଲକୁ ଭରକୃତଜ୍ଞତା
ପାପରେ ବନ୍ଧୁ କରିବେ ।

କଟକ } ବରଗଡ଼
ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ସ୍କୁଲ } ଶ୍ରୀ ଦୁରେନ୍ଦ୍ର ସିଂହା
୮୧୮୮୧ } ସହକାରୀ ସମ୍ପାଦକ ।

NOTICE.

In continuation of this office notice
of the 21st. September 1881, it is
hereby notified, for general informa-
tion, that the sale of the elephants,
horses and other property, belonging
to the Baramba state is postponed
from Thursday the 10th. to Tuesday
the 15th. inst, owing to some unavoi-
dable delay in the transit of the things
from Baramba to Cuttack, when, as
already notified, they will be sold by
public auction to the highest bidders.

ଏ ଅଧିକାର ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ଚା ୨୧ ରାଜ୍ୟ ଦଳପନ
ଅନୁକ୍ରମରେ ଏହାଦ୍ଵାରା ସମବାସୀରଣକୁ ଶୁଭ କରାଯାଇଛି କ
ଯେ ବଡ଼ମ୍ବା ହୋଇ ଦାଦା, ଦୋଡ଼ା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
ଯଥା ସମୟରେ କଟକ ମୁକାମରେ ପହଞ୍ଚି ନ ଥାଏବାକୁ ସେ
ସବୁ ନିରାମର ଯେଉଁ ଚା ୧୦ ରାଜ୍ୟ ନବେମ୍ବର ଧାରଣ
ହୋଇଥିବ, ତାହା ଚା ୧୦ ରାଜ୍ୟ ଗୁରୁବାରଠାରୁ ଚା ୧୫
ରାଜ୍ୟ ନବେମ୍ବର ମଙ୍ଗଳବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିଦି ରହିବ । ଯଦି
ଚା ୧୫ ରାଜ୍ୟ ନବେମ୍ବର ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ନିରାମ ପୂର୍-
ବରୁ ଅନୁସାରେ ଅରସ୍ତ ହେବ ।

Office of Supdt. Triby } N. K. DAS
mehals. Cuttack. the } Asst. Supdt.
2nd. Novr. 1881. } Ty. mehals.

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫେକ୍ସିଭିଉଲ୍ ।

ଏହା ଦ୍ଵାରା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମୁଦନାମଲ ପଦବର୍ତ୍ତରେ ଜଣେ
ଓଷଧ ବୋଲ ବାବୁଛନ୍ତି । ବରଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶ ରୂପାଦ
ଇଉଦେତାପ ଓ ଦେତାପୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାଦିୟରେ ବନ୍ଧୁ ତୁଅଇ ।
କରକାଳା ମହାଶୟଙ୍କୁ ଗାତକର ପ୍ରସରାଦେଶେଷେ ଶୁଭ
ଃରେ ଭଲଭାବେ ଦରରେ ମିତପାରେ ଯଥା,—

ତାହାମାତ୍ର ସହର ୪ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମାତା । ଅଧିକାରୀ
ଟ ୧୧ କା । ୧୭ ଅଧିକାରୀ ଟ ୨୦୩ ମୁଦ୍ୟ ନର ।

ଶ୍ରୀ ମୁଦପତ୍ର ଦେଖ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭା ୧୨୩ }
୧୨୩୪

୧୯୧୧ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ନିବନ୍ଧ ସମ୍ପାଦନା । ମୁ। ମାର୍ଗଶିର ୧୨ ୩ ୧୯୧୧ ସାଲ ସମ୍ପାଦନା

{ ଅଗ୍ରମ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୧/୨
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୮ ୧/୨
ମଫସଲପୂର୍ବ ତାଙ୍କମାସୁଲ ୪ ୧/୨

ଅଗ୍ରମ ସଂଗୋଧନ ।

ଅମୃତମାନଙ୍କ ଗଢ ସମ୍ପାଦକ ପତ୍ରିକାରେ "ଓଡ଼ିଶା ଲେଖକ" ପ୍ରସ୍ତାବର ୧୮୯୦-୧୯୦୦ରେ "ଅଭିଧାନ" ପରିବର୍ତ୍ତେ "ଅଭିଧାନ" ଦେବ ।

ଗଢ କାଳ ଏଠାରେ ଅଳ୍ପ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ମେଘର ସ୍ଵରୁ ଅନାମ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଦର୍ଶି ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭବ ଓ ଅଦୃଶ ଦେବାର ଅଣା ଦେଖାଯାଏ । ଏ ବୃଦ୍ଧିରେ ଅବଶ୍ୟ କିଛି ଉପକାର ଦେବ ଓ ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ ଏକକ ବର୍ଷିଥିଲେ କେତେ ଉପକାର ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ମୁଲତାନରେ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କ ବଦଳରୁ ହିନ୍ଦୁ ଶାଠକନରେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି । ଲାହୋରର ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଲେଖି ମୁଲତାନର ଚିପୋଟିକମିଶନର ପ୍ରତି ଦୋଷା-ସ୍ପେଶ କରିଥିଲେ କାରଣ ସେ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ବଜାରରେ ଗୋମାଂସ ବିକ୍ରୟ କରିବାର ଅନୁମତି ଦେବାରୁ ଏତେ ଉତ୍ସାହ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ପ୍ରଶଂସିତ କମିଶନର କୁସିଦ ହୋଇ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ମାତ୍ର ପଞ୍ଜାବର ଲେଖକମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସୁବନ୍ଧୁର ପୁସ୍ତକ ଅନୁମତି ଦେଲେ ନାହିଁ । ସମ୍ପାଦ ମହାଶୟ ଅପଣା ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟକର୍ମ କରି ଥିଲେ ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବାର ଉଚିତ । ତାଙ୍କୁ ସହ-ନିବାସରେ ସକାଳ ହରବର କରିବାର ନୁହେଁ

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସୁବନ୍ଧୁରେ ସମସ୍ତେ ସମ୍ମତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଗୁନବାଲି ।

କଲିକତାକୁ ଗଢାୟାତର ପ୍ରଧାନ ବାଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୁନବାଲି ହୋଇଅଛି ସେଠାକୁ ପ୍ରତି ସମ୍ପାଦକେ ଖଳ ଶୁଧୁକଲ ଜାହାଜ ଅସର ଏବଂ ଏଥିରେ ଅନୁଧନ ଏକ ସହସ୍ର ଲୋକ ଗଢାୟାତ କରନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ପଥକ ଜଗନ୍ନାଥଯାତ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏମାନେ ଏହି ନଗର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରପତା ନାଳବାଟେ ଯତାସ୍ତାତ କରନ୍ତି । ଏହିମାନଙ୍କୁ ନେବା ଆଣିବା ବ୍ୟବସାୟରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଶେଷ ଜାହାଜ ବଟକ ଏବଂ ଗୁନବାଲି ମଧ୍ୟରେ ଗଢାୟାତ କରୁଅଛି । ସ୍ଵୟଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଫିସରେ ଏ ପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାରୁ ଅବଧି ଯାନ୍ତି ନାହାନ୍ତି । ଗଣ୍ଡାକାୟାଠାରୁ ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାକୁ ଯିବା ନଦୀ ବାଟରେ ଯାଣ ନ ଥିବାରୁ ଅଧ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟ ଦେବାର ଦେଖି ହସ୍ତାଠାରେ ନାଳ କଟା ହୋଇ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବାଟ ଫିଟିଅଛି ମାତ୍ର ଅମ୍ବେମାନେ ଦେଖିଲୁଁ ସେ ଏ ବାଟ ସୁବିଧା-ଜନକ ହୋଇ ନାହିଁ । ଜମୁନଠାଠାରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଜନଗର ଭଳ ଦେଇ ଅନେକ ସୁସ୍ଥ ଶୁଦ୍ଧ ନାଳ କଟା ହୋଇ ଏ ବାଟ ସୁସ୍ଥ ହୋଇଅଛି । ବାଟଟି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସରଳ

ହୋଇଅଛି ସତ୍ୟ ଉପାତ ସମୟରେ ଜାହାଜ ଗଢାୟାତ ନିମିତ୍ତ ଯାଣି ନିଅଣ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ସଦ୍ୟା କି କୋଡ଼ବୋଟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏ ନାଳମାନ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରକାର ଗଢାର ଦେବାର ଉଦ୍ୟମ ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ସହଜରେ ତାହା ସିଦ୍ଧ ହେବ ଉପାତ ଏ ବାଟକୁ ଯାତ୍ରିକ ପକ୍ଷରେ ସୁବିଧାଜନକ ହୋଇ ଅମ୍ବେମାନେ ଜ୍ଞାନ କରୁ ନାହୁଁ । ଉତ୍କଳ କାରଣ ଏହି ବାଟଟା ନିତାନ୍ତ ନିଶ୍ଚିତ୍ୟ କେବଳ ଯାଣିରେ ଲାଗୁଅଥ ଏରଦାଟ ସଙ୍ଗେ ହେଟ ନାହିଁ । ଯାତ୍ରିମାନେ କିଛି ସା-ହେବ ନୁହନ୍ତି ସେ ଜାହାଜରେ ଲାଭ ସୁଖ ଖାଇ ପାରନ୍ତେ ଏବଂ ବିପ୍ରର ଲୋକଙ୍କୁ ଜଳପାନ ସୋନାଲବାର ବନୋବସ୍ତ ମଧ୍ୟ ଜାହାଜରେ ନ ଥାଏ । କୁଲରେ ଚଢ଼ି ବ୍ୟା ଦୋକାନ ନ ଥିବାରୁ ବଣି ଖାଇବାର ମଧ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଏପରି ବାଟ ଯାତ୍ରିକ ପକ୍ଷରେ ଉପର କଷ୍ଟକର ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଅଥଚ ଅମ୍ବେମାନେ ହୋଲୁଁ ସେ ହସ୍ତା ଚାଳ କଟା-ଇବାହାର ଯାତ୍ରିକର ଗୁନବାଲିକୁ ଯିବାର ଅଦୌ ସୁବିଧା ହୋଇ ନାହିଁ ଏଥିରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅନର୍ଥକ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ତେବେ ନିକଟବାରୀ ନୌକା ସବୁ ଏଣେତେଣେ ଯିବା କାରଣ ଗୋଟିଏ ସହଜ ବାଟ ପାଇଅ-ଛନ୍ତି ଲାଭ ଏକକ ମାତ୍ର । ଅମ୍ବେମାନେ ଶୁଣିଲୁଁ ସେ ସ୍ଥାନୀୟ ବାରିକମାସୁଲ ସାହେବଙ୍କ ପର-ମର୍ଶମତେ ଗଣ୍ଡାକାୟା ନଦୀଠାରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଅତ୍ତ ଗୋଟିଏ ନାଲ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ ମଞ୍ଚର କର-
 ଅଛନ୍ତି । ଏହିବର୍ଷ ନାଲ ଖୋଳା ଅରମ୍ଭ ହୋଇ
 ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହେବ । ଏ ନାଲ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାନାଲ ବାଟେ ଗୁନ-
 ବାଲକୁ ଯିବା ଅଧିକାର ସର୍ବପ୍ରକାର ସୁବିଧା
 ହେବ ଏବଂ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ଯେ ୧୮୯୪ ଖ୍ରୀ
 ମଧ୍ୟରେ ଥୁଆଁ କଳ ଜାହାଜ କଟକଠାରୁ ଗୁନ-
 ବାଲକୁ ଅଧି ପାରିବ । ଏହି ବାଟକୁ ଅଗ୍ରେ
 ଫିଟାଇବାର ଥିଲା । ବାରକ୍ଷାପ୍ରସ୍ତରମାନେ ସେ
 କଥା ଠଉରଇ ନ ପାରି ସାଧାରଣ ଅର୍ଥଗୁଡ଼ିଏ
 ଅପବ୍ୟୟ କରଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଲଟ ସାହେବଙ୍କ ଭ୍ରମଣ ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ସାହେବ
 ସିମଲାରୁ ଯାତ୍ରା କରି ନାନାଦ ପ୍ରଦେଶ ଓ
 ନଗରମାନ ସଦର୍ଶନ କରି କଲିକତାକୁ ଆସି
 ଅଛନ୍ତି, ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ଛାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ
 ସମ୍ପାଦ ଓ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଉଅଛନ୍ତି ଓ
 ମହାରାଜା, ରାଜା ଓ ସମ୍ମାନୀୟମାନେ ତା-
 କର ସାମାଜ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି, ଓ ସାହେବ ମହୋ-
 ଦୟ ପ୍ରଦେଶ ସ୍ଥାନର ଶାନ୍ତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
 ଓ ବିଶାଳସମ୍ପାଦ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । ଏ ମସ
 ଛା ୧୩ ରାଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରାରେ ଥିଲେ ସେଠାରେ
 ସିନ୍ଧୁଆ ଓ ଭରତପୁର ମହାରାଜାମାନେ ଓ
 ଧୋଳପୁର ମହାରାଜା ତା ୧୦ ରାଜରେ
 ଯଥାବିଧି ସମ୍ମାନରେ ଲଟ ସାହେବଙ୍କର
 ସାମାଜ୍ୟ କଲେ ଓ ତହିଁ ଆରବିନ ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ସେମାନଙ୍କର ବସାଳୁ ଯାଇଥିଲେ ଓ
 ସୁଆରତ ସମ୍ମାନ ପାଇଲେ । ଦରବାର ଅପେ-
 କ୍ଷା ଏହା ଅନେକ ଭଲ ଅଟଇ । ଦରବାର
 କେବଳ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଓ ଦରବର କଥା ସେ-
 ଥରେ ସରକାର ଓ ସରକାମାନେ ଉଦୟ
 ଖର୍ଚ୍ଚାକୁ ହୁଅନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତାପୁଣ ଫଳ ହୁଏ
 ନାହିଁ । ଲଟ ସାହେବ ତଳେ ନାନାଦ ସ୍ଥାନକୁ
 ଯାଇ ସେ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଦେଖିଲେ
 ଶୁଣିଲେ ବିଶେଷ ଉପକାରର ସମାବଦା । ସା-
 ହେବ ମହୋଦୟ ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳର ପ୍ରାଚୀନ
 ଜାତୀୟମାନ ଦେଖି ବଡ଼ ପ୍ରୀତି ହୋଇ କହିଲେ
 କଲକତ୍ତ ଭରତବର୍ଷ ଉଦୟ ଦେଶର ଲକ୍ଷ୍ମଣ
 ସେ ଜାତୀୟମାନ ଚିରକାଳକୁ ରଖିବାର ଉପ-
 କାର ଏକା ତାଜମହଲ ଦେଖିବାରୀକ ଉତ୍ତର-
 ବର୍ଷକୁ ଅଗମନ କରୁପାର ପାରେ । ତହିଁର
 ଜମାମସଜଦ ମୋତି ମସଜିଦ ଲକ୍ଷ୍ୟକ କାର୍ତ୍ତି-

ମାନ ଦେଖି କହିଲେ ଅମ୍ଭେ ଏ ସବୁ ଦେଖି
 ଅତି ଆନନ୍ଦ ହୋଇଅଛୁ ଏପରି ମହାନ ଓ
 ସୁନ୍ଦର ଜାତୀୟମାନ ପୃଥିବୀରେ ବିରଳ ଓ ଏଥିରୁ
 ପ୍ରକାଶ ସେ ଭାରତବର୍ଷୀୟମାନେ ସିନ୍ଧୁକର୍ମରେ
 ନିପୁଣ ଅଟନ୍ତି । ସେଠାର ମିଉନିସିପଲ କମି-
 ଶନରଙ୍କ ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ରର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ଲଟ
 ସାହେବ ଅନେକ ଆଶା ସ ବାକ୍ୟ କହିଥିଲେ ।
 ସେ କହିଲେ ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର ସୁଖ-
 ସୁଚିନ୍ତା ଓ ଉନ୍ନତ ସମ୍ଭରେ ଜାମଜା ଭାରତେ-
 ଶସ୍ତ୍ରକର ଏକାନ୍ତ ଇଚ୍ଛା । ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଧାନ
 ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତି ଓ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନର
 ବୁଝାନ୍ତୁରୁ ଅବଚେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ସର୍ବଦା ଏ
 ଦେଶୀୟ ରାଜା ଓ ପ୍ରଜା ସମସ୍ତଙ୍କର ଶୁଭସମାଧୁର
 ଶୁଣିବାକୁ ବଡ଼ ଉତ୍ସୁକ ଥାନ୍ତି । ଏ ଅଭିନନ୍ଦନ-
 ପତ୍ରରେ ଅପଣମାନେ ଯେପରି ସଭାବ ପ୍ରକାଶ
 କରଅଛନ୍ତି ସେପରି ଭାବରେ ଜାମଜା ଭାରତେ-
 ଶସ୍ତ୍ରକର ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ ମଧ୍ୟ
 ଏ ଦେଶର ଉନ୍ନତର ଯତ୍ନରେ ତୁଟି କରବେ
 ନାହିଁ । ଯେଉଁ ସବୁ ଦୁର୍ବଳ ଏ ଦେଶରେ ପ୍ର-
 ସ୍ତୁତ ହୁଅଇ ସେ ସବୁ ଆଉ ସରକାର ବିଲଏତ
 ଲଭାଏ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ ଅଣାଇବେ ନାହିଁ
 ଏଥିରେ ଏ ଦେଶୀୟ ବ୍ୟବସାୟକର ବିଶେଷ
 ଉପକାର ଓ ଉନ୍ନତ ଦେବ । ବୁଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ମାନ କରବା ସକାଶେ ଏ ଦେଶୀୟ ଧନୀ
 ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ ଦିଆ ଯିବ ଓ ଅପ-
 ଶାସନ ତମେ ବିସ୍ତାର କରି ଯିବ । ଏସପରି
 ଅନେକ କଥା ଲଟ ସାହେବ କହିଲେ ।
 ସେଥିରୁ ବୋଧହୁଏ ଯେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ
 ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଆଶ୍ୱା ଓ ସଦାନୁଭୂତି ଅଛି ଓ
 ତାଙ୍କ ଯୋଗେ କିଛି ମଙ୍ଗଳ ହୋଇ ପାରେ ।
 ଦେଶୀୟ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ ଦେବାର ସେ
 ସାହେବ ମହୋଦୟ କହିଅଛନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରସାରେ
 ସେ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରଅଛନ୍ତି ଯାହା
 ଏହି ସେ ସେ ନିକଟରେ ଅଦେଶ କରଅଛନ୍ତି
 ବି ସରକାରୀ ଫାରମାନ ସରକାରୀ ସହାଳ-
 ପୁରେ ଶ୍ରମ ନ ହୋଇ ଲୋକମାନଙ୍କ ଶ୍ରମ-
 ଶାଳାରେ ଶ୍ରମ ହେବ । ବାକି ବିଷୟକୁ
 ଅଜ୍ଞାରୁ ସାମାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର
 ଆଶ୍ୱା ଥିବାର ପ୍ରକାଶ । ଅମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କର
 ଏପରି ଭାବରେ ଆଜ୍ଞାପର ହୋଇଅଛୁ ଓ
 ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛୁ ।

କୁମ୍ଭିପତି ବାବାଜୀ ।
 ସମ୍ବଲପୁରର କେତେକ ଜଣ କୁମ୍ଭିପଞ୍ଚଅ
 ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଆକ୍ରମଣ କରି
 ଦଣ୍ଡ ପାଇଥିବା ବିଷୟ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ ପଠକରୁନଙ୍କ ଜଣାଇ ଅଛୁ ତାହା
 ସେମାନଙ୍କର ସୁରଣ ଥିବ । ଏ ସମାଧର ଗବ-
 ଶ୍ଣମେଷଙ୍କ ଗୋଟରରେ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କର
 ଅନୁଗ୍ରହକ୍ରମେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଧାନ କମି-
 ଶନର କୁମ୍ଭିପଞ୍ଚଅ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବିବରଣ
 ଲେଖି ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଯୁକ୍ତି ବିବରଣ କଲି-
 କତା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହେବାରୁ ସମାଦ-
 ପସମାନଙ୍କରେ ତାହା ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ଓ
 ତାହା କୌତୁକଜନକ ଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ
 ମଧ୍ୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ବିଷୟ ଜଣାଉ ଅଛୁ ।
 ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ସେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର
 ଅବସ୍ଥିତି । ସେମାନେ କୁମ୍ଭି ନାମକ ରୁଷର ପଟ
 ବା ପଟୁଆ ପରଧାନ କରୁଥିବାରୁ କୁମ୍ଭିପଞ୍ଚଅ
 ବୋଲନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ
 ଲୋକ ଏ ଜିଲ୍ଲାକୁ ବେଦେ ଅଧି ମୋପସ-
 ଲରେ ବୁଲନ୍ତି ଓ ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କୁ କୁମ୍ଭିଅଟ
 ବାବାଜୀ କହନ୍ତି ଓ ସମାଦର କରନ୍ତି । ସେମା-
 ନଙ୍କ ଧର୍ମର ଅନ୍ୟ ନାମ "ଅଲେଖ" । ସେମାନେ
 ଅଲେଖସ୍ତାମିକୁ ଶିଖରକର ଅବତାର ବୋଲି
 ମାନନ୍ତି । ଅଲେଖସ୍ତାମି ହିମାଳୟ ପର୍ବତରେ
 ବାସ କରୁଥିଲେ, ସନ ୧୮୨୪ ସାଲରେ ବାକି
 ବିହାର ମାଳଦେବୀରପୁରକୁ ଆସି କ୍ର ୨୪ ଶ
 ବିଷୟ କରି ଅଲେଖ ଧର୍ମ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।
 ସେ ବିଷୟଗଣକ ଯୋଗେ ଏ ଧର୍ମ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହେଲା । ଅଲେଖସ୍ତାମି ବାକିରୁ ହେଜାନାଲ
 ଗଲେ ଓ ସେଠାରେ ଭିନ୍ନବର୍ଷ କାଳ ଭ୍ରମାଗ୍ରମ
 ଅବଲମ୍ବନ କରି ମୃତ୍ୟୁ ଲଭିଲେ ।
 ଯଦ୍ୟଦି ଏ ଧର୍ମ ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ର-
 କାଶ ହେଲ ମାତ୍ର ସରକାର ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ
 ବିଶେଷ ପ୍ରତ୍ନ ହେଲ ଓ ସେଠାର ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସବଳଜାତୀୟ ଲୋକେ ଏ
 ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଜିଲ୍ଲାର
 ଗୋ ୩୦ ଟ ଗ୍ରାମରେ ଏ ଧର୍ମ ପ୍ରବଳ ଅଛି ।
 କୁମ୍ଭିପଞ୍ଚଅମାନେ ଭିନ୍ନସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ବିଭକ୍ତ ।
 (୧) ପ୍ରକୃତ କୁମ୍ଭିପଞ୍ଚଅ (୨) ଦଳାପଞ୍ଚଅ —
 ଏମାନେ ପଟୁଆ ପରବର୍ତ୍ତେ ବିଶ୍ୱାସନା ପିନ୍ଧନ୍ତି ।
 (କ) ଅତିର ଅର୍ଥାତ୍ ବୁଦ୍ଧସ୍ତା ପ୍ରଥମ ଦୁଇସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ନଅଜା ଓ ବୁଦ୍ଧଦ୍ୟାଗୀ ଅଟନ୍ତି । କୁମ୍ଭିପଞ୍ଚଅ-
 ମାନେ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ପରମେଶ୍ୱର ମାନନ୍ତି,

ସତ୍ୟପାଳନ ଗୁରୁପଦେଶ ଗ୍ରହଣ ଓ ବିଶ୍ୱାସ
 ଏ ଇଚ୍ଛାରେ ସେ ଧର୍ମର ପ୍ରଧାନ ନିୟମ । ସେ-
 ମାନେ ଜାତିଭେଦ ମାନନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ସକଳ-
 ଜାତୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତ ଗ୍ରେହଣ
 କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୋବା ଓ ଦାତ
 ଦୁସ୍ତର ଅନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ
 ସ୍ତ୍ରୀ ଅତ୍ୟାଗ୍ରର ପୂଜକ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରଇ,
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶ୍ରୀକର ଗୁରୁତ୍ୱ ଲଭ୍ୟାଦି ନେଇ ଡାଏ
 ଓ ଯୋବା ଦାତମାନେ ଅନ୍ତ ମାତକର୍ମ କରନ୍ତି ।
 ସେମାନେ ହୁଲୁକ କଳ କୋଟ ଦେବତାଙ୍କ
 ଅସ୍ତିତ୍ୱ ସ୍ତ୍ରୀକାର କରନ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଭାମା
 ପୂଜା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ବୋଲନ୍ତି
 ଉତ୍କଳଙ୍କ କେହି କେବେ ଦେଖି ନାହିଁ ସୁତରାଂ
 ତାଙ୍କର ପ୍ରଭାମା କରୁଥିବି ଠିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ଯାଇବ ଏବେହୁ ସେମାନେ ଦେବ ଦେବୀର
 ପୂଜା କରନ୍ତି 'ନାହିଁ ଓ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ପ୍ରଭ ତାଙ୍କର
 ବିଦେଶଭାବ ଅଛି । ହିନ୍ଦୁମାନେ ଭୁଲସୀପକକୁ
 ପହଞ୍ଚି ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି ବୋଲି ସେମାନେ ତାହା
 ଧର୍ମ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଏହି ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟ କେତେକ
 ତଥା ଅଛି । ସେମାନେ ପ୍ରାଚୀନକାଳ ଉପାସନା
 କରନ୍ତି । ଦନବେଳେ ଗ୍ରେହଣ କରନ୍ତି
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ଗ୍ରେହଣ ନିଷେଧ । ରାତ୍ରେ କେହି
 ଚ୍ୟାଉଁ ଦେଲେ କେବଳ ପାଣି ପିଅଇ ।
 ସେମାନେ ଦେଲେ ସେମାନେ ଉତ୍କଳଙ୍କ ଉପରେ
 କର୍ତ୍ତୃକ କର ଔଷଧ ସେବନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ଦୁଇବର୍ଷ ଦେଲେ କୁମ୍ଭପିଟ୍ଟଅମାନେ ଦୁଇ
 ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗୁମ୍ଫାନ ନାମକ
 ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ ।
 ସେ ଜଗନ୍ନାଥ ଚନ୍ଦ୍ରବଜ୍ର ବୃକ୍ଷମନ୍ତ । ସେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଲେଖା ପତ୍ରା ଦିଅ ନାହିଁ, କେବଳ ସରକାର
 ମହାଭାରତ ଓ ଭାଗବତ ଶୁଣି ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା
 କରବାକୁ ପାରନ୍ତ ହୋଇଅଛି ଓ କେତେ ଖଣ୍ଡ
 ଶବ୍ଦର ପ୍ରୋତ୍ସାହୀତା ରଚନା କରାଅଛି ଓ ସେ-
 ପର ସ୍ୱପ୍ନର ରଚନା ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷିତ
 ଲୋକଙ୍କଦ୍ୱାରା ଦେବାର୍ କରଲ । କୌଣସି
 ସ୍ତ୍ରୀର ସହଜ ତାହାର ପାପପ୍ରଣୟ ହୋଇ ସେ
 ସ୍ତ୍ରୀ ଗର୍ଭବତୀ ଦେଲରୁ କୁମ୍ଭପିଟ୍ଟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ଲୋକଙ୍କର ତାହାପ୍ରଭ କରୁ କରନ୍ତି ଜାତି
 ଦେଲ ଚନ୍ଦ୍ର ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳ କହଲ ଯେ
 ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଗର୍ଭରୁ ଅର୍ଜୁନ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଅଲେଖ
 ଧର୍ମରେ ଅବିଶ୍ୱାସିମାନଙ୍କୁ ବିନଷ୍ଟ କରାବେ ।
 ଏଥିରେ ସେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କର ଅର୍ଜୁନ
 ଜନ୍ମକୁ ଅପେକ୍ଷା କର ରହିଲେ କିନ୍ତୁ ସେ

ଗର୍ଭରେ କଳ୍ୟାଣୀ କାଳ ଦେଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁମ୍ଫ-
 ନା କହଲ ନିକଟରେ ଯୋଗେ ଉତ୍କଳଦେଶ
 ହୋଇଅଛି ଯେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଗର୍ଭରୁ ଦେବକଳ୍ୟା-
 ଣୀ ଜନ୍ମ ହୋଇ ମହାମା ବଳେ ଅବିଶ୍ୱାସିମାନଙ୍କୁ
 ବିନାଶ କରାବ । କିନ୍ତୁ କେବଳ କେତେକଦିନ
 ଉତ୍କଳରେ ସେ କଳ୍ୟାଣୀ ସମ୍ପର୍କ ପାଇଲ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଗୁମ୍ଫ କହଲ ସେ ଦେବକଳ୍ୟା ଏ ପାପମୟ
 ପୃଥ୍ୱୀକୁ ଯୁଗା କର ସ୍ୱର୍ଗଧାମକୁ ଗମନ କଲେ ।
 ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର କିଛି ବୁଦ୍ଧି ବିଦେହନା ଥିଲ
 ସେମାନେ ଏଥିରେ ଅବିଶ୍ୱାସ କଲେ ଓ ପୃଥ୍ୱୀକୁ
 ଦଳ ହୋଇ ଗଲେ ଅବିଶ୍ୱାସିମାନେ ଗୁମ୍ଫ
 ଦଳରେ ରହି ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂଜା କରୁ-
 ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ପ୍ରାଚୀନକାଳେ ଗୋଟିଏ
 ବେଦୀ ଉପରେ ଗୁମ୍ଫ ସମ୍ପାଦ ଅସୀନ ହୁଏ ଓ
 ତାହାର ପିତୃମାନେ ବେଦୀ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ ପୂଜା
 ଦୁହଳର ପାଦ ଦୁଗୁରେ ଯୋଗ କର ତାହା
 ପାନ କରନ୍ତି । ଦୁଇଦଳ ବେଦୀର ଅନ୍ୟତର
 କାରଣ ଏହି ଯେ ଗୁମ୍ଫକନ ଅପାଣକୁ ଉତ୍କଳ
 ଅବତାର ବୋଲି ପରତପ୍ତ ବୋଲୁଥିଲେ । ଯେଉଁ-
 ମାନେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥମନ୍ଦିର ଅଧିକାର କରୁଥିଲେ
 ସେମାନେ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ନିବାସୀ ଓ ଦାସଗୁମ୍ଫ
 ତାଙ୍କର ନେତା । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପୋତ୍ର ପକାଇଲେ
 ହିନ୍ଦୁମାନେ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ଅଲୀକକୁ ବୁଦ୍ଧି ପାଇବେ
 ଓ ସମସ୍ତେ ସତ୍ୟଧର୍ମ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଲେଖ ଧର୍ମ
 ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏହି ମାନସରେ ଦାସଗୁମ୍ଫ
 କେତେକ ଜଣ କୁମ୍ଭପିଟ୍ଟାଣ୍ଡ ସଙ୍ଗେ ଘେନି
 ପୁଣ୍ୟକୁ ଆସିଥିଲେ ଓ ଅବଶେଷରେ ଦଳା
 ଦଳାମାନେ ପ୍ରାଣ ଦେଇଲ ।
 କୁମ୍ଭପିଟ୍ଟାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି
 ମିଥ୍ୟା କହିଲେ ଅବା କୌଣସି ଅପରାଧ କଲେ
 ପଚାରି ଓ ସମାଜବ୍ୟୁତ ହୁଅଇ । କେହି ଏ
 ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ଅଗେ ତାହାର
 ପତ୍ନୀସ୍ତ୍ରୀ ହୁଏ । ଅନୁଗୁଳରେ କେତେକ ପାଶ
 ବଜ୍ର ଦୁଗୁଣ୍ଡ ଥିଲେ ସେଠାର ଚତୁର୍ଥଲଦାର
 ସେମାନଙ୍କୁ "ଅଲେଖ" ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ
 ସେମାନେ ଦୁର୍ଘର୍ମରୁ ନିବର୍ତ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ
 ସେଠାରେ ଶାନ୍ତି ବିଗୁଣ୍ଡ ଅଛି । ଉତ୍କଳ, କେବେ
 ଏ ଧର୍ମ ବାସ୍ତବରୁ ଫଳଦାୟକ କିନ୍ତୁ କୁମ୍ଭପିଟ୍ଟ-
 ଆଙ୍କର ଅଧିକାରୀ ଯେ ମିଥ୍ୟା କହିବା ଓ
 ବ୍ୟଭିଚାର କରିବାର ପ୍ରକାଶ କେବେ କୌ-
 ଣସି ଜାତି ବା ଧର୍ମର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ସାଧୁ
 ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ଯାଇ ନାହିଁ ।

ସାପାହିକସଂବାଦ ।

ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କର୍ମଗଣର ସାହେବ ଅଦେଶ କରୁଥିଲେ ସେ
 ବଦେଶମାନଙ୍କରେ ବାଲିବାସନ ପରବର୍ତ୍ତେ ଦେଶୀ
 ଦୁରଦାନ କାଗଜ ବ୍ୟବହାର ଦେବ । ପୂର୍ବେ ଦୁରଦାନ
 କାଗଜ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା କିମ୍ପୁ ସାହେବ ବାଲି
 କାଗଜ ତଳାଇଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଏଠା କାଗଜମାନେ ଦୁର୍ଘଣ୍ଟାକୁ
 ଲଭୁଥିଲେ ଓ ଇଞ୍ଚାରେ କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବ୍ୟବସାୟର ଉତ୍ତ
 ଗ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ କର୍ମଗଣର ସାହେବ କେବଳ
 କରଇ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏ ଅଲ ଦେଇଅଛନ୍ତି ବାରଣ ବାଲିକାଗଜ
 ଅପେକ୍ଷା ଦୁରଦାନ ପତ୍ରା ଏଞ୍ଚାରେ କରଇଦୃଷ୍ଟି ଉପନୀରକ ।
 କୁପତ୍ରାକାଗଜର ଅର ଗୋଟିଏ ଉପକାରର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ
 ଅପେକ୍ଷାରେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛି । ସରକାରୀ ମତକମାରେ
 ସେ ଓକାଲକମାମା ବା ମୋକ୍ତିଅରନାମା ଦାଗର ଥିବ
 ତାହା ଉକ୍ତ ମତକମାରେ ଚିତ୍ତିକାସ୍ତ ମତକମାରେ ପ୍ରବଳ
 ହେବ ଅନ୍ୟ ଓକାଲକମାମା ବା ମୋକ୍ତିଅରନାମା ଅବଶ୍ୟକ
 ହେବ ନାହିଁ ଏପରି ନିୟମ ଦେବାକ ବାଧ୍ୟତ୍ୟ ଅଭାବରେ
 ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ଏଠାରେ କେତେକ ଦେବୀ ଓ ବିଶେଷତଃ
 ବଲେଦୁର୍ଘଣ୍ଟାକାଗଜ ମତକମାମାନଙ୍କରେ ପୃଥକ୍ ଓକାଲ-
 କମାମା ବା ମୋକ୍ତିଅରନାମା ନିଅ ଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ
 କୁପତ୍ରା କେତେକ ଗୁଣ୍ଡ ଚିତ୍ତିକାଗଜ ମତକମା ହେବାକୁ
 ପୁଣି ଏତେ ମୋକ୍ତିଅରନାମା ଦେବାର ତାଙ୍କୁ ବଡ଼ ବିକଳର
 ହେଲ ଚନ୍ଦ୍ର ସେ ଗୋଟିଏ ଉକ୍ତ ନିୟମ ବାହାର କର
 ପ୍ରବଳ କରାଇଲେ ।
 ଗତକାଳ ସୁପରନ୍ତେଣେକ ମହାମାନ ବିରସ୍ତାଦା
 କର୍ମରେ ନିଜ ସାହେବ ବିରସ୍ତାଦାର ବାକୁ ଚତେକ୍ଷୁ
 ଦାସ ଓ ଦାସ କର୍ମରେ ସେହି ବଦେଶର କାଗଜ ବାକୁ
 ଜଗତବିହାର ଯୋଗ ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମାକର କର୍ମରେ
 କେହି ନିୟୁତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଦେଶନାକରୁ କିଶେ ଦେଶିଅଛନ୍ତି ବିପଦକୁ ନାମକ
 ସେଠାର କିଶେ ଦେ କାଗଜ ମତରେ କି ଶକ୍ତ ଉପସ୍ତ
 ହେବ ସେ ସେ ସ୍ୱତନ୍ତରେ ଦୋକାଳ ଉଦ୍ୟାବ ଶକ୍ତ ଶକ୍ତର
 ଦୁର୍ଘଟନ କଳା ମଧ୍ୟରେ ଓ ଦୁର୍ଘଟନ ମତ୍ତ ଉପରେ ବସି
 ରହୁ । ପୁଣି ଗୋଟିଏ ତାକୁ ଅର ପଞ୍ଚିଲେ ମାତ୍ର ପଞ୍ଚଣ
 ଉକ୍ତରେ ପୁଣି ସେ ଚଳାବି ଉପ ଏଥର ପୁଣି ସେ ଗୋଟ
 ବସ ମଧ୍ୟରେ ଦିବା ଗୋଟାଏ ଅପରୁପକୁ ଦେବନ
 ଦାହାର ସବ ପାଇଲେ । ଓ କୁର ଶକ ପଞ୍ଚଣା କର ବହ-
 ଲେ ସେ ସେ କେହି "ମେଲକ ବୋଇଲେ" ଅର୍ଥାତ୍ ଉକ୍ତ
 ବୁଦ୍ଧିତ ବେଗପୁ ହୋଇପା । କିନ୍ତୁ କେବେ କୁମ୍ଭପିଟ୍ଟାଣ୍ଡ
 କଣ୍ଠା ଏପରି ଅସାଧାରଣ ଓ ଅନୁକୃତ ସେଗୁରୁ ଉପ
 ପ୍ରୋତ୍ର କାଣ୍ଡ ହୋଇ ସଦାସ ବରଣ ।
 ଅନେକବାରେ ପୋଷା ପାଗଳ ଫେ ତାଗୁରମର ବଡ଼
 ସାହୁ ଯଦୁ ଅଛନ୍ତି । ତାଗୁର କେତେଗୁଣ୍ଡ ପାସ ହେଇ
 ଦେଶିମାନଙ୍କୁ ଦେଶିକା ସକାଶେ ସବୁ ବାହାରକୁ ସେ
 ଦୋଷ୍ୟ ଦେବିକୁ ଦେଖି ତାକୁ ସେ ଔଷଧ ଦେବାର
 ଅବଶ୍ୟକ ତାହା ଖଣ୍ଡେ କାଗଜରେ ଲେଖି ପାସ ଦେବରେ
 କାଗ ଶକ୍ତ ବଅଳ ଓ ଅନ୍ୟ ଦେବୀ ଦେଖିବାକୁ ଗୁରୁପାଣି ।
 ଏଣେ ପାସ ସେ କାଗଜ ଦେଇ ତାଗୁରଙ୍କ ଘରେ ଅଦେଶ
 ହୁଏ । ତାଗୁରଙ୍କର ଅଧିକୃତ ସେ ଦେଶାନ୍ତରେ ଔଷଧ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସେହିଠାକୁ ଚଳେଣି ପଠାଇବ । ଏହି
 ପ୍ରକାର ପ୍ରଦେଶ ଦେଶୀ ଶକ୍ତ ହୁଅଇ । କାମ୍ପା ସଦ୍ୟତାର
 ଦୃଷ୍ଟି ସଙ୍ଗେ ସୁଖାଇ କେତେ ଉପାସ ବାହାଦୁଅଛି ।

କରାଏତ୍ ସେବକ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ ବସ୍ତୁରେ ତଥେ ଲେଖି-
 ଅନ୍ତରାୟ ସେ ବେ ଦେଶର ଦେବପୁତ୍ରା ୩୫୨୭୭୫୨
 ଅଟେ । ସେମାନଙ୍କର ମୋଟ ବାଣିଜ ଅର୍ଥ ୫୧୫୦୦୦୦୦୦
 ଓ ବ୍ୟୟ ୫୮୫୦୦୦୦୦୦୦ କା ଅଟଇ । ଏହାଙ୍କର
 ବର୍ଷକରେ ସେ ଦେଶରେ ୫୨୫୦୦୦୦୦୦୦ କା ସମ୍ପଦ
 ହୁଅଇ । ଏଥିରେ କାହିଁକି ସେ ଦେଶର ଏତେ ଲାଭ ନି
 ହେବ କି ? ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରେ ହୁଅନ୍ତେ ବ୍ୟୟ ଅନେକ । ଏକା
 ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଠରେ ଚଳିତକାଳ ପ୍ରାଣନାଶ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
 ହୁଅଇ ଏ ଦେଶରେ ଏ ହଜାନ୍ତରେ ପଦସାଧ୍ୟ ବ୍ୟୟ
 କରାଯାଏ ଅନେକେ ବୁଝି ଠାକୁଅଛନ୍ତି । ସତ୍ୟ ଇଂରେଜ ଓ
 ଅନ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଦୟାଳୁତ୍ୱ ।

କିନ୍ତୁ ବେପାରୀ ସେପଦ ଧନ ସେହପଦ କୁପଣ । ସେ
 ଦଳକରେ ଜାହାଜକୁ ସମୁଦ୍ରରେ ପଡ଼ିଯାଇ ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ
 ଦେହକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ଜଣେ ନାବକ ସାହସପୂର୍ବକ
 ପାଣିରେ କୁପଡ଼ିବ ବଡ଼ ବ୍ୟୟରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାକରି ।
 ତତ୍ତ୍ୱ ବେପାରୀ ତାକୁ ଅଠଅଶୀଟ ବୁଲୁଥିଲେ ଦେଲେ
 ଏସବୁରେ ସର୍ବକମଳେ ଜନା କରାଯାଏ ସେ ବହୁରେ ମୋ
 ଶାବନର ସୁଖ ସୁ ଶାନ୍ତେ ଭୁବେନାଦେ କିଏ ହୁଏ
 ନୁହେଁ । ଓ ହୋ । ସେ କ କୁପଣ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟ କଲେଜର ପ୍ରବେଶିକା ଶ୍ରେଣୀର
 ଜଣେ ପ୍ରଜ୍ଞ କଲେଜର ପ୍ରବେଶକରୁ ଧନକାରୀ ତନୁକାରୀ
 ଅପମାନ ଓ ଅପବାଦପୂର୍ବକ ପଦ ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ
 ତାକୁ ମେଡ଼ିକାଲ ପାଠାଳୟ ଦେଲେ । ସେଠାରେ ପ୍ରତି ପ୍ରତି
 ଦୁଇମାସ ବାରମାସ ଓ ଶବ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେଇ ।
 ସର୍ଥାଥ ହୋଇଅଛି ।

ପେମାର୍ଚ୍ଚଲ ଶ୍ରେଣୀରେ ହୋଇ ଗ୍ରାମରେ ତତତ ମାସ
 ଦା ୫ ରଖରେ ସତତତତ ହୋଇ ଗୋ ୫୨ ୫ ବର
 ଓ ଦୋହାର ଦୋହାଳୟ । ଏଥିରେ ୫୧୫୦୦୦୦୦ ବାର
 ଶବ ଦେଇ । ସ୍ୱାଧୀନ ବେଶ୍ୟ ।

କାହୁଁଧର୍ମନରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଦୟାଳୁ ନିବନ୍ଧରେ
 ଦଲିକାରେ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ନାନ ପଠିତ ଶିକ୍ଷାକାରଣ
 ଅର୍ଥହୋଣୀ ଲହୋଇ ସୁଲଭ ଶିକ୍ଷକ ଓ କାହୁଁଧର୍ମ ପ୍ରଦାନକ
 ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ନାନ ଶ୍ରେଣୀଗୁଣକ ଛାତ୍ରରେ କାହୁଁଣୀ ।

କୈରୁକ କଥା—କଲ୍ୟାଣରେ ଜଣେ ବେପାରୀ ସେମ
 ନାନକ ମୁଦରକୁ କଲେ ସେ ପିଣ୍ଡକ ସୁବ କଲ୍ୟାଣେ
 ଗୋତଳ ସମୁଦ୍ର ପଦ୍ମକାକୁ ହେବ । ଏ ବର୍ଷ କଲ୍ୟାଣେ
 ସୁବର ଗଲେ ନରନ୍ତି ଓ ଜଣା ନାତ ହୋଇ ଘାରେ
 କିଲକେ ସୁବ ପିତ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଜଣ ଅପୂର୍ବ୍ୟା ହେବ
 ନାହିଁ । ସେମ ଅପ ପଲ୍ଲୀ ହୋଇ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯା
 ଶବ । କଲ୍ୟାଣର ଉପରେ ବେପାରୀ ଯାଇ ଦେଖିଲେ
 ସେମ ତପତ୍ୟାଳ ହୋଇ ତତେ ପଡ଼ିଅଛି । ତତ୍ତ୍ୱ ସେ
 କହୁଲେ ଅରେ ସେମ କୁ ମୋର ଉପବେଶ ନ ମାନକାକୁ
 ଏହର ବାଟର ସିଦ୍ଧସେ ସୁବ ପିତ ତେ ଭଲ ହୋଇଥିବୁ
 ଏହା ହୁଏ ତାକୁ ବିଦସେ ସୁବ ଦେଲେ । ସେମ ତାହା
 ଘାଟ କର କହୁଏ ଏହ ମୋର ବଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏହାକୁ ବେଶ
 ଦେଇ ସିଦ୍ଧସେ ପାଟ କର ଅପ ମୁଁ ଭଲ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ
 ଏତେ ପାଟ କର ଅପମ ମୋର ପ୍ରଭୁ ଚଳ ଏ ପିଣ୍ଡକଦାକ
 ଗାଟ କର ଦେଲେ ତେବେ ଜାଣିବ ଅପମକ ପ୍ରବୃତ୍ତ ।

ପ୍ରତିପ୍ରୋତ୍ସାହ ପଦ ।

"Argumentism and Judicium"—In our
 next.
 ଶ୍ରୀ ନାୟପଦ ବଚସେନା ସାମନ୍ତ—ଅଧ୍ୟାୟୀ ସପ୍ତାହରେ ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡିକା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ ସମୀପେଷୁ ।
 ମହାଶୟ,—

ଆପଣ ସଦାସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ।
 ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଶୋଚନୀୟ ଘଟଣା ଅଳ
 ଜଣାଇବାକୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ କରି ନିମ୍ନରେ
 ଜଣାଉଅଛି ।

ଗଙ୍ଗାଧର ଶତପଥୀ ନାମକ ମୋହୋର
 ଏକ ବ୍ରାହ୍ମା କଟକ କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲର
 ଇଂଟରମିଡିଏଟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିଲା ।
 ସେହି ଶ୍ରେଣୀରେ ନିଜଲଲିବାକୁ ଶିକ୍ଷକ
 "Seleucus agreed to give Chandra
 Gupta his daughter in marriage."

ଏହି ବାକ୍ୟକୁ ବଙ୍ଗଳାରେ ଅନୁବାଦ କରି
 କୁଣ୍ଡାଲିଲ ବେଳେ "marriage" ଏହି ଶବ୍ଦର
 ଅର୍ଥ "କିଏ" ବୋଲି କହିଲେ । ଗଙ୍ଗାଧର
 ଏହି ବଙ୍ଗଳା ଶବ୍ଦକୁ ପୁନଃଲିଖିତ କରି
 "ବଙ୍ଗଳାରେ ଏଇୟା କହନ୍ତି କହି ଦିଲ"।
 ଆହୋ ଦେଖିଲେ ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟଙ୍କର
 "କିଏ" ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଉଚିତ ନ ଥିଲା ।

କାରଣ ଭାଦ୍ର ଓଡ଼ିଆରେ ଅଶ୍ଳୀଳ ଶବ୍ଦ ଭୁଲ୍ୟ ।
 ସେ "marriage" ଶବ୍ଦକୁ ସାଧୁରୂପରେ
 "କିବାଦ" ବୋଲି ବୁଝାଇଥିଲେ କୌଣସି
 ଅନର୍ଥ ଘଟି ନ ଥାନ୍ତା । ଯାହା ହେଉ ଯଦି
 ଗଙ୍ଗାଧର ସ୍କୁଲର ନିୟମାବଳି ଅନୁସାରେ
 ଦୋଷପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ତାକୁ ଦଣ୍ଡ
 ବିଧାନ କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମାତ୍ର ଦଣ୍ଡ ଦୋଷା-
 ନୁହୁଁ ଦେବାର ବିଧେୟ । କିନ୍ତୁ ଗଙ୍ଗାଧର
 ଏ ସାମାନ୍ୟ ଦୋଷରେ ବିଦଣ୍ଡ ଲଢ଼ିଲ
 ଶ୍ରବଣ କରନ୍ତୁ ।—ପ୍ରଥମତଃ ଶ୍ରେଣୀର ଶିକ୍ଷକ
 ତାକୁ ବେଶ ଉପରେ ଠିଆ କରାଇଲେ,

ବାଳକ ଭେଦେକକ୍ଷଣ ଠିଆ ହୋଇ ବସିବା
 ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ମାଗିବାରୁ ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟ
 ତାହାକୁ ଶ୍ରେଣୀର ସମ୍ପର୍କମୁକ୍ତମ ସ୍ଥାନକୁ ପ୍ରେରଣ
 କଲେ । ତଦନନ୍ତର ଶିକ୍ଷକ ମହୋଦୟ ଏହି
 ଦଣ୍ଡରେ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ ନ ହୋଇ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ
 ଏ ବିଷୟ ଜଣାଇଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ ଦେଖି ମାଷ୍ଟର
 ବହୁ ରାମଦାସ ତତ୍ତ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଅସି ଗଙ୍ଗାଧରଙ୍କୁ
 ପ୍ରଥମେ ପ୍ରହାର, ଦୁର୍ଗତ୍ୟେ ଏକ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ
 କଲେ । ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ହେଲେ ଅଭିଭୂତକଙ୍କୁ
 ବାଧଇ । ସୁଲଭ ଗଙ୍ଗାଧରର ପିତା ଭକ୍ତ
 ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଶମା ପାଇବା ସକାଶେ ଭକ୍ତ ଦେଉ
 ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ପୁଅକୁ ଯାଇ ଆପଣା ଦୁଃଖ ଜଣା

ଇଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ ତାହାର ଫଳ ଏହିକା ଦେଖି
 ସେ ସେହି ଦିନ ଭକ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ବାବୁ ମହାଶୟ
 ପୁଣି ବାଳକ ଉପରେ ଆଉ କିଛି ପ୍ରହାର
 ଅନୁଗ୍ରହ କଲେ । ତହିଁରେ ବାଳକ ବିଷୟ
 ହୋଇ କୁଟ୍ଟ ମାଗିଲ ଓ ତାହା ନି ମାଗିବାରୁ
 ସ୍କୁଲରୁ ତାହା ପିତା ନିକଟକୁ ଦୁଃଖ ଜଣାଇବାକୁ
 ଚାଲିଗଲା । ତଦନନ୍ତର ତାହା ଉପରେ ସମ୍ମୁ
 କେତେ ଯୋରମାନ କରୁଥିଲେ ଅବଶେଷରେ
 ତାହାର ନାମ ଛାଡ଼ିଦିଅନ୍ତୁ । ଏପରିକି ଦଣ୍ଡ
 କେତେଦୂର ନ୍ୟାୟୋଚିତ ହୋଇଅଛି ତମ୍ଭଙ୍କ
 ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଭୁଲନା କଲେ ଜଣାଯିବ ।

ନିମ୍ନମାନ ସ୍କୁଲର ବାବୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷାନାଥ
 ତତ୍ତ୍ୱବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ପୁତ୍ର ଲଳିତ ନାମକ ଏକବାକିରୁ
 ଶୁଭୁଗୋବିନ୍ଦବାବୁ ନାମକ କଲେଜର ଜଣେ
 ଶିକ୍ଷକ କୌଣସି ଦୋଷରୁ ଛୁଡ଼ା ହେବାକୁ
 କହିଲେ । ବାଳକ ଆଜ୍ଞା ନ ମାନିବାରୁ ତାକୁ
 ପଦ୍ମ ଗୋବିନ୍ଦବାବୁ ମାଇଲେ କି ମାତ୍ରମାତ୍ର
 ତେଣୁ କଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ ବାଳକ ବେଶ ଶତାନ୍ତ
 ନେଲା । ଏଥିରେ ଗୋବିନ୍ଦ ବାବୁ ଶାଳିନ
 ଉପରେ ଟଙ୍କାଏ ଯୋରମାନା କଲେ । କିନ୍ତୁ
 ଅବଶେଷରେ ସେହି ସମ୍ପଦାସ ବାବୁ ବାଳକର
 ଯୋରମାନା ଶମା କରିଦେଲେ ।

ଏ ଘଟଣା ଦୃଶ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା
 କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଭେଦେ ଏକତ୍ର କାଲେ
 ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ଗଙ୍ଗାଧର ଜଣେ ଶାଳି
 ଓଡ଼ିଆ ପଣ୍ଡିତର ପୁତ୍ର, ଲଳିତ ଜଣେ
 କ୍ଷମତାଶାଳୀ ବଙ୍ଗଳାକର ସନ୍ତାନ । ତୁମ୍ଭଙ୍କ
 ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଯଦି ମୋର କିଛି ଗୁମ କି କାହୁଁଣ୍ୟ
 ଭକ୍ତି ଥାଏ, ତେବେ ତାହା ମୋତେ ଦେଖି
 ଜଣାଇଲେ ମୁଁ କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ ସଂଶୋଧନ
 କରିବି ।

କଟକ } ବସନ୍ତ
 ୧୭-୧୧-୮୯ } ଶ୍ରୀମଦ୍‌ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିକୋନା ଫେବ୍ରୁଆରୀ ।
 ଏହା ଦୁଇପାଖରେ ବିଭାଜନକର ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ
 ଜଣେ ବୋଲି ବ୍ୟବହାର । ବିଭବତୀର ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର
 ଉପବେଶ୍ୟ ଓ ଦେଶୀୟ ଜଣାଣାଳୟରେ ବସନ୍ତ ହୁଅଇ ।
 ଉଲ୍ଲେଖା ଦୋହାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁପରିକେଶ୍ରେଣୀକ ଶବ୍ଦ
 ହରେ ତତନନ୍ତର ତତରେ ନିବଦାରେ ପଥା,—

ତାକମାଧୁର ସହର * ମଧ୍ୟସହର ଟଙ୍କା । ୮ ଅନୁକ୍ରମ
 ୫୧୧ କା । ୧୭ ଅନୁକ୍ରମ ୫୨୫୫ ସୁଲଭ ନରତ ।

କିଏ ଏହି ଉଲ୍ଲେଖିକା ସହର କଟକ ବସନ୍ତବିଭାଜନ କଟକ
 ଚିଠି-ବିଶାଳକ ସଦାକମ୍ପରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

କ୍ର ୧୨ ଗ }
କ୍ର ୪୨ ଖ୍ୟା }

ତା ୨୭ ରସ ମାତେ ନବମ୍ବର ସନ ୧୮୮୯ ମସିହା । ମୁ । ମାର୍ଗଶିର ୦୯ ନ ସନ ୧୮୮୯ ମାସ ଶନିବାର

{ ଅଗ୍ନିମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୪୫
{ ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୪୯୯
{ ମଫସଲପାଇ ଡାକମାସୁଲ ୪୯୫୫

ପ୍ରାୟତଃ କଲେକ୍ଟର ପରି ସାହେବ କେନ୍ଦ୍ରା-
ପୁଡ଼ାରେ ଥିବା ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ସୁମରବର ଓ ବାବୁ ସୁମନୋଜନ ଜଗଦେବ
କଲେ ଡାକର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ସେ-
ମାନଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ମତେ ପରି ସାହେବ ଓ
ସୁପ୍ର ସାହେବ ଓ ଗୋତସେସ୍ ରଞ୍ଜିତପୁର
ସାହେବ ସଙ୍ଗେ ଦୋର ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀମ ବାବୁଙ୍କ
ଦାୟିତ୍ଵକୁ ଗଲେ । ସେଠାରେ ଲୋପକାକୀ
ରୋଷନା ଓ ନୃତ୍ୟାଦି ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରୁ
ସାହେବମାନେ ଜଗନ୍ନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଗୃହଠାରୁ
ବିଦାନ କଲେ । ବାବୁମାନେ ଚେଳି ବେଶନା
ଓ ଭାବରେ ମଜଲସରେ ଉତ୍ତମରୂପେ ସହିତ
ହୋଇଥିଲା । ସାହେବମାନେ ପ୍ରବେଶ ମାତ୍ରରେ
ଗୋପସୁନ୍ଦ ହେଲା ଓ ଦାସକାନ୍ଦ ଜଳିଲା ।
ପଦପରେ ସାହେବମାନେ ମଜଲସରେ ବସି
ନୃତ୍ୟାଦି ଦେଖି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ
କଲେ । ଏପରି ସାମାଜିକ କ୍ରିୟାରେ ଇଂରେଜ
ଓ ଦେଶୀୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଭାବ ବୃଦ୍ଧି ହୁଅଇ ଓ
ଏ ଦେଲୁ ଅମ୍ବେମାନେ ଏଥିର ଅନୁମୋଦନ
କରୁ ।

ଦେଉଥିଲୁ ସେହି ଜାକଦରମାନଙ୍କରେ ସେକ-
ଜାବେକ ସ୍ତାପନ ହେବ । ଜାକଦରେ ମନ-
ଅର୍ଥର ଚଳିବାରୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ବଡ଼ ସୁବିଧା
ହୋଇଥିଲୁ ସେଠାରେ ସେକଜାବେକ ଦେଲେ
ସେହିପରି ସୁବିଧା ହେବ ଓ ମୋଫଲର
ଲୋକମାନେ ଅନାୟାସେ ବେକରେ ଟଙ୍କା
ଜମା କରି ପାରନ୍ତେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲୁ । ବେକର ନିୟମମାନ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ଅଛି ସେହିପରି ରହିବ । କିନ୍ତୁ
ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ବେକରେ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରି
ବାକୁ ବଡ଼ କୁସିଦ୍ଧ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏଥିରେ ଟଙ୍କା
ଜମା କରିବା ଯେ ଲାଭକର ଓ ଶକ୍ତା ଶୁନ୍ୟ
ଏ ବିଷୟରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଏଥି ପୂର୍ବେ ବିସ୍ତା-
ରିତରୂପେ ଲେଖିଅଛୁ । ଅନ୍ୟବକ ଓଡ଼ିଆମାନେ
ଈଶଙ୍କ ଦୋର ଏଥିର ଫଳ ଲୋଗ କରିବାରୁ
ଅଗ୍ରସର ହେଉନ୍ତୁ ।

ଗରସପାହର ବୃଷ୍ଟି ଏକଲର ସକଳରେ
ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ଅଳ୍ପ ବର୍ଷା ହେବାର ଯେ
ଅଶା-ଥିଲା ତାହା ମଧ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ବାଲେ-
ଶରରେ ମେଘାଚନ୍ଦ ଓ କେବଳ ବନ୍ଦୁ ପତନ
ହୋଇଥିଲା । ତତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଅସବ୍ୟବ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ-
ଥିଲେ କେତେ ଉପକାର ହୋଇଥାନ୍ତା । ଖନେ-
କ ସ୍ଥାନରେ ଫସଲ ବଢ଼ି ସଜଗସ୍ତ ହୋଇଅଛି
ଓ ଉଚ୍ଚ ବିଲର ଧାନ ଗଛ ମର ଶୋଇଲଣି ।
ବାଲେଶର ଜିଲ୍ଲାରେ ଫସଲର ପସୁଆ ଏହି

ପ୍ରକାର । ଗର ଲଟବନ୍ଦରେ କେତେ ଜମିଦାର
ଖଜଣା ଓସୁଲ କରି ନ ପାରି ର୍ଣ କରି ସଜସ୍ତ
ଦେଲେ ।

ମାନସକରେ ଏଥିର ବିଷୟତ ଜାରିଶରୁ
ବଢ଼ି ସଜ ହୋଇଅଛି । ଏ ମାସ ତା ୧୨ ର-
ଖରେ ସେଠାରେ ଭ୍ରାଣ୍ୟ ବତାସ ଓ ବର୍ଷା ହୋ-
ଇଥିଲା ଓ ସମୁଦ୍ର ଉଠିଥିଲା । ବର୍ଷାଟି ଜାଦାଳ
ଜଳମଗ୍ନ ହୋଇଅଛି ଓ ସେଥିରେ ଥିବା
କ୍ର ୧୯ ଶ ଜାଦାଳ ବୃତ୍ତି ମରଅଛି । ବୃଷ୍ଟିର
ବିଷୟ । ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଏ ବର୍ଷ ସୁନ୍ଦର
ହେବାର ସଫଳ ପ୍ରକାର ଫସଲ ଉତ୍ତମ ହୋ-
ଇଅଛି । ସୁଖର ବିଷୟ ।

ବାହୁକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଜୁମାର ବୈ-
କୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ଓଡ଼ିଶା ରେଲ ସମକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ
ସକାଶେ ବିଦେଶ ଗମନ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ
ପ୍ରଥମେ ମେହଗାପୁରକୁ ଯାଇ ସେଠାର ଧନମା-
ନଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବେ ତହିଁ କଲ୍-
କତା ଓ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳକୁ ଯିବେ କମାନ୍ଦୁ
ମଧ୍ୟ ଯିବାର ମାନସ ଅଛି । ରେଲବାଟି ବିଷ-
ୟରେ ବୈକୁଣ୍ଠ ବାବୁଙ୍କର ବଡ଼ ସହ ଦେଖା-
ଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ଅମ୍ବେମାନେ ଡାକଠାରେ
ପ୍ରୀତି ହୋଇ ମନାସୁ ଅଛୁଁ ଯେ ଡାକର ଶ୍ରୀମ
ସଫଳ ହେଉ ।

ଦର୍ପଣରୁ ଜ୍ଞାତ ହେଲୁଁ ରେଲବାଟି ସକାଶେ
ସାତେ ଭବିଳଣ ଟଙ୍କାର ଅଂଶ ଗୁଣତ ଦେବା

ଣି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାରାଜାଙ୍କର ଦୁଇଲକ୍ଷ, ବୈକୁଣ୍ଠ ବାବୁଙ୍କର ଅର୍ଦ୍ଧଲକ୍ଷ ବାବୁ ଗଙ୍ଗାନାରାୟଣ ଦାସଙ୍କର ଦିଶ ହଜାର ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥପୁରୀରୁ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ଅବଶିଷ୍ଟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାଲେଶ୍ଵର ବାସିନ୍ଦର । ଖୋରଦ୍ଦା-ରେ ଏ ସଂଜାଳରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇ ଦେବେଇ ଅଂଶ ନେବାର ଉଦ୍ୟମ ହେଉଅଛି । କଟକ ସ୍ଵରାଜ୍ୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଥିପ୍ରସଙ୍ଗରେ କିଛି ଉପାୟ ନ ହେଲା ଅତି ଅପ୍ରସଂସନ୍ନାୟ ଅଟଇ । ଅମ୍ବେମାନେ ଆଉ କେତେ କହନ୍ତୁ !

ଗଙ୍ଗାମନ୍ଦିରସୁଧରଣୀ ।

ଏ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଏ ନଗରର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳେ ବିସ୍ତୃତ । ତାହା ଅପରାଧର ଥିବା ଓ ଉତ୍କଳ ସମ୍ରାଜ୍ୟର ଅଳ୍ପ ଅବଶିଷ୍ଟ ଥିବା ବସ୍ତୁରେ ଅମ୍ବେ-ମାନେ ଏଥିପ୍ରସଙ୍ଗେ ପୁନଃ ୨ ଲେଖିଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ବେହୁ କର୍ତ୍ତୃପାଇ କଲେ ନାହିଁ ତହିଁ ବାବୁ ଦାନ-ନାଅବନେଦ୍ୟାପାଧ୍ୟାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରେ ଏ ବସ୍ତୁ-ରେ ଆବେଦନ କରିବାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏଥିର ଉପୋକ୍ତ ଭଲବ କଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଦାବି-ମାନେ ନିଜା ଭସ୍ତୁରେ ଚିତ୍କଣ ଗୁଳଣ ଉପୋକ୍ତ ଏ ସଂଜାଳରେ ଓ ଦାନବାବୁଙ୍କର ଶ୍ରେୟସ୍ଵର ଶ୍ରମ ନିଶ୍ଚଳ ହେଲା । ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଦାବିମକର ଉପୋକ୍ତ ଚିତ୍କଣ ହେଲା ବୋଲି କି ପୁଷ୍କରିଣୀ ଚିତ୍କଣ ହେବ? କାଦାପି ହୋଇ ନ ପାରେ କିମ୍ପେ ଏପରି ଦୁର୍ଗବସ୍ତୁ ହେଲା ଯେ ଜଳସାହେବ ଆପଣା କରେଣ ଶୁଭ ପଳାଇ ଗଲେ । ସେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଅଦାଲତ କରେଣକୁ ନିକଟ ଉତ୍କଳ ଦୁର୍ଗବ କରେଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସ୍ତୁର ହେଲା ଓ ସେଠାରେ ବସିବାର କଷ୍ଟ ହେଲା । ଏହେତୁପ୍ରାୟ ପନରଦାନ ହେଲା ଅଦାଲତକରେଣ କମିଶ୍ନରୀରେ ହେଉ ଅଛି । କତ ଓ ଆଜ୍ଞାହେବ ଦୋମହଲର ବସ୍ତୁ ଶୁଦ୍ଧ କୋଠରେ ଓ ମୁନିମାନେ ତେସରେ କରେଣ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଅମଳ ଓକଲ ଓ ମମଲତକାରଙ୍କୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ହେଉ ଅଛି । ଦେବଜ ଠିକା ଗଭୁତମାନଙ୍କୁ ପକାର ପଡ଼ି ଅଛି । ସେମାନଙ୍କର ଦର ଓ ଆଦର ଗୁଣ ବଢ଼ି ଅଛି ବୋଧ ହୁଏ ସେମାନେ ଚିତ୍କଣ ଉପୋକ୍ତ ଲେଖିବା ଦାବିମକୁ ଅର୍ଥାଦା କରୁ ଥିବେ । ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଶୋରସାହେବ କଲେକୃଷ୍ଣର ଥିବା ସମୟରେ ଏପୁଷ୍କରିଣୀ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ବସିଲଥିଲେ ସେହିଦିନୁ ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ପଚାଶ ବର୍ଷ ହେବ

ଉତ୍କଳର ଆଉ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଜଳସା-ହେବ ଏପରି ଦରବର ଦେବାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କ-ର ମାଲକତା ହୋଇ ଅଛି ଓ ଦୁର୍ଗବ କିଛି ଉତ୍କା ପଡ଼ି ଅଛି କିନ୍ତୁ ଆଉ କିଛିଦିନେ ପୁଣି ପୁଷ୍କର ଦୁର୍ଗବସ୍ତୁ ହେବ । ଅରେ ଉତ୍କଳ ପକ୍ଷାଦା-ରଣ ନ ହେଲେ ତାହାର ଅବସ୍ଥା ସୁଧରବ ନାହିଁ । ଅମ୍ବେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଏ ବସ୍ତୁରେ କେହି କମିଶ୍ନରୀସାହେବଙ୍କୁ ମୋଖିକ ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସାହେବ ନାସ୍ତି ଉତ୍କର ଦେଲେ । କାହିଁକି ? ସେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ସରକାରୀ ଅଟଇ ଓ ଉତ୍କଳ ମହତଅକର ସରକାର ନେଉ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ପାରେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ନ କରବେ । ତାହା କୌଣସି ଲୋକବଶେଷର ହୋଇ ଥିଲେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କାର୍ଯ୍ୟବସ୍ତୁ ଆଇନନାସାରେ ତାହା ପ୍ରତି ନୋଟିସକାଣ୍ଡ କରି ଆନ୍ତେଣି । ମୁନିସି-ପାଲିଟି ଏ ପୁଷ୍କରିଣୀର ସମ୍ରାଜ୍ୟ ସକାଶେ ଦାୟି ନୁହନ୍ତି ? ଅବଶ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । କୌଣସି ଏକପକ୍ଷ ପ୍ରତି ଏଥିର ବ୍ୟୟ ନବାହ କରିବା କଠିନ ହେବ ଅତଏବ ଅମ୍ବେମାନେ ପୁଣି ଅରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ଅଛୁ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଓ ମୁନିସିପାଲିଟି ଦୁହେଁ ମିଶି ଏ ପୁଷ୍କରିଣୀର ପକ୍ଷାଦାଭାଗ କରି ଉକ୍ତ ସେମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ଏଠା ଅନିମାନେ ମଧ୍ୟ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରନ୍ତି ।

ଅନୁଶାସନ ।

ଅମ୍ବେମାନଙ୍କର ମହାମାନସ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେନ-ରଲ ଲିଟ ଉପନ ସାହେବ ଭରତବର୍ଷରେ ଆପୁଷାସନ ବସ୍ତୁର କରବା ଅର୍ଥାତ୍ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର କେତେକ ଅଂଶର ଭାର ଦେଖାୟ ଲୋକଙ୍କ ହସ୍ତେ ଦେବାର ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ବଦଳିସାରେ ଲେଫ୍ଟିନାଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ମାନ୍ୟ-ବର ଲଜନ ସାହେବ କମିଶନର ଓ କଲେକ୍-ଟରମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଏ ପ୍ରଥା ବସର ତଳିବ ଉତ୍କଳ ବସ୍ତୁର ଉପୋକ୍ତ ଭଲବ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷକମିତ୍ରୀ ରୋଡସେସ୍ କମିଟି ଓ ମିଉନିସିପଲ କମିଟି-ମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛୁ ମାତ୍ର ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ଅନନୋସୋଗ ଓ ସେମାନଙ୍କ ହସ୍ତରେ ତାପୁସ ଅଧିକାର ନ ଥିବା ହେତୁ ଅପାକୃଷ୍ଟ ପଲ ହେଲା ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋଟିଏ କମିଟି 'ଗବ-ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବୋର୍ଡ' ନାମରେ ପ୍ରାପନ ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କମିଟିର ଯେଉଁ ମେମ୍ବରମାନେ ଅସୋଗ୍ୟ ଓ ଅକ୍ଷମ ଅଟନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ତତ ଦିଅ ଯିବ ଓ ସୁସୋଗ୍ୟ ମେମ୍ବର ଦେଖି ବୋ-ର୍ଡରେ ନିୟୁତ୍ତ କରି ଯିବ ଓ ବୋର୍ଡକୁ ଯଥା ଅବଶ୍ୟକ ସମତା ଦିଅ ଯିବ । ଏଥିର ସଦ-ଶେଷ ନିୟମ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଚଳଇତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ସେମାନଙ୍କୁ ଅପଣ ହେବାର କଥା ଅଛି ।

ଜିଲ୍ଲାରେ ଯେତେ ସତକ ଖୋଲ ଓ ସର-କାରୀ କୋଠାମାନ ଅଛି ସେ ସବୁ ରକ୍ଷାରଖଣ ବୋର୍ଡ କରିବେ । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ରୋ-ଡସେସ୍ ଘାଟ ଓ କାଢିବାଉଦାର ଉପୁଦ ସେମାନଙ୍କ ହସ୍ତରେ ରହିବ ଓ ଏହା ଅନଟନ ହେଲେ ସରକାରଙ୍କୁ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା କମିଟିର ତାକମହତ୍ତ୍ଵମା ଚାକ ଅଧୀନରେ ରହିବାର କଥା ଅଛି । ବାତବ୍ୟ ଚିତ୍ରଣ-ଲମ୍ବମାନ ଚାକ ଉଦ୍ଭାବଧାରଣରେ ରହିବାର ପ୍ରିର ହୋଇଅଛି । ସାମୁଦ୍ର ସମ୍ରାଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାକ ଅର୍ପଣ ହେବ ତହିଁର ବ୍ୟୟ ନିମିତ୍ତ ଅର୍ଥ ଦିଆ ଯିବ । ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ ଚାକ ଅଧୀନରେ ରହିବ ଓ ଶିକ୍ଷା ସକଳରେ ଅନେକ ସମତା ଚାକ ଅର୍ପଣ ହେବ ଏମନ୍ତ କି ଶିକ୍ଷକ ନିୟୁତ୍ତ କରିବାର ଭାର ସକା ଚାକ ଦିଅ ଯିବ । ମିଉନିସିପଲ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାକ ହସ୍ତରେ ରହିବ ଓ ନଗରର ପୁଲିସ ଖର୍ଚ୍ଚା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମିଉନିସିପଲ ଟାକ୍ସ ଟଙ୍କାରୁ ଦିଅ ହେଉଅଛି ତାହା ଆଉ ଦେବ ନାହିଁ ସରକାର ନଗରୀୟ ପୁଲିସର ବେତନ ନିୟାଦ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେବେ । କିନ୍ତୁ କମିଟି ଉକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚାରୁ ଏହି ନିୟମରେ ତ୍ରାହି ପାଇବେ କି ସେ ଟଙ୍କାକୁ ଶିକ୍ଷା ଓ ଚିତ୍ରଣା ସଂରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରିବେ । ଅମ୍ବେମାନେ ଦେଖି ଯେ ଏଠା ମିଉନିସିପଲ ଅୟ ବାର୍ଷିକ ୨୮୦୦୦୦ଟା ଅଟଇ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୫୨୦୦୦୦ଟା ଅର୍ଥାତ୍ ପଞ୍ଚମାଂଶ ପୁଲିସ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଯାଉଅଛି । ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ତାହା କମିଟିଙ୍କ ହସ୍ତରେ ରହିବ ଓ ବେଶର ଉପକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିବ ଏହା ସୁଖର ବସ୍ତୁ ଅଟଇ ।

ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅପୁଷାସନ ବସ୍ତୁର ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଦୃଷ୍ଟ୍ୟକର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ତତ ସଂଜାଳରେ ମହାମାନସ ବଡ଼ ଲିଟ ଓ ଶେଟ ଲିଟ ସାହେବଙ୍କର ଶତାରେ ଓ ସ-ହରେ ଅମ୍ବେମାନେ ପ୍ରୀତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛୁ । ବୋର୍ଡଦ୍ଵାରା ଉପର୍ଯ୍ୟକ୍ତ

କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଉତ୍ତମରୂପେ ତଳଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଭାର ତାଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଦୋର୍ତ୍ତର ସହଯୋଗ କଲେକଟର ସାହେବ ଦେବାର କଥା ଅଛି । ଏହା ହେଲେ ଚାନ୍ଦୁସ ଫଳଲଭ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଦେହୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କମିଶନାମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇ ନାହିଁ । କଲେକଟର ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟର ଉଚ୍ଚା ବିରୁଦ୍ଧେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ କାହାର ସାହସ ଦେବ ? ଅସୁସ୍ଥାସନର ନାମ ମାତ୍ର ରହିବ । ଦୋର୍ତ୍ତକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରଖିଲେ ଯାଇ ପ୍ରକୃତ ଅସୁ-ଶାସନ ହେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଦ୍ୱାରା ଦୋର୍ତ୍ତଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତାପଧାରଣ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରରେ ରହିଲେ ଭଲ ହେବ । କଲେକଟର ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟର ଯାହା କହୁଥିବେ ସମସ୍ତ ମେମ୍ବର ତହିଁରେ ମୁଣ୍ଡ ଟକ୍କାରିବେ ଏହା ରହିବ ନ ହେଲେ ଚାନ୍ଦୁସ ଉପକାର ହେବ ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱମାନେ ଅବଶ୍ୟ ବିହୀନ ବିବେଚନା କରିବ ।

ବାର୍ଷିକ ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ)

ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ଅବର ।

ଓଡ଼ିଶାରେ କୌଶର୍ଯ୍ୟ ଅକର ନାହିଁ । ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଲବଣ ଓ ରୂପା କର୍ମ ପ୍ରଧାନ । କଟକର ରୂପା କର୍ମ ସର୍ବତ୍ରରେ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ ଅଛି ମାତ୍ର ତହିଁର ରମ୍ପାନା ବୃଦ୍ଧି ହେବାକୁ ନାହିଁ । କେବେ ବିଜ୍ଞାପନା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମେଲବୋର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରକାରଣ ମେଳାକୁ ଅନୁକର ରୂପା କର୍ମ ଯାଇଥିଲା ଓ ମନୋମାତ୍ର ହେଲା । ଲବଣ ଯୋଗ୍ୟାମାନ ପରମାଣ ଗର ଦୁଇ ବର୍ଷର ନିମ୍ନଲେଖିତ ପ୍ରକାର ଅଟଇ ।

ସନ ୧୮୭୯।୦	ସନ ୧୮୮୦।୧
କଟକ ମ ୪୧୧୭୧	ମ ୪୧୧୪୧
ପୁରୀ ମ ୨୫୧୧୨	ମ ୨୮୧୨୨
କାଲେସୁର ମ ୧୭୫୨୪	ମ ୨୫୨୭୧
ମ ୫୪୨୯୬	ମ ୫୪୩୨୨

ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ବିଜ୍ଞାପନା ବର୍ଷରେ ଲବଣ ଯୋଗ୍ୟାମାନ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର କେବଳକ କାରଣରୁ ମୋଟ ବିକ୍ରୟ ଉଣା ହେବାରେ ସରକାରଙ୍କର ଲବଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୂର୍ବ ବର୍ଷାୟେଷା ଏ ବର୍ଷ ଦ୍ରାସ ହୋଇଅଛି ଯଥା—

ସନ ୧୮୭୯।୦	ସନ ୧୮୮୦।୧
କଟକ ୪ ୧୦୭୫୭୬	୪ ୧୧୧୧୨୦
ପୁରୀ ୪ ୨୮୦୨୧୪	୪ ୨୦୫୭୦୧
କାଲେସୁର ୪ ୧୧୦୪୧୩	୪ ୩୨୪୦୧୩

ଦ୍ରାସ ବୃଦ୍ଧିର କାରଣମାନ ସନ୍ତୋଷଜନକ ମତେ ବିଜ୍ଞାପନାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ସେ ଯାହା ହେଉ ଲବଣ ଯୋଗେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଏଗାର ବାରଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତି ହେଉଅଛି ।

ବାର୍ଷିକ ।

ଗର ଦୁଇ ବର୍ଷର ବାର୍ଷିକ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟର ପରମାଣ ନିମ୍ନଲେଖିତ ପ୍ରକାର ଅଟଇ ଯଥା—

ସନ ୧୮୮୦।୧	ଅମଦାନ	ଉପାଜା
୪ ୧୩୫୪୫୬	୪ ୧୩୫୭୮୨	୪ ୧୫୫୭୫୫
୪ ୧୩୫୫୫୫	୪ ୧୩୫୫୫୫	୪ ୧୩୫୫୫୫
୪ ୧୩୫୫୫୫	୪ ୧୩୫୫୫୫	୪ ୧୩୫୫୫୫
୪ ୧୩୫୫୫୫	୪ ୧୩୫୫୫୫	୪ ୧୩୫୫୫୫

ବାର୍ଷିକ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅମଦାନ ଅପେକ୍ଷା ରମ୍ପାନା ଅଧିକ ହେଲେ ଦେଶର ଲାଭ ଓ ଉନ୍ନତି ହୁଏ ନାହିଁ ଯେଉଁ ପ୍ରାୟୋଗେ ଧନ ଅସର ଓ ଅମଦାନ ଯୋଗେ ଧନ ହେଉଛି ଦାହାର ଯାଏ । ବିଜ୍ଞାପନା ବର୍ଷରେ ଅମଦାନ ଅପେକ୍ଷା ରମ୍ପାନା କିଛି ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ସଙ୍ଗେ ତୁଳନା କଲେ ଅମଦାନରେ କିଛି ବୃଦ୍ଧି ଓ ରମ୍ପାନାରେ ବିଶେଷ ଦ୍ରାସ ଦେଖା ଯାଏ । ବିଲ୍‌ମାଲୁଗା ଓ କଲମୁତା ଅଧିକ ପରମାଣରେ ଅସିବାରୁ ଅମଦାନ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଏହି ଅମଦାନ ହେତୁ ଏ ଦେଶୀୟ ଚନ୍ଦି ଓ ସୁତା-କାଟୁଣୀମାନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଲାଭିଲେଣି । ରମ୍ପାନା ମଧ୍ୟରେ ଯାନ ଚାଲୁ ପ୍ରଧାନ ମାତ୍ର ମନୁଜ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ନିବାରଣ ଓ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଶସ୍ୟ ପ୍ରଭୃତ ହେତୁ ଓଡ଼ିଶାରୁ ରମ୍ପାନା କ୍ରମେ ଉଣା ହୋଇ ଅସୁଅଛି । ରମ୍ପାନା ଏତେ ଦ୍ରାସ ହେବା ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ । ପସି ସାହେବ ଦୋ-

ଲକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟରେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ଉତ୍ତର ନୁହନ୍ତି ଓ ଅପଣାର ଅଭାବ ମୋତନ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ କାଠ ଦୁର୍ଗ-ଲ୍ୟ ଅଟଇ ଓ ଅଧିକ ମିଳଇ ନାହିଁ ଲୋକେ ଦସି ଜାଲନ୍ତି । ମହାନଦୀ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ମୁହାଣ ଅଞ୍ଚଳ ବଣରେ ଅଛନ୍ତ ସେ ସ୍ଥାନରୁ କାଠ ଉତ୍ତୁ ନଦୀ ଯୋଗେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାକୁ ଆସି ଯାରେ ମାତ୍ର ଏଥିର ସହ କେହି କରିବାକୁ ନାହିଁ ଅଳ୍ପବଦ ଅମ୍ବେମାନେ ସାହେବଙ୍କ ସହିତ ବିକ୍ୟ ହୋଇ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ବଡ଼ ଅନୁଯୋଗୀ ଅଟନ୍ତି ଏଠାର ବଡ଼ ବେପା-ରିକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ କେହି ଓଡ଼ିଆ ନାହାନ୍ତି । ଏହା ଶୋଚନୀୟ ଅଟଇ । କଲିକତା ଓ ଚନ୍ଦ୍ର-ବାଲି ମଧ୍ୟରେ ସମୁଦ୍ରପଥେ ପଥକଙ୍କ ଯାତାୟାତ ନିମ୍ନଲେଖିତ ପ୍ରକାର ଅଟେ ଯଥା—

ସନ ୧୮୭୯।୦	ସନ ୧୮୮୦।୧
କଲକତାରୁ ଅସିବା	୪ ୩୫୦୭୧
କଲକତାକୁ ଯିବାର	୪ ୪୮୫୧୧

କମଶଃ

ସାପାହିକସଂବାଦ ।

କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ଅଟେ ଯେଉଁଠି ଓଡ଼ିଆରେ ଭରଣା ବିପଦକୁ ଚାହିଁ ନାମ "ବନବାଳା" । ଏସର ଅଭିନୟ ଦେବାର ଉଦ୍ୟମ ଘଟିଅଛି । ଉଦ୍ୟମ ସଫଳ ହେବ । ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କମିଶନର ସାହେବ ଗଠ ଭବନର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ପଢ଼ିକାତପସ୍ତୁର ଯାହା କଲେ, ଯତନୀ ଯିବସ୍ୱ ମାସ ତା ୩ ରୁଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦାନମାନ କରନ୍ତେ । ଏଠାର କ୍ରମେ କେବଳ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମାନଙ୍କ ସାହେବ ଗଠ ମନବଦର ପ୍ରକେଶ ହୋଇ ରୁଧିରା ଗର୍ଜ କଲେ । କେବଳ ମାତ୍ରକେଶ ସେନ ସାହେବ କାଲେସୁରରୁ ନ ସସି ଦ୍ୱାବଦାର କବଳ ମାତ୍ରକେଶୀ ପଦରେ ନିପୁତ୍ର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷାକେ ଅଠ ରୁଷର ସହର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି ଯେ ଏଠାର ପାଠକ ବୃଦ୍ଧ ସାହେବ ଗଠ ରୁଧିରା ଗର୍ଜ ମାତ୍ରକେଶୀ ପଦୋଦ୍ୟମ କଲେ । ସେ ମିସନ୍‌ପ୍ରେସ ଅଥାଚୁ ପାଠକଙ୍କ ପ୍ରାଧିକାରୀରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକେଶେବ ଆଇ ଉତ୍ତ-ନରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଓ ବଡ଼ବାଲରୁ ଏଠାରେ ଅଧିକ ଦେଶୀୟ ବେକ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଥିଲେ । ଦୋକାନୀମାନେ ମେଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାବୁ କମିଶନା ସିଂହ ଏକ ବର୍ଷର ଅବସର ନେବାରୁ ଶୋରଧାର ସହ ଉପୋକ୍ତ ବାବୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକେଶ ବାବୁ ବର୍ଷରେ ଏକଟା ନିପୁତ୍ର ହୋଇ ଗଠ ସୋମବାର ଦୋକାନୀମାନଙ୍କୁ ଗଲେ । ଶୁଣାଯାଏ ଶୋରଧାର ଦୋକାନୀମାନଙ୍କରେ କେଶ ଦେବ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଟେଲର ସାହେବ ପୂର୍ବକେ ଶୋରଧାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକେଶର ଭ୍ରମ ପ୍ରକଟ କରିବେ ଓ ଦୋକାନୀମାନେ ସେ ଅବସିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ କରନ୍ତେ । ଶୁଣାବୁ ଭବନର ମହାତ୍ମ ପୂର୍ବକେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗର ଦେବେ ମାତ୍ର ଭବନର ଟଙ୍କା

ବେତନ ପାଇବେ ଓ ବଦୋକସ୍ତର ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶେ-
ଲର ସାହେବଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ଏହା ଠିକ ହେଲେ
ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ବାବୁ କୁହନ୍ତୁ ଯିବେ । ଶୁଭବତ ବାବୁ
ବଦୋକସ୍ତର ହେଲେଣି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକା ପବ ।

କାହିଁ ବଡ଼ ଅର୍ଥରେ ହୋଇ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାଶନ
ସମ୍ପଦ ମୁକାମ ଅନୁଗ୍ରହ ଓ ବୌଦ ମଧ୍ୟ ଶୁଭପତ୍ରାଠାରେ
ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମାତ୍ରାଣାରେ ଉପକ୍ରମ ମିଳନ କେତେକ ହିନ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚୁପ୍ । ଦେଖିବାକୁ ଅନେକ
ଲେଖ ସମାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏ କର୍ମ ନିରନ୍ତରୀଣ ସମାପ୍ତବଦ୍ଧ
ସମ୍ପଦ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କେତେକ ସମାପ୍ତ ହୋଇ
ଓ ଶୁଭଚରଣ ମଧ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । କାରଣ ମିଳନ ସମ୍ପଦେ ଅଧ୍ୟାପ
ଶୁଭବତ ପାଠ ହୋଇ ଚାହିଁବ ଅର୍ଥ ଓ ଚାହିଁବାରୁ ଚର୍ଚ୍ଚ
କରନ୍ତି ହୁଅନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ।

କେଳସୁପଦ୍ମା ବାବୁ ଉପକ୍ରମପତ୍ର ଚାପ ଲେଖିଅଛନ୍ତି-
ଶ୍ରୀ, ସେଠା ସ୍ତର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କାହିଁକି ପୁରସ୍କାର ଦେବା
ସହାୟକ ସମ୍ପଦ ହୋଇଅଛି ଏଥିରେ ଅନେକ ଉପଲେଖ
ରହିବ ଓ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀମତୀ ପରିସାହେବ କଲେକ୍ତର
ସମ୍ପଦ ହୋଇଅଛି ଓ ତାଙ୍କର ମେମ୍ ସାହେବ ସହସ୍ରେ
ବାବକମାନଙ୍କୁ ପାଇତୋଷିକ ବଦଳଇ କଲେ । ବହୁତକେ
ଶ୍ରୀମାନେ ଉତ୍ତମ ଓ ଇଂରେଜୀ ବଦଳା ଇତ୍ୟାଦି ପାଠ
କଲେ ।

ଉତ୍କଳ ଲେଖକ ଲେଖକ ସେ ମୁଦଲୋ ନିକଟ ନିକଟାର
ସରକ ବଡ଼ ମନାବଶାରେ ଅଛନ୍ତି ଚାହିଁବ କେହି ବୁଝି କିଏ
ନାହାନ୍ତି । ଦେଖିବେ ଓ ବରମିତ୍ର ଦେଖିବ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ କି ?

କେଣ ପ୍ରକ୍ଷେପକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଚାହିଁବେ କେଣ
ସମାଜ ନାମାଳୀ ଅବଶାରେ ତାଙ୍କର ବଳ ବୋଧ ଅପ୍
ଓ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଧୀନରେ ଆପ ଲେଖି ଶକା ସହଜ ହୋଇଅଛି ।
ସମା ବ୍ୟସ୍ତପାତ୍ର ହୋଇ ସମ୍ପଦ ଓ ଶକା ସମାଜରୁ ବୁଝି
କଲେ । ତାଙ୍କର ବେଶାଳ ଶାପରେ ବାହୁଣ ଓ ପତ୍ରିକା ।
ସୁବଦଳାକ ଚୁପ୍ରେ ସତେ ଧର ଦେଖି ସେ ପ୍ରାକ୍ଷେପକ ଦେଇ
ସମାଜ ହେଉ ନାହିଁ ସେ ଅପରାଧ ପତ୍ରିକା ସମାଜ ଚୁପ୍ରେ
ସମର୍ଥନ କରି ସେ ଲିପିକ ଶକା ନେଇ ଅପ୍ତୁର ଦେବେ
ନେଇଛି, ପାଠକଗଣଙ୍କ ଦରଦରଦଣା ସେମ କେତେକ ଓ
ସମାଜ ବଶାନ୍ତ କରି ଯାଏ ଅଧ୍ୟପନା ସାପନ ପୂର୍ବକ
ଅନେକକ କଳ୍ପ ଦେଖି । କୋହଲେ ଚ ପତ୍ରିକା ॥ ଏକଥା
ସତ୍ୟ ସ୍ତରେ ବଡ଼ ଶୋଚନୀୟ କଣ୍ଠ ସଂଶୟ । ବୋଧ ଅପ୍
ଓ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଧୀନରେ ସମାଜ କ ଦାୟମ ହୋଇଅଛି ।
ଦେଖିବ ସମାଜର ଅନୁଗ୍ରହ ଓ ବୁଝାନ୍ତ ଅନେକ ଦେଖାଯାଏ ।
କେବେ ସେମାନେ ମନେ ହେବେ ଓ ପ୍ରକୃତ ସମାଜ ଦୂର
କରଦାର କରିବେ ! ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦେଖଇ ଉତ୍ତମ
ଅନେକ ପଦମାନେ ଲେଖି କରଇ ।

କୋହଲପୁରର ଶକା ରାଜକାର୍ଯ୍ୟ ହେ ନ ବୁଝିବାରୁ ତାଙ୍କୁ
ପଦାଧିକାର କରି ଅନ କେଣ ଉପକ୍ରମୀଙ୍କୁ ଗାଡ଼ରେ
କୋହଲପୁର ସର୍ବମେଣ୍ଡ ମନେ କରିଅଛନ୍ତି । ହା ! ଦେଖିବ
ସମା !

ସମାଜ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ କେଣ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ଉତ୍ତମ-
ପୁରରେ ଗୋଟିଏ ଶାଳା କରିଣୀ ବଢ଼ାଇ ଅଛି । ତାହାର
ମେଢା କଲେ ଉତ୍କଳ ସେମାନେ ଅଦେଶ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ।
ଲେଖକ ମତପତ୍ର ନୁହନ୍ତି ?

ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀ ଗରଦେଶୁପ ଦେବୁପେ ବିବ ବଢ଼ାଇ
ତାହାର ବୁଝାନ୍ତ ଏହି ସେ, ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପଦଣା ସମ୍ପଦରେ
ଅଧ୍ୟାୟ କରି ହୁଅନ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହାରେ ବୁଝି ହୁଇ-

ଶ୍ରୀ ଓ ପତ୍ରିକା ବୁଝାଇବାକୁ ବୁଝିମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟରେ ପତ୍ରିକା-
ମାନଙ୍କ ସହଯୋଗ ସଦାପାପ କରିବୁ ଚାହିଁବୁ ଏବଂ ଅପି
କେଳ * ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜସମ୍ପଦାକୁ ବାବଦପତ୍ର ପାଠ
କରନ୍ତୁ ଓ ଚାହିଁବେ କୁହନ୍ତୁ ଅପି, * ସଦା ରହିବୁ *
ସଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାପୁ ସେବକ କରିବା ପାଇଁ କାହାରିକୁ ସାଶ୍ଵ
ସ୍ଵରଦେବତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଦେଖି ଶୁଣିମାନଙ୍କର କୋଷ ନୁଏ ସେ
କରିବାର ଅପର୍ଣ୍ଣ ଥା ।

କଳକାମୀ ନାମକ ଶ୍ରୀ ଏ ସହଯୋଗ କରିବତାରେ ପ୍ରତ
କେଳର ବାହାରିମାନ ଅନୁଧ୍ୟାନପୁତ୍ର ଅନେମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସକଳ୍ୟାହୁଣ୍ଡାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଅବଶ୍ୟ
ରୂପକାର ହେବ ।

ହାପୁ ! ଏ ଲେଖକ କହୁ ଶୁଣି ନାହିଁ । ଦେହାଉ
ପ୍ରଦେଶ ଉତ୍ତମବର୍ତ୍ତନର ମହାପାତ୍ର ସ୍ଵରଦେଶୁପ ଉପାଧି
ଘଟଣିମେଠରୁ ପଠ କେତେ ଲକ୍ଷପିତ ହେଲେ କେତେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଲେ ଚାହିଁବ ଅଠ ଦଶକର ଉତ୍ତରେ
ପଞ୍ଚମ ପାଠଲେ । ସାହାବେଳ ସେ ବଦୋକସ୍ତର ହୋଇଅଛି
କରିବତାରେ ହୁଇମାନଙ୍କ ସହାୟକ ଗୋଟିଏ ହୁଇ
ହୋଇଲ ଶ୍ରୀପିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଅନେକକାର ଗୋଟିଏ ସର୍ବ ଦେଖା ସାଧ ଅଛ ବାହା-
ର ଦୁଇଅଥେ ମୁଖ ସେ ହୁଇ ମୁହୁରେ ଗାହାର କଲେ ।
ଏଦେଶୁପ କୋମୁଣ୍ଡିଆ ସାପ ଏବଂ ହୁଡ଼େ ।

ଚାହିଁବେଶୁପ ସମାଜକପ୍ରତ ବାଲେ କେହି କୌଣସି
ଅଧ୍ୟାୟ କରିବ ଏହି କପ୍ରେ ଏହିକୃତ ଉପାଦ
ଅନୁସୂଚି ହୋଇଅଛି ସେ କେତେକେ କେଣ କାହାରି-
କୁ ଯିବେ କେତେକେ ଠିକ ତାହାକ ବୁଝା କେଣ ହେଇ
ଶବଦ ସମବସ୍ତୁ ତାହାକ ସହଜେ ସବେ । ବୁଝ
ଦେଖାମାନେ ହୁଡ଼ା ସମାଜକୁ ଚାହିଁ ଯାରିବେ ନାହିଁ । ଏ
ତାଙ୍କ ହନନ । ସମସ୍ତ ଚାହିଁ ନ ପାରିବାର ସେ କହ
ହନନ କାହାର କରଣେ କ । ସେତକ ଘଷ କେତେ
କପ୍ କେବଳ ଅର୍ଣ୍ଣ ଅଭୟ ଦାରି କଲେ ।

ଅନେକକାର ଲେଖି ନାଟକଲେଖକଗଣ କଟକ-
ଲରେ ଅପକାକୁ ଉତ୍କଳ ହୁଇ ଦେଖାଦା ନମନ୍ତେ
ଏକତ୍ରବାର ବୁଝ ଦେହରେ ଲଗାଇ ସଲେ । ଗୁଣ୍ଡଲେ
ସେହି * ପ୍ରକା ସଦ; ସେଥିମଧ୍ୟରେ ଗଢ଼ାଣମେ ଗୋଟିଏ
ଶକାନ୍ତ ପଦାର୍ଥ ମିଶ୍ରିକାରୁ ସେହି ନିଶାକର ମୁକ୍ତ ହୋଇ
ଅଛ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସତ୍ୟରେ ଏକକାନ୍ତ ଲେଖନର କଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କବିତାକୁ ଅଭ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଏ ମମ୍ତୁ କରୁ ହୁ ଗୁଡ଼ ହା-
ନା ।

କାହାରେ ଠାକୁରବନ୍ଧ ଦେଖାଏ କମରେ କେଣ
ହୁଣ୍ଡାଳ ଏ କର୍ଣ ହୁଣ୍ଡାଳକ କର ପ୍ରମା ନିକଟରେ ଗୋ-
ଟିଏ ଉପକ୍ରମ ବାବ କଠ ଦେଇଅଛି । କୋହଲେ କ
ହୁଣ୍ଡାଳ ?

ମୁଖି ସାଧିବର ପଦାପର ବ୍ୟସ୍ତ ଉପକ କରଣରେ
ଏହାନ୍ତ ସଦ୍ଧ କୁହୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଉପକ୍ରମରେ ସେ ନିକଟରେ
ଗୋଟିଏ ସଦ୍ଧ ବରଇଲରେ ସାପନ କରିଅଛନ୍ତି । ଚଳଇ-
ବାର ମହାପାତ୍ର ଏଦେଶୁପେ କେଣେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି
ସେ ସଦ୍ଧ ପାଠ ଗୋଟିଏ ଦୁଃଖ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏଦେଶୁପ ଏହି
ସଦ୍ଧୁ ଶକା ଓ ମୁଖିକ କପ୍ରଣୀ ସହାୟକ ଗୋଟିଏ ୧୮୮୦
ଦେଖାଇ ଅଧୀକାର କରିଅଛନ୍ତି । ସମାଜରେ ହୁଡ଼କର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏପରି ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ସମାଜ ଓ ଦେଶର
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ହେବ ।

ପ୍ରାକ୍ଷେପ ଦେଖଲେ କହୁଡ଼ାସାପ ଗୋପପଥରେ କେଲୁକ

ସମାଜମାନ କରବ ବହୁକୃତ ଅପୋକନ ହେଉଅଛି । କର୍ଣମା-
ନ ଚଳ ଓ ଶୁଭପଥରେ ମନେ, ସମାଜମାନ କହୁଅଛନ୍ତି
ଅବ କେତେକେ ଅବଶ ପଥରେ ଗାଡ଼ ଚଳବ ?

ମାହାନ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କୋଲ ଓ ବାତ
ଅପକା ଗୁଡ଼ ଦେବ ।

ଏସବଦେ ବାତକାଲେକର ଅବଶ୍ୟ ବୁଝି ଦେବାକୁ
ପାଠା ନିବାସ ନମନ୍ତେ ଉପାଦ ହେଉଅଛି ।

ନିକାଳପତ୍ର ସୁବଦଳାକ ବାବରେ ଗୋଇ ମହାପାତ୍ର
ପଦ ପ୍ରଦାନ ଶ୍ରୀମା ସଦ୍ଧ ଲେଖକର ସାହେବ ସମାଜର
କଲେ । ମହାପାତ୍ର ତାଙ୍କ ଠିକାକ ବୁଝା ନାମ କରନ୍ତୁ ।

କାହିଁ ଶ୍ରୀ "ବାହୁଣା" ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ଗାଈ
ଏକାକେଦେଶ ଉଦ୍ଦେଶ କାହୁଣ୍ଡ ପ୍ରସବ କରିଅଛି; ସେହିପ୍ରକ
୦ ୮ ୧ ସାଏ ଗରଜ ନିଜ ଶେଷରେ ମରଲେ ।

ପ୍ରେଶକପତ୍ର

ଶ୍ରୀ ମୁକୁଳପାତ୍ରୀକା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟଙ୍କୁ
ମହାଶୟ

ଏହି ନୁହୁଲିଖିତ କପିପୟ ପିଲି ଅପଣକ
ଜଗଦ୍‌ବ୍ୟାପିନୀ ପତ୍ରିକା ରୁପରେ ସ୍ଥାନଦାନ
ଦେଇ ବାଧ୍ୟ କରିବା ହେବେ ।—

ଅଜକଳ ଚୁଧପ୍ରସ୍ତ ସର୍ଯ୍ୟଗ୍ରହଣ ହେବ ବୋ-
ଲି ଗଳ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧ ରଖରେ ଅପ୍ରେ
ପାଠକ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଇଥିଲୁ କହୁ
ଲେହି ଦୁରବିଶେଷ ଯତ୍ନକାରୀ ଦେଖିଥିବେଶୁପେ
ଯାହାହେଉ ଅଜ ସର୍ଯ୍ୟଗ୍ରହଣ ଶ୍ରୀ ସଜ୍ଜମଣି-
ରାଜଦେବ ସି, ଅଲ, ଇ, ମ-ଜଗାର ମହାଶୟ
ପତ୍ରିକାଗଣ ଓ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟୁଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେଦେଇ
ଦୁରଘାଣଣ ଯତ୍ନକାରୀ ଦକାକର ମଗ୍ତଳ ଦେଖି-
ବାରେ ଚୁଧପ୍ରସ୍ତ ଏ ପୃଷ୍ଠକ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
ଗୁଲି ଯାଉଥିବାରେ ହୁଅଇମଗ୍ତଳରେ ଏକ
କଳାକିନ୍ଦୁ ନିକେତୁ ଶୁକ୍ର ରାଜୁ ଅଲ ଶୁକ୍ର
ଦେଖାଗଲା ସେକାଳରେ ମାନ୍ନାଜ ସ୍ଥିର ଶ୍ରୀ
ଶ୍ରୀମଣି ସୁବଦାଗୁର୍ଯ୍ୟକ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା
ନୈପୁଣ୍ୟତାକୁ ଏକପ୍ରକାର ପତ୍ରିକାମନେ
ଲିଖିଥିଲିରେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ ପ୍ରଣୟିତ
ମହାଶୟ ଶ୍ରୀମଣିମାନ୍ନିରାଜଦାଗୁର୍ଯ୍ୟକ ଏକ-
ପକ ଶକା ମୁଲ୍ୟର ସହିବସ୍ତୁ ସୁବଦା ଚାକହା-
ର ପଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ମୁଖିକା କାହାଣ୍ଡିଶକପ୍ରେମାପାମନୁ
୮୧୧୮୧ ମୁଖିକାର ଦେଇଅଛନ୍ତି

ମୁଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ଶ୍ରୀ ସମାଜ	କଟକ ମୁଦ୍ରିତ	୧୦୦
ଶ୍ରୀ କଟକର	ସର୍ବ-ଉପକ୍ରମ	୧୦୦
ଶ୍ରୀ କଟକର	ପାପ ଦେଖାଦ	୧୦୦

ଶ୍ରୀ ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସହକାରେ କଟକ ପରିବାହନର ପ୍ରକା
ପିଣ୍ଡ-କମାଳକ ସହାୟକରେ ମୁହ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବେ

CORRESPONDENCE.

TO THE EDITOR OF THE UTKAL DIPIKA.
Sir,

With reference to a letter that appeared in the last issue of your Dipika calling in question the literary merits and the polite and courteous manners of Mr. Ager, we beg to say a few words, which we hope you will kindly make room for in your journal, to do justice to the poor cold-veined old man.

Whatever may be the literary merits of the gentleman, and we in no way mean to uphold them, Mr. Ager is, we think your "justice and Fair Play's" superior in that respect. Even admitting, for argument's sake, thrt Mr. Ager committed a mistake in writing, "Decidedly.....subordinates" are we justified, in the absence of any further evidence, in pronouncing him a not literate man? It is something super-natural that a man even of a high literary reputation will commit an error? and what, if Mr. Ager? Who, we ask, is proof against mistake.? How then could your correspondent jump to this conclusion? Now we withdraw our above concession. And what will be the decision of the readers left to decide for themselves as to the correctness of the sentence, when they learn that your correspondent's exposition has been a gross misrepresentation? Mr. Ager, we are told, meant on being asked "wnether he had any objection to allow any one of the senior teachers to be present at the College Hall on the occasion of the ensuing university examination," that decidedly' he had objections "for.....subordinates" We too let the readers think for themselves once more.

As to the unpolite and discourteous manners of Mr. Ager, we have not much to say. The secretary to the Academy might well be offended; but the offence at any rate did not justify the censure,—your correspondent, while attacking another for his violation of the rules of courtesy,

betrays a harshness of nature, consistent neither with English courtesy nor even vernacular.

We, while we condemn your correspondents' mode of arriving at his conclusions, are not, however, ready to contradict his conclusions themselves respecting Mr. Ager's manners and literary merits. He has for no short period left Englnd, and Lord knows how much he remembers of the rules of English Courtesy, or whether he has forgotren them wholly. Nor do we know in what sort of society he used to move in England. As to his education, we doubt, not of course from a single mistake, whether it has not been very meagre. Certainly his acquirements fall short of his pretensions. But we after all doubt whether your correspondents' tone throughout letter is not meanly malicious.

Lastly we think it but just and fair that Mr. Ager should allow, provided he was authorized to do so, any senior teacher of the Academy, *worthy the confidence*, to be present in the examination Hall. Our worthy principal said such an act would imply a want of confidence in his own subordinates. If so, all the candidates might revolt in a body and say that since such an act would imply a suspicion in themselves, they would not submit to be guarded by any one while they are in the examination Hall. Your correspondent argues that in other important places of examination teachers of Colleges and schools other than those of Government are allowed to serve as guards. Now what reason had Mr. Ager to believe that your senior teachers, honest though they thousand times be as acknowledged by themselves and their friends, might compare, in point of honesty, with those teachers perhaps of highly established character.

Our secretary will do well to apply to higher authorities, and it is quite likely that he will succeed.

While we advise old Mr. Ager to retire from office as soon as possible, may we ask your correspondent whether on a vacancy he comes forward to be the head of the College and teach the boys "manner, politeness, and courtesy.

Cuttack, } Yours faithfully
17-11-81 } "Argumentum ad Judicium."

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଦେମରାଜଦେବିଳା ।

ଏ ଦୈନିକ ମସିହା ଚ ରାଶମ ବନ୍ଦେ- ଭବ୍ୟ ଶୁଭ, ପାଦ ଶୁଭ, ଶୁଭ ଶୁଭ, ବୁଦ୍ଧି ଶୁଭ, ବନ୍ଧୁ ଶୁଭ, ବସ୍ତ୍ର ଶୁଭ, ଯୋଗ ଶୁଭ, ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଶୁଭ; ଭକ୍ତିବାଦ, ବାନ୍ଧବ୍ୟା ବାଦ, ଶିର ବାଦ; ଅପସ୍ମାର, ରାଗାଦ ୨ ଦେବମାନଙ୍କୁ ନାମ କରଇ; ପୁଣି କରଇ ବଳ ଓ ବର୍ଣ୍ଣ କରଇ; କାଠଜ ପାଠଜ ଦେବମାନଙ୍କୁ କରଇ କରଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ର ୧ ୫ ୧୭ ୯

ବିସ୍ତୃତକାନ୍ତ ଅର୍ଜୁନ ।

ଏ ଅର୍ଦ୍ଧେ ଏକ ବା ଦୁଇପାଳ ସେବକ ବସୁଦେବ ଓରଠା ଦେବୀ ଅଭେଦ୍ୟ ଲଭକ । ଏ ଉପକ୍ରମେ ଅପସାର ଦେବୀ ମଧ୍ୟ ଭଲ ଦେବ । ମୂଲ୍ୟ ଡୋ ୧ ନାବୁ ୫ ୦ ୧ ।

ପଦ୍ମାକ୍ଷିକାନ୍ତନାମାଂଶୁ ।

ବିସ୍ତୃତକାନ୍ତ ଅର୍ଜୁନ ।

ଏ ବନ୍ଧୁକାରୁ ନିମନ୍ତେ ଏକ ବା ଦୁଇ ବସା ଚନ୍ଦ୍ରମାଣୀ ସେବକ ବସୁଦେବ ଓରଠା ଦେବୀ ଅଭେଦ୍ୟ ଲଭକ । ଅରୁ ଏ ବନ୍ଧୁକାରୁ ଅପସାର, ରାଗାପସାର, ପ୍ରତୀ ଓ ପ୍ରସନ୍ନ ପ୍ରତୀ ଏ ଦେବମାନ ଭଲ ଦେବ । ମୂଲ୍ୟ ମା ୨ ଦ୍ରାବୁ ୫ ୧୯

ଦୁର୍ଜୟକାନ୍ତକେଶବ ।

ଏସ୍ତେ ସୁନ୍ଦର ବା ପୁରାତନ ଚିତ୍ରିତ ନେତ୍ରଦେବ ଭଲ ଦେବ ଏକ ଅଧୁରୁଦ୍ଧି, ବଳବୃଦ୍ଧି ଓ ଅଗ୍ନି ବୃଦ୍ଧି ବସେଷରୂପେ ଦେବ । ଭଲ ଏ ଉପକ୍ରମ ଅନୁଗ୍ରାହ ନିଶେଷରେ ସେବକ କଲେ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରକାର ମେଠ, ଶ୍ଵାସେବନାମାନଙ୍କର ପ୍ରବର ସୁଦକା, ଅପସାର, ଅମାତ୍ୟସାର, ପ୍ରତୀ, ଦସୁଦକା, ପଦାର୍ଥ, ଦଳସିକା, ବୁଦ୍ଧିକା, ଶୁଭ, ବର୍ଣ୍ଣ, ଶାନ୍ତିଲ୍ୟବାଦ ଓ ଜର୍ଣ୍ଣସୁର ଭଲ ଦେବ । ମା ୧୦ ଦ୍ରାବୁ ୫ ୧୯

କୋଶାଳ

ଉତ୍କଳ ଅସୁବେଶାସୁ ଉପକ୍ରମାଦୟ } ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମାକ୍ଷିକା
ଦରବାବଜାର କଟକ } କରଦେବ ମେ-
ନେତ୍ର

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମେଘ ସିଦ୍ଧୋନା ଫେଡୁପିଠି ।

ଏହା କରଦେବରେ କୁନ୍ଦପାଦର ପରପରରେ ଶୁଭ ଉପକ୍ରମ ବୋଲି ବ୍ୟବହାର । କରଦେବର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଲଭଦେବୀସୁ ଓ ଦେବୀସୁ ଉପକ୍ରମରେ ବସନ୍ତ ବୃତ୍ତ । କରଦେବୀ ବୋଧାତରୁ ଗାର୍ଗୀର ପୁତ୍ରଦେବମାନଙ୍କ ନବ-କ୍ଷରେ ଚକ୍ରପାଦ ଚକ୍ରରେ ନିଦପାରେ ପଥା,—

କାଦମାସୁର ସହ ୪ ଅଧୁରୁଦ୍ଧ ୫୦୩ । ୮ ଅଧୁରୁଦ୍ଧ ୫ ୧୧ ନା । ୧୭ ଅଧୁରୁଦ୍ଧ ୩ ୨୭ ମୂଲ୍ୟ କରଇ ।

ଶ୍ରୀମୁଦ୍ରା ଦେବ ।

234

ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୧୩
୧୮

ଓ. ଶ. ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ । ମୁ. ମାର୍ଗଶିର ୧୨୦ ଚ. ସ. ୧୯୧୩ ଯାହା ଶକାବ୍ଦ

ଅଗ୍ନିମ ବାଣିଜ ମୂଲ୍ୟ ୫୦
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୦
ମସୱଲପାଇ ତାବମାସୁଲ ୫୦

ବାବୁ ଦାନାଦାଅବଦେନାପ ଯାୟୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଅବେଦନପତ୍ର ମହାମାନ୍ୟ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟଦେବଙ୍କ ଉପକ୍ରମ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରୀ ଖଣ୍ଡିଏ ପାଇ ଅଛୁ ସେଥିର ମର୍ମ ଏହି — ସରକାରୀ କଚେରୀମାନଙ୍କରେ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ସମୟରେ ପଞ୍ଜୀକରଣମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସାଧନାପାସ କାଳ ମାସକ ୫ ୩୪ କା ବେତନରେ ନିୟୁତ ହୁଅନ୍ତି । ଏଥିରେ କେତେକ ଦେଖାଣ୍ଟ କର୍ମଚାରୀ ଅପତ୍ନୀ, ପକ୍ଷର ମନୁଷ୍ୟ ପୋଷଣ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ଧ ଖଣ୍ଡ କୁଚ୍ଚ କାଳମାନେ ଏ କର୍ମରେ ନିୟୁତ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ଯାଉବ ଓ ସେ ଦାନଦୁର୍ଗମାନେ ସାଧନାପ କାଳ ପ୍ରତିପୋଷିତ ହେବେ । ଭକ୍ଷା ଦନା ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ କିଛି ଅଗ୍ରା ନାହିଁ ଓ ଏଥିରେ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଲାଭନ୍ତି । ପଞ୍ଜୀକରଣରେ ନିୟୁତ ଦେଲେ କିଛି ଦିନ ଏକପ୍ରକାର ସୁଖରେ ରହୁବେ । ଏ ସକାଶେ ଦାନଦାବୁ ଉକ୍ତି ଦାନସ୍ଥାନକର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ପକ୍ଷୀ କର୍ମରେ ନିୟୁତ ନ ଦୋଇପାରିବା ବିଷୟରେ ସର୍ବମନ୍ତର ପ୍ରଶ୍ନ କରବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ବିଶେଷତଃ ଏ ଅବେଦନର ଅନୁମୋଦନ କରୁ ଅଛୁ କିନ୍ତୁ “ସେ ମାଗିଥାଏ ବେ ଲାଗିଥାଏ ନା” ଯାହା ଦେଉ ଦାନ ଦୁର୍ଗମ ପକ୍ଷରେ ଦାନଦାବୁ ଏପରି ସହ କରବାରୁ ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।

ମୁଲତାନରେ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନଙ୍କର ଯେପରି ବିବାଦ ବିଷୟାଦ ଦୋଇଥିଲା ସେହିପରି ମୁଲତାନରେ ଗର ବକରଦ ଦିନ ଘଟ ଅଛି । ଏ ସ୍ଥଳେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଅଭିଯୋଗ ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିର ବୁଝାଣ ଏହି ଯେ ବକରଦ ପୂର୍ବଦିନ ମୁସଲମାନମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋରୁ ବଧ କରବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେବାରୁ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ମହାଜନ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଷେଧ କରି କିଛି ଟଙ୍କା ଦେବାରୁ ସେମାନେ ସମ୍ମତ ହୋଇ ସେ ଗୋରୁଟିକୁ ଗ୍ରହଣ ଦେଲେ । ମାତ୍ର ତତ୍ ଅର୍ଦ୍ଧଦିନ ସେମାନେ ଅଉ ଗୋଟିଏ ଗୋରୁ ଗୋପନରେ ବଧ କଲେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଏଥିର ସମ୍ବାଦ ପାଇ ୮୦ କ ୯୦ ଜଣ ଏକସଙ୍ଗେ ହୋଇ ବଧ ସ୍ଥାନକୁ ଗଲେ ତେତେକେଲକୁ ଗୋରୁ କଟା ହୋଇ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହୋଇଥିଲା କେବଳ କେତେକ ଜଣ ପଠାଣ ଓ ପଠାଉଣୀ ବସି କଥୋପକଥନ କରୁଥିଲେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଏପରି କୁପିତ ହେଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ରହିଲା ନାହିଁ । ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଉକ୍ତି ପଠାଉଣୀମାନଙ୍କର ସତ୍ୟ ନଷ୍ଟ କଲେ ଓ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଓ ପଠାଉଣୀ ଏପରି ମାଜି ମାଇଲେ ଯେ କେତେ ଲୋକ ମରଣାନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଲେ । ପୁଲିସ ଆସି କେତେକ ହିନ୍ଦୁଙ୍କୁ ଧୂଳି କଲେ ଓ ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାଜିରରେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି ଓ ମକଦ୍ଦମାର ଚକ୍ରରେ ହେଉଅଛୁ । ହିନ୍ଦୁମାନେ ଏପରି ଅନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବ-

ଦାର କଲେ କୌଣସି ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବେ ନାହିଁ ବରଂ ଲଢ଼ିତ ଓ ସଜଗ୍ରସ୍ତ ହେବେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କାହାର ସହାନୁଭୂତି ନ ଦୋଇ କରନ୍ତି ଜାତ ହେବ । ହିନ୍ଦୁମାନେ ଯଦି ଅପତ୍ନୀ ଧର୍ମ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ତେବେ ଦାଗ୍ରରେ ଚାଲନ୍ତୁ ଯେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ ଅପାଣ୍ଡରେ ଗଲେ କେବଳ ମୁଣ୍ଡ ଭଲକୁ ହେବ । ଅଉ କିଛି ଫଳ ନାହିଁ ।

✓ ବାବୁ ପ୍ୟାଣ୍ଟମୋଦନ ଅଭିଯୋଗ ଅପଣା ସୁଲର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କଲେଜରେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବା ବିଷୟରେ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ଶ୍ରୀ ଏକରସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଲେଖିବାରୁ ସେ ନାସ୍ତି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏ ବିଷୟରେ ତୁଲ ଖଣ୍ଡ ଇଂରେଜୀ ପତ୍ର ଏଥିପ୍ରକେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ଅଛୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଉ ଖଣ୍ଡିଏ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛୁ ମାତ୍ର ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଅବସ୍ଥାନ ନାହିଁ ଏ ସକାନ୍ତରେ ଦୟୋଷ ବିଷୟରେ ଗୁହାରି ତୋଇ ଅଛୁ ପ୍ରଥମତଃ ପୁଲତାନରେ ଶାଳଚାର ଅଭିଯୋଗ ଅଭିଯୋଗ ବୁଝାଣ ନାସ୍ତିର କାରଣ ସୂକ୍ତି ସୂକ୍ତି ନୁହେଁ ! ଅମୁମକଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏ ଦୁଇଗୁହାରିର ବିଶେଷତଃ ପ୍ରଥମର ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ଅଛି । ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ମହୋଦୟଙ୍କର ଏପରି ଅଗିଷ୍ଟାଗୁରୁ ଅଭି ଅସୁନ୍ଦର । ପ୍ୟାଣ୍ଟବାବୁ ଗପଣ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ ପ୍ରକାଶ ନକରି କଲେଜର ପ୍ରବନ୍ଧ

ସଙ୍ଗେ ଉପସ୍ଥିତ ରହୁବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଥିଲେ ଏଥିରେ ତ ଆପଣ ? ଏଥିପ୍ରକ୍ତେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମେ ଠାର ମେମ୍ବର ବା ପୁନାୟତାକ୍ରମମାନେ ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରଦର୍ଶ ଦେଉ ଥିଲେ କଲେଜ ଦେଇ ବନ୍ଦ କେବଳ ଶିକ୍ଷକମାନେ ପ୍ରଦର୍ଶ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି । କଲେଜର ନିୟମାବଳୀରେ ଅନ୍ୟ କେଜ ପ୍ରଦର୍ଶ ଦେବା ପକ୍ଷରେ କିସେଧ ହବାର ଅନୁମାନକୁ ଜଣା ନାହିଁ ଓ ଥିବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ଯଦି ଆପଣ ଦେବେ ସେହି କଥା ପଦ୍ୟାଦିକୁ ଶକ୍ତିମତେ ଜଣାଇ ଦେଉ ଥିଲେ ଜଟିଳ ହେଉ ନାହିଁ । କେହି କେଣେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ବାଲେଶ୍ଵର ଶକ୍ତିମାନେ ଏଠାକୁ ପସନ୍ଦା ଦେବାକୁ ଆସୁ ଥିଲେ ଦୂର ବର୍ଷ ଦେଇ କି ସକାଶେ ସେମାନେ ଏଠାକୁ ନ ଆସି ଅନ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ଯାଉ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ କେହି ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଅଛନ୍ତି ଗରବର୍ଷ ଏଠା କଲେଜ ସ୍ଥଳର ଜଣେ ମାଟ ଶକ୍ତି Test Examination ରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ସ୍ଥଳେ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ କି ପର ଦସ୍ତକର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ । ଏହା ସତ୍ୟ ଥିଲେ ଅମ୍ଭେ ମାନେ ଏଥିର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନ ପାରୁ, ତେବେ ଏତିକି କହୁଁ ଯେ ପର ଜଣେ ପ୍ରଦର୍ଶ ଦେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

ମଦରମ ପଦ୍ୟ ।

ଏବର୍ଷ ଏ ନଗରରେ ଏ ପଦ୍ୟର ବଡ଼ ସମାବେଶ ହୋଇଅଛି । ଏହା ବଜାରର ଭାଜିଆ ଯୋଗେ ହୋଇ ନାହିଁ ଯଲଟନର ଭାଜିଆ ଯୋଗେ ହୋଇଅଛି । ଯଲଟନର ପିପାସା ଓ ସରଦାରମାନେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ସଦ୍‌ସାଧକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଗୋଟିଏ ଘର ଓ ଭାଜିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଵାର୍ଥ, ସୁଗନ୍ଧ ଓ ସୁସଜ୍ଜିତ ହୋଇଅଛି ଓ ଚାହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଭାଜିଆ ଅଛି । ଭାଜିଆରେ ଜାଲ ଲଦାଦ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଠ ଦାଗଗଣ ହୋଇଅଛି ଓ ଚାହିଁରୁ ଏନ ଘରର ଗନ୍ଧ ଓ ସାଜରୁ ଦକ୍ଷିଣୀକର ଶିଳ୍ପନେୟତା ଓ ଉତ୍ତମ ରୁଚି ପ୍ରଦର୍ଶ ପାରୁଅଛି । ଭାଜିଆଟି ଅତି ସୁନ୍ଦର ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଚାହିଁରେ ରଙ୍ଗ କର୍ମ ସଧକ ନ ଥିବା ଓ ଲଲରଙ୍ଗ ଅଦୌ ନ ଥିବାରୁ ଚାହିଁର ଶୋଭା କିଛି ଦ୍ରାସ ହୋଇଅଛି । ମଦରମ ଆରମ୍ଭ ହେବ ଚାଜିଆଠାରେ ଶ୍ରେଣୀ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣୀ ଭମସା ପ୍ରତିଦିନ ହେଉଅଛି । ଦୂରଦିନ ବୃହତ୍ ମଜଲିସ ହୋଇ ଥିଲା ଓ ମଜଲିସଟି ଦରବାର ସଦୃଶ ସଜ୍ଜିତ

ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମଦିନ ସାହେବ ମେମ୍‌ସାନଙ୍କୁ ଓ ଉତ୍ତମ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଶାୟୀ ବୃନ୍ଦ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଵବାଦାର ଅମଙ୍ଗଳ କରିଥିଲେ ଓ ଅନେକେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ମଜଲିସର ଶୋଭା ବର୍ଦ୍ଧନ କରିଥିଲେ । ଏ ଦୂରଦିନ ଭମସା ସର୍ବସ ଓ ଆଭସବାଳା ହୋଇଥିଲା । ଭମସାବାଳମାନଙ୍କର ସାଜ ଓ ବେଶ ଉତ୍ତମ ହୋଇ ଥିଲା । ଅଗ୍ନେୟାକାଞ୍ଚା ମଧ୍ୟରେ ନୃତ୍ୟାତମ୍ଭର ଚମ୍ପା ପ୍ରସଂସନାୟୁ ଅଟଇ । ସେ ଚମ୍ପାଚମ୍ପା ସବୁ ମଜଲିସ ମଧ୍ୟରେ ମେଳ ଉପରେ ରଖି ନିଆଁ ଦେବ ରେ ଦୁଇଏକକାଳ ଭଜି ଉଠି ଚାହିଁର ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ ଅନେକସଂଖ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଲୁଅଛନ୍ତି ଝରୁ ହୋଇ ପଡ଼ିବାଦେଲେ ବଡ଼ଶୋଭା ଦର୍ଶିଲା । ଦର୍ଶକଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତିଦିନ ଅନେକ ଅଟଇ । ତନେ ସିଂହାସନରେ ବସାନ୍ତ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଠ ନଦୀବ ପକ୍ଷର ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଜଳଧୀନ ପ୍ରକାରରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏକୁ ସଜାଇ ବାଦ୍ୟ ସଜ୍ଜିତ ନଗର ଉପଗ କରିଥିଲେ ଓ ଭାଜି ସଙ୍ଗରେ ଅନେକ ଯାତ୍ରା ଯାଉଥିଲେ । ଯଲଟନର ଲୋକେ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ ଏପରି ଭାଜିଆ ଓ ଭମସା କରବାରୁ ନଗରବାସିନୀଙ୍କେ ପ୍ରୀତି ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରସଂସା କରୁଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଯଲଟନର ଭାଜିଆ ଯୋଗେ ଅଧିକ ଉତ୍ସାହ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ଅବଦୁଲଖା ସୁବେଦାରଙ୍କର ବିଶେଷ ସହ ଓ ଶ୍ରମ ଥିଲା ଓ ଏ ବିଷୟର ଗୋଟିଏ ଓଡ଼ିଶୀ ମଜଲିସରେ ଗାଳ ହେଇଥିଲା । ସେ ଯେ କେବଳ ଭମସାରେ ରତ ଥିଲେ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ଇଂରେଜ ଓ ଦେଶାୟୀ ଉତ୍ତବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅମଙ୍ଗଳ ଓ ସମାଦର କରିବାଦ୍ଵାରା ସୌଜନ୍ୟ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଓ ଏପରି ଅମଙ୍ଗଳରେ ସଜାଦ ରୁଦ୍ଧି ହୁଅଇ ।

ଯଲଟନର ଭାଜିଆ କର୍ମ ଏ ପଦ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ପ୍ରକାରୁ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଅଳ୍ପଅଳ୍ପ ଜଳାକେ ଭାଜିଆ କର୍ମ ଗତ ହାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶେଷ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଯଥାକଥା କାଲ ଗୁଡ଼ିରେ କର୍ମ ଶେଷ ହୋଇ ଭଜିପାଦାନ୍ତା ଭାଜିଆମାନ ବାଦାର ବର୍ତ୍ତମାନ ବଜାରରେ ଯାଉଅଛି ଓ ଅମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତ ଦର୍ଶକଙ୍କ ସହୁତ ସେ ସବୁ ଦେଖିବାରେ ରତ ଅଛୁ । ଅନପ୍ୟକ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଓ ଅଲକେଦାର ପ୍ରଦର୍ଶ ଅଗାମୀ ସପ୍ତାହରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିବୁ ।

ହରହରହର ମେଳା ।

ପାଟନାର ସଦରସ୍ଥାନ ବାକିପୁରଠାରୁ ଛଅ ଦୋସ ଅନ୍ତର ଗଙ୍ଗା ନଦୀର ଉତ୍ତରକୁଳରେ ଏ ମେଳା ହୁଅଇ । ଏହଠାରେ ଶାଳଗ୍ରାମୀ ଗଙ୍ଗା ଗଙ୍ଗା ସଙ୍ଗେ ମିଶିଅଛନ୍ତି । ଛତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ଶ୍ରୀ ହରିଦାସଙ୍କର ମନ୍ଦିର ଏକ ଚାହିଁ ନିକଟରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜନମନ୍ଦିର ଏକ ଦୁଇ ଛତ୍ର ମଠ ଅଛି ଏ । ଛତ୍ର ଅତି ବଡ଼ ଘର ନାହିଁ । ମନ୍ଦିରର ଦକ୍ଷିଣରେ ନଦୀବାଳୀ ଏକ ଉତ୍ତର ଓ ପୂର୍ବରେ ବହୁଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ପଡ଼ିଅଅଛି । ମେଳା ସମୟରେ ଏ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନ ଜନଗୁଣ୍ଠି ହୋଇ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ନଗର ପରି ଦିଶଇ । ମେଳା ଦେବା ପନରଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଦୋବାନିମାତେ ଲୁମ୍ପାର କୁଟିରମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା ଥାଏ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଦୁର୍ବ୍ୟମାନ ମେଲର ଦଅନ୍ତି ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାକର୍ମକ୍ରମମାନେ ବଜାର ବସାଇବାକୁ ଶୁଙ୍ଘାପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ଘ୍ଣି ରଖି ଦୋବାନିମାନଙ୍କୁ ଏମନ୍ତ ସଜଲରେ ବସାଇ ଦଅନ୍ତି ଯେ ଉତ୍ତମ ଜଗରପନ ପ୍ରସସ୍ତ ସଜକ ଓ ଗଲମନ ତରୁଣରେ ହୋଇଯାଏ । ମେଳା ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ଅନେକ ବଡ଼ କର୍ମିଦାର ଓ ଧନୀ ଲୋକମାନେ ଆସନ୍ତି ଏନାନଙ୍କର ସ୍ଵରୂପମାନ ବଜାରର ପଞ୍ଚାଦ୍ଵାରରେ ବଡ଼ ଅଷ୍ଟକଦାର ଶୋଭା ଧାରଣ କରଇ । ବଜାର ଦୋବାଦ ଏକ ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କ ତେସ୍ତର ଏ ସ୍ଥାନର ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଦଗର କି ଯେହୁଁମାନେ ମେଳା ଦେଖିବାକୁ ଆସନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଏ ସ୍ଥାନଟି ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ନଗର ପ୍ରାୟ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଅନ୍ତା । ଶାସ୍ତ୍ରବରେ ଦୀର୍ଘପ୍ରସ୍ତରେ ପ୍ରାୟ ଗୁରୁମାଲିକା ଗଣ ଏ ନଗର ଯେତେ ରହଇ । କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ମେଳାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦିନ ଅଟଇ ବନ୍ତୁ ଏଥିର ଅଠଦିନ ପୂର୍ବରୁ ମେଳା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଠଦିନ ଉତ୍ତରୁ ଶେଷ ହୁଅଇ । ସୁଦୃଶ୍ୟ ପନରଦିନ ମେଳା ଲାଗି ରହି ଆଏ । ଅଧିକାଂଶ ଯାତ୍ରୀ ତତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା ଦିନ ମେଳା ଦେଖିବାକୁ ଆସନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ପ୍ରାଦେଶୀକରେ କିସେଧ ସୁନ କର ଦିନହରକ ବର୍ଷନ ବରନ୍ତି ଏକ ଠେକଏ ଗଙ୍ଗାଜଳ ମହାଦେବଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଚାଳନ୍ତି । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ବସୁର ଠେକ ସେଠାରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ ଏବଂ ଦଶହରକ ମନ୍ଦିରର ପଦ୍ମଦାଦାରରେ ସେ ସମସ୍ତ ଜମା ହୁଅଇ । କେତେ ଯାତ୍ରୀ ଏ ମେଳାକୁ ଆସନ୍ତି ତାହା ଜଣନା କରବା କଠିନ । ଏବର୍ଷ ତତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା

ଉତ୍କଳ ସମାଜ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୨୩
୧୯୨୩

ପା ୯୦ ଦର ମାତ୍ର ଉପର ସହ ୧୯୨୩ ମସିହା । ମୁ। ମାଗଣିର ଉ ୨୭ ନ ସହ ୧୨୮୧ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୦
ବର୍ଷାନୁମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ ୫୦୦
ମଙ୍ଗଳସାଧକ ଡାକମାଗଣ ୫୦୦

ବର୍ଷମାନରେ ଅଜ୍ଞାନ ଲୋକ ଉତ୍କଳ
ଲିଖିଥିଲେ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଲେଖନିକା ଗବ-
ସ୍ଥିର ମାନଙ୍କର ଲିଖନିକାଦେବ ଏ ମାସ
ତା ୨ ରଖିଲେ ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ ।
ଭାବର ଅବ୍ୟର୍ଥନା ନିମିତ୍ତ ରେଲ୍‌ୱେ
ସ୍ଟେସନରେ କମିଶ୍ନର ବମସ୍‌ସାହେବ ଓ ମୁକ୍ତ-
ସିପଲ୍ କମିଶ୍ନରମାନେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁ
ଲୋକ ଓ ସିପାହୀ ଲାଭ୍ୟାଦି ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।
ଅଜ୍ଞାନମାନଙ୍କର ପଠ ଲାଭ୍ୟାଦି ଉପରୁ ଲଜନ
ସାହେବ, କମିଶ୍ନର ଓ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ମହାଶୟକ
ସହର ଏକ ଦୁହର ଓ ସୁସଜ୍ଜିତ ଗାଡ଼ରେ ତଳି
ତଳର ଗୁମସ୍ତା ସୁଦ୍ଧା ବସାନ୍ତ ଗଲେ । କହି
ଅଛନ୍ତି ଯେ ବହୁ ଦରବାର ଦେଲେ ଓ ଏଥିରେ
ଲଜନସାହେବ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ମହାଶୟକଙ୍କୁ ଗୁଣ-
ଗାଦିରେ ବସୁଥିଲେ ଅଭିଷିକ୍ତ କଲେ । ଦରବାର
ଉତ୍ସାହରୁ ମହାଶୟକ ଅପଣା ନଅରକୁ ଆସି
ସୃଷ୍ଟି-ଦାସନରେ ଆସିଲେ ଦେଲେ ଓ ସେ-
ଠାରେ ଭାବର ଦରବାର ଦେଲେ । ଏ ସୃଷ୍ଟି-
ସି-ଦାସନଙ୍କ ଦେହଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କମିଶ୍ନ ଦୋହଅଛି । ବର୍ଷମାନଙ୍କ
ମହାଶୟକ ଅପଣା ଅଭିଷେକ ଉପଲକ୍ଷରେ
ଗୁଣ ସୁମଙ୍ଗଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଇଂରେଜ
ଅମଙ୍ଗଳରେ ଯାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ତର୍କ
ଅତି ଅତ୍ୟନ୍ତରେ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ
ଅଭିଷେକର ଘୋଡ଼ାବୋଡ଼ାକାର ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକାରରେ ସେଠାରେ ଶୁଣ ଉତ୍କଳ

ଲିଖିଅଛନ୍ତି ଓ ଏଥିରେ ମହାଶୟକଙ୍କର ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଏସବୁ
ଦେଖିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବର୍ଷମାନଙ୍କର ଲୋକାରଣ୍ୟ
ଦୋହଅଛି । ଲଜନସାହେବ ତା ୯ ରିଖିଲେ
ସେଠାରୁ ଫେରି ଆସିଥିବେ ।

ପଞ୍ଚାବ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏ ମାସ
ଭାଂଗୁଣରେ ଗୁରୁକପିଣ୍ଡୀଠାରେ ସଭା ହୋଇ-
ଥିଲା । ଏ ସଭାରେ ସହସ୍ରାଧିକ ଉତ୍ତୁକ୍ୟୁ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଇଂରାଜୀ ଭାଷାର ଶିକ୍ଷା
ଲକ୍ଷ୍ୟାନ ନ ହୋଇ ବଳଭାର ଦେବା
ବସ୍ତୁରେ ମହାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦେବଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦ-
େରେ ଅବେଦନ କରବାର ସର୍ବସମ୍ମତ ହେଲା ।
ଏଥି ପରେ ଗୁରୁକପିଣ୍ଡୀର ଲୋକେ ପଞ୍ଚାବ
ବସ୍ତୁବଦ୍ୟାଳୟ ସଂଜ୍ଞାରେ ଅନେଦନ କର-
ଥିଲେ ଶୁଣିବାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦେବ ଛାଡ଼ା ଅଗ୍ରାନ୍ତ୍ୟ
କଲେ । ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଞ୍ଚାବରେ ଏକ
ଗଣଗୋଳ ଦେବାର କାରଣ ଏହି ଯେ
ପଞ୍ଚାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତ
ବିଜ୍ଞାନ ଅଳ୍ପ ଲଭ୍ୟାଦିର ଶିକ୍ଷା ଦେଖାଯୁ ଗୁଣ-
ରେ ଦେବ ଓ ଇଂରେଜୀ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟାନ
ରହବ । ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବୋଲନ୍ତି ବଦେ-
ଶୀୟ ଗୁଣ ଅପେକ୍ଷା ସୁଦେଶୀୟ ଗୁଣରେ
ଶିକ୍ଷା ଦେବା ସହଜ ମଧ୍ୟ ଅଗଣେ ଅପଣା
ମାତୃଭାଷା ଉତ୍କଳରେ ଛାଡ଼ିବାର ଉଚିତ ।
ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ମାତୃଭାଷାରେ ଯେ ବିଜ୍ଞାନ ଲଭ୍ୟା-

ଦର ପ୍ରସ୍ତୁତର ଅତି ଅଭାବ, ତପର ଉତ୍କଳରେ
ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷାଲକ୍ଷ ଦେବ । ତଳାବଳରେ
ଦେଶୀୟ ଓ ଇଂରେଜୀ ଭାଷାରେ ଯେପରି
ଏକାବେଳକେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ସେହି
ପରି ପଞ୍ଚାବରେ ଦେବାର ଉଚିତ । ଏଥିରେ
ଯେପରି ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷା ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ସେହିପରି
ଦେଶୀୟ ଭାଷାର ଉତ୍କଳ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର
ପଞ୍ଚାବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଇଂରେଜୀ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା
ଦେବାର ଲଜା ଦେଖା ନଯାଏ । ସେନେବଳ
ଦେଶୀୟ ଭାଷାରେ ସହଜରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବେ ।
ଏଥିରେ ଜ୍ଞାନର, ସମାଜର ବା କୌଣସି
ବସ୍ତୁର ଉତ୍କଳ ଦୋଲ ନ ଯାଉବ ଓ ଲୋକେ
“ ଶୋକାର୍ତ୍ତନ ଖାମିନ ଦୁର୍ଜର ମଥା ବାସ ”
କହିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଚରଲାନ ରହବେ । ଇଂ-
ରେଜୀ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଦେବ ବଦେଶର ଏକାଦୁଶ
ଉତ୍କଳ । ଅତୀତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପଞ୍ଚାବରେ
ଇଂରେଜୀ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ବହୁତ ଚାବସ୍ଥା
କରନ୍ତି ।

ପଲଟନର ଭାଜିଆ ଓ ଚମାଆ ପ୍ରସଙ୍ଗ
ଗତ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ଲିଖିଅଛନ୍ତି । ବକାରର
୧୯ ଗୋଟ ଭାଜିଆ ମଧ୍ୟରେ ସୁବାଦାଟର
ଭାଜିଆ ୨ ପ୍ରକାରରେ ପୁରୁ ହୋଇଥିଲା
ଓ ୭୫ ରେ ଭାଜିଆ ଲଭ୍ୟାଦି ଉତ୍କଳ
କାରଣରୁ ଥିଲା ମାତ୍ର ପଲଟନର ଭାଜିଆ ପର
ରକ୍ତର ଅଭାବ ଦେବୁ ହୁଏ ଗୋଟା ଦ୍ରାସ

ହୋଇଥିଲା । କରମଣ୍ଡଳ ଭାଜିଆ ପ୍ରଭୃତି ବର୍ଷ ଯେପରି ନୂତନ ପ୍ରକାରର ହୁଅନ୍ତୁ ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ତେଜେ ସୁନ୍ଦର ହୁଏ ନ ଥିଲା । ଏଥିରୁ ଜାଣିବା ଅନୁଭବୀଙ୍କ ଅଟଇ । ଭାଜି ଆଖିଆ ଦୁଇଭାଗ ହୋଇଯିବାରୁ ସେ ଦୁଇବର୍ଷରେ ପଡ଼ି ଯଥାକଥା ଭାଜିଆଟି କରିଥିଲେ । ପଲଟନରୁ ଅନେକ ଲୋକ ଏକମେଳ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ସିନା ଏପରି ଯଶ ଲାଭଲେ । ମେଳର ସୁଫଳ ଓ ଅମେଳର ମନ୍ଦଫଳ ଏଦୁଇ ଭାଜିଆ ଉତ୍ତମରୂପେ ଦେଖାଇ ଦେଲା । ଓଡ଼ିଆବଜାର ଭାଜିଆର ତାକତ୍ୟମଣ୍ଡଳ ବଡ଼ ପରିଷ୍କାର ଓ ସୁନ୍ଦର ଥିଲା । କରୁଣ ବଜାର ଭାଜିଆ ମଧ୍ୟ ଭଲ ହୋଇଥିଲା । ପଲଟନ ଭାଜିଆ ହେଉ ଏବର୍ଷ କଲକତ୍ତା ଅନେକ ଯାଣୀ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଅଲବେଦୀ ମଧ୍ୟ ସେହି ଭାଜିଆ ଯୋଗେ ଜମିଥିଲା କାରଣ ଭାଜା ଅଗେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକାର ସୁଅଙ୍ଗ ଯାଉଥିଲା । ଅଲସୁଆ ବଜାରର ଭାଜିଆ ଅଲବେଦୀସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ବଳମ୍ବରେ ପହୁଣ୍ଡାଇ ଦେଇଦେଲେ ଅନେକ ଦର୍ଶକ ଫେର ଆସିଥିଲେ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କେ ଗୋଟିଏ କବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଯାଏ ଭାଜା ନ କହୁ ସାନ୍ତ ହୋଇ ନ ପାରିଲୁ । ଭାଜା ଅଖିଆର ଖେଳୁଅତି ମାନଙ୍କର ଚିତ୍ତକୁ ବେଶ ଅଟଇ । ଏବେ ଲୋକଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଏପରି ବେଶରେ ଖେଳିବା ବଡ଼ ଲଜ୍ଜାର ବିଷୟ । ଅନୁମାନେ ଏ ଦୋଷ ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ଦେଖାଇ ଦେଇଥିଲୁ ତଥାପି ଖେଳୁଅତିମାନେ ସେ ଦୋଷ ଗୁରୁ ନାହାନ୍ତି । ଚାରି ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପୂର୍ବ ପରି ଜଂଗ୍ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଂଗ୍ ଅଥ ପିଠି ଖେଳିବାରେ କି ଅସ୍ତବ୍ୟା ଅଛି । ଖେଳୁଅତିମାନେ ଯେପରି ବେଶରେ ବାଦାଳନ୍ତି ଭାଜା ଅଲକାଳୁସାରେ ଦ-ଶ୍ରମଣୁ ଅଟଇ ।

ଅଫୀମ ଓ ସୁଦ ।

ଅଫୀମ ବେଶର ଉଠାଇ ଦେବା ବିଷୟରେ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ପାଦଶ ବଲଭରେ ପ୍ରସାଦ କରୁଥିବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅନୁମାନେ ଗତ ସମ୍ପାଦରେ ଦେଇ ଥିଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ପାଦଶଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅନୁର କେତେକ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତି ମାତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଓ ଏ ସଂଜାଳୁରେ ବଲଭରେ ବ୍ରାହ୍ମ ଅନୋଳନ ଲାଗିଅଛି ସର

ଓ ବକ୍ତୃତାମାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଅଫୀମ କରୁଣି-ମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ଭାରତବର୍ଷ ଓ ଚୀନଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଅଫୀମ ବେପାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଟଇ ଓ ଏ ଦେଶରୁ ଏବେ ଅଫୀମ ଚୀନକୁ ଯାଉଅଛି ବୋଲି ସେଠାରେ ଅନେକ ଲୋକ ମଦତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଯଦିଓ ଚୀନ ଦେଶର ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତି ସେଠା ମଦକର ସଂଖ୍ୟା ଶତକଡ଼ା ଜଣେ ପଡ଼ୁଅଛି ତଥାପି ତାହା ଅଳ୍ପ ନୁହଇ ସେ ସଂଖ୍ୟାଟି ୨୦ ଲକ୍ଷ ଅଟଇ । ଏହା ଭଲ ଭାରତବର୍ଷରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅଫୀମ ସେବନ କରୁଅଛନ୍ତି । କେବଳ ୮୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଲାଭ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏବେ ଲୋକର ଅ-ନିଷ୍ଠା ସାଧନ କରିବା ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡକର ଉପଦ ନୁହଇ । କିନ୍ତୁ ଅଫୀମ ଯେ କେବଳ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ତହିଁରେ ଭଲ ମନ ଉତ୍ତମ ଗୁଣ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ମଦତ ବଡ଼ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଏହା ମାନବକୁ ହେବ । ଦୁକାବସ୍ଥାରେ ଅଫୀମ ପରମ ମଦୋପାୟ ଅଟଇ ଓ ଅନେକ ବୃତ୍ତା କେବଳ ଅଫୀମ ସେବନଦ୍ୱାରା କିଛି ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରେ ରହନ୍ତି । ସରକାର ଏ ବେପାର ବ୍ୟାପୀ କଲେ ଯେ ଚୀନମାନେ ଅଫୀମ ଗୁଡ଼ିକେ ଏମନ୍ତ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ଅଫୀମ ଯେତେ ଦେବାର ଅରମ୍ଭ ହେଲାଣି ଓ କେତେ ଲୋକ କେତେ ପ୍ରକାରରେ ଏ ବ୍ୟବସାୟଟି ଚଳାଇବେ ଅନ୍ୟ ଲୋକ କଥା ଜେଣିବ ଥାଉ ସେହି ଇଂରେଜଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଲୋକ ଅଫୀମ ବେପାର କରି ଅତୁଳ ଉପାର୍ଜନ କରିବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତବର୍ଷର ଯାହା ଲାଭ ହେଉଅଛି ତାହା ବିଲଭର ହେବ । ଏହି ଗୁରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଲଭରେ ଏ ଅନୋଳନ ଲାଗିଅଛି କି ?

ଅଫୀମ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅଟଇ ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କି ଅନୁଷ୍ଠାନର ନୁହଇ ? ଅପର ଦେଶର ମଦକର ଉତ୍ପାଦ କରିବା ସଦାଶେ ଅଫୀମ କରୁଣିକର ମତ ବଳଲ ନିଜରାଜ୍ୟରେ ନିଜ ପ୍ରକାମାନକୁ ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ସଦାଶେ ସେମାନଙ୍କ ମତ ବଡ଼ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ନିଜେ ଯେ ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କରନ୍ତି । ମଦକର ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଲଭରେ ଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ଲୋକ ଯେ ଅଫୀମ ସେବନ କରନ୍ତି ତାହା ଉପାୟରୂପ ସେଥିରେ ଉତ୍ପାଦର ଅଳ୍ପ ଅପକାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଶିକ୍ଷିତ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲୋକ ଓ ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଓ ଦେଶର ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠାନ

କରୁଅଛନ୍ତି । ଇଂରେଜଙ୍କ ଯୋଗେ ଏ ଦେଶରେ ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବେ ବସ୍ତୁର ହୋଇ ଅଛି ତାହାର ଯୋଗେ ଯେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଛି ଅନେକ ଭାଜା ଉଠାବାର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ପରେ ଅଫୀମ ଉପରେ ବସୁଷେପଣ କରିବେ । ଅନୁମାନକ ବବେଚନାରେ ଏ ଦେଶରେ ଅଫୀମ ଅପେକ୍ଷା ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅଧିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଅଛି ଯଦି ଅନୁମାନକର ହିତାକାଂକ୍ଷାମାନେ ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉଠାଇ ପାରିନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ ଅନୁମାନକର ପରମ ଉତ୍ପାଦକ ସାଧନ କରିବେ ଓ ଅନ୍ୟଦାଦର ପାତ୍ର ହେବେ ।

ସର୍ବଦଂଶନର ପ୍ରତୀକାର ।

ବିଶ୍ୱାଳୁ ସର୍ବର ବିଷୟାତ୍ମକ ଉପାୟ ଏପରିକି ଅବିଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏବେତୁ ସର୍ବଦଂଶନରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଅନେକ ଲୋକ ମୁରମୁଖି ବଲେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗତ ବର୍ଷରେ ଏହା ବଜାବେଶରେ କି ୧୦୧୨ ଶ ମନୁଷ୍ୟ ସର୍ବଦଂଶନରେ ନାଶ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ସମୁଦାୟ ସୁସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରେ ଯେ କେତେ ଲୋକ ଏଥିରେ ନିଷ୍ଠା ଦେଉଥିବେ ତହିଁର ସଂଖ୍ୟା ନାହିଁ । ତାହାପରି ନେ ସର୍ବଦଂଶନର ପ୍ରତୀକାର ଅବିଷ୍ଟ କରିବା ପକ୍ଷରେ ସର୍ବଦା ସନ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏପରିକି କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଏହା ସମସ୍ତରେ ଏକ ଉପାୟ ବାଦାନ୍ତୁ ଅଛି ମାତ୍ର ସମସ୍ତାରେ ତାହା ସଫଳ ହେଉ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଫରାଣୀ ଦେଶର ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଡାକ୍ତର ଏଥିରୁ ଏକ ଉପାୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ତହିଁର ନାମ “ ସର୍ବନଗାନେଟ ଅଫ ଯେଟାସ ” । ସେ ଗୋଟିଏ କୁରୁରୁ ଗୋଷ୍ଠର ସର୍ବଦା ଦଂଶିତ କରାଇ ତାହାର ଦେହ ବଞ୍ଚେ ତର ସିତକାରରେ ଏ ଉପାୟ ତାହାର ଦେହରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇବାରୁ ସେ କୁରୁରୁ ବସଜ୍ଞାନାରୁ ମୁକ୍ତ ହେଲା । ସେ ଏହିପରି ୩୦ ଗୋଟି କୁରୁରୁ ଠାରେ ବଡ଼ଥିଲେ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ୨୮ ଗୋଟି ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ ଲାଭଲେ ଯେଉଁ ଦୟୋଃ ମରଣକେ ସେ ସେବା ଓ ଦୁଃଖ ଥିଲେ । ଯାହା ହେଉ ଏ ଉପାୟ ସଫଳ ହେବାର ସମ୍ଭବ ମାତ୍ର ତେଜ ନ୍ୟସର୍ବିକା ହୋଇଛି ସନ ୧୮୭୯ ପାଲରେ ଏ ଉପାୟ ସଫଳରେ ଟେକିଲା ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଦୁଇଜଣ ପଡ଼ିପ୍ରେରକ ଏଥିରୁ ପ୍ରତିବାଦ କରି ବୋଲନ୍ତି ଯେ ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଫଳଦାୟକ ହେବ ।